

Usposabljanje je stalna naloga

Poklicna gasilska in reševalna četa jeseniške železarne je v tem letu opravila številne preventivne preglede — Usposabljanje ne le poklicnih gasilcev, temveč tudi delovnih ljudi in občanov

Jesenice — Jeseniška poklicna gasilska in reševalna četa je letos v okviru akcije Nič nas ne sme presestiti, ki je sovpadala v praznovanje 100-letnice društva in 45-letnica poklicne in gasilske čete jeseniške železarne, opravila pomembno preventivno delo.

Tako so jeseniški poklicni gasilci in reševalci pregledali vse avtomatske naprave za gašenje v Železarni in izven nje, pregledali so 6.990 gasilnih ročnih aparatov, hidranate v Železarni, imeli 96 preventivnih pregledov, 25 vaj s 425 udeleženci in 98 izobraževalnih oblik med delovnimi

ljudmi in občani s skupaj 2.026 udeleženci. Gasilci so organizirali predavanja po šolah in teh se je udeležilo 436 otrok. Poleg tega so organizirali specjalne vaje, ki so bile namenjene požarom v skladiščih in skladiščih z radioaktivnimi snovmi, imeli so sekturno vajo sodobne tehnike za reševanje ob težjih prometnih nesrečah. Gasilci in reševalci tudi sodelujejo z gasilci na Avstrijskem in tako so se dogovorili za pregled motornih brizgal po posameznih gasilskih društvih.

Za jeseniške gasilce in reševalce je značilno, da izredno dobro sodeluje-

jo z gasilskimi društvji po občini. Se posebno aktivnost so poklicni in prostovoljni gasilci pokazali v mesecu požarne varnosti, ki so povečali število preventivnih pregledov od Rateč do Jesenice in med drugim pripravili tudi gasilsko razstavo s prikazom vsega, kar gasilci uporabljajo za reševanje. Nenehno si prizadevajo, da bi se člani strokovno usposabljali in uporabljali kar najbolj sodobno opremo, obenem pa z uporabo seznanili kar največ delovnih ljudi in občanov, da bi tudi sami sodelovali pri preprečevanju škode.

Večjih požarov v zadnjem času v Železarni in izven nje ni bilo, kar je zasluga dobrega usposabljanja in seznanjanja z uporabo vseh sredstev, ki so primerna za gašenje. Kažejo se rezultati podružbljanja med delovnimi ljudmi in občani.

Jesenški gasilci in reševalci imajo dobro opremo, vendar pa že zastarel vozni park. Radi bi nabavili nekaj najsodobnejše opreme vendar je doma ne izdelujejo, uvoz pa je v sedanjih razmerah izredno težaven. Posodobili so novo garažo, ki je obenem tudi mehanična delavnica, in pridobili učilnico, ki je opremljena z vse vrste vzgoje in občasno za razne sestanke.

Njihova osnovna dejavnost pa je še naprej stalna preventiva in usposabljanje delovnih ljudi in občanov ter seveda amaterskih gasilskih društev, s katerimi pa so že dozdaj izredno uspešno sodelovali. D. Sedel

Gorenjski paraplegiki zborovali

Begunje — Na letnem občnem zboru gorenjskih paraplegikov, ki je bil 10. novembra v Begunjah, so se člani pogovarjali o problemih, ki jih tarejo. Na široko so razpravljali o uvedni bonov za bencin, zaradi katerih so zelo prizadeti. Dobe jih namreč zgolj invalidi, ki imajo svoj avtomobil. Večji del pa ostaja osamel, in odtrgan od družbe, kajti nihče jih poslej ne bo hotel vzet v avtomobil le zavoljo humanosti ali za ceno bencina, temveč le za bone.

Zadolžili so odgovorne otroke, da ta problem uredijo. Na občnem zboru so za predsednika znova izvolili Albina Rožmana. Zbor je uspel, pogrešali so le predstavnike družbenopolitičnih organizacij gorenjskih občin, ki so se običajno radi odzvali vabilu. Ljuba Jančar

Mladost v pesmi, besedi in spretnosti

Kranj — Tradicionalno skupno tekmovanje vojakov in mladine, ki naj pri obojih okrepi in poglobi znanje o NOB in sistemu splošne ljudske obrambe, »Mladost v pesmi, besedi in spretnosti«, bo v Kranju jutri ob 19. uri. V domu JLA se bodo pomerile ekipe vojakov in mladine iz kranjskih tovarn, sol in krajevnih skupnosti. Najboljša ekipa bo nato tekmovala na regijskem tekmovanju 10. decembra, ki bo prav tako v Kranju. Letošnje tekmovanje je posvečeno 90-letnici Titovega rojstva in 40-letnici ustavnovitve slovenskih narodnoosvobodilnih udarnih brigad. D. Z.

zaslužil z devalvacijo. Nedvomno bo v večjem dohodu iz izvoza dala svoj delež devalvacija in nekaj tudi izvozne stimulacije, ki so se povečale. Predvsem pa bo izvoz zagotavljal proizvodnjo in delo ter zaslužek delavcem.

Kaj pa kmetijstvo?

»Menim, da je treba dati poseben poudarek razvoju kmetijstva. Resolucija zadošluje tako nas v izvršnem svetu kot kmetijske zadruge, da povečamo proizvodnjo za 3 odstotka. Imamo možnost, da vzredimo več živine in namolzemo več mleka ter pridešamo več krompirja. Za sedanji zastoj ne moremo kriviti ne kmeta, ne zadruge. Sistem stimulacij moramo zastaviti tako, da bomo podpirali proizvodnjo, ne pa porabe. Razliko v ceni je treba participirati kmetu, ne potrošniku. S hitrejšim razvojem kmetijstva bomo tudi zmanjšali pritisak mladih na zaposlitev v industriji.«

Se že pojavlja nezaposlenost?

»Trenutno imamo 101 nezaposlenega. Problem je, da je med iskalci dela vse več šolanih ljudi. Zato smo si za prihodnje leto zastavili cilj, da moramo zaposlitiv prav vse štipendiste, skratka vso mladino, ki prihaja iz šol. O tem se bomo moralni pogovoriti v temeljnih organizacijah.«

Predvidevate zelo skromne rasti porabe?

»Pri splošni in osebni porabi se moramo držati republike resolucije. Splošno oziroma občinski proračun smo že tako okretili, da se že pojavlja vprašanje delovanja. Pri skupni predvidevanju nekaj rasti, zaradi znanega zaostajanja

NAŠ SOGOVORNIK

Šola se povezuje z združenim delom

Jesenice — Med letosnjimi nagrajenimi v jeseniški občini je ob obletni smrti delavskega pisatelja Toneta Čufarja prejela priznanje tudi osonvna šola Toneta Čufarja na Jesenicah.

Z ravnateljico Mili Ilenič smo se pogovarjali o delu in problemih osonvne šole na Jesenicah, ki praznuje letos tudi 25-letnico obstoja in dela.

»Šola je bila ustanovljena 1957. leta in začela z delom v sedanjih prostorih komunalnega servisa. Število učencev se je neprestano večalo in tako danes obiskuje šolo že 1097 učencev. Pred štirimi leti smo se vesili v novo stavbo na Plavžu, ki so jo jeseniški delovni ljudje in občani zgradili s samoprispevkom. Gradnja je bila etapna in tako smo kasneje dobili tudi novo telovadnico in bazen, medtem ko je ostala okoliška šola še neurejena.«

Vendar ugotavljamo, da nam že hudo primanjkuje učilnic, se posebje, ker smo z letosnjim šolskim letom prešli na celodnevno šolo. Na šoli je 34 oddelkov, ki pa imajo večinoma kar po 35 učencev in s tem je pedagoško delo precej otežko, precejšnja utesnjost pa vpliva tudi na počute in delo otrok. Ponosni smo, da je v teh letih šolo uspešno sklenila okoli 20.000 naših učencev, ki so se večinoma zadovoljivo vključili v družbeno skupnost in uspeli v življenju. Žal imamo premale športne površine okoli šole. Prav tako še ni opremljen večnamenski prostor v šoli; skratka, šolski center na Plavžu bi se moral dokončati.«

Na šoli imamo kar 50 interesnih dejavnosti in smo v hudi prostorski stiski, saj smo prostore za izvenšolsko delo morali spremeniti v učilnice. Veliko otrok obiskuje krožke telesne vzgoje in športa in tako je naša šola odprtja od junijih ur do 19. ure zvečer. Lani smo se povezali z jeseniško Železarno in uvedli kovinarsko dejavnost s tem, da nam je Železarna opremila delavnico in nam brezplačno namenila dva mentorja, jeseniški Kovinar pa »daje delo« učencem, ki se udeležujejo te dejavnosti. Veseli smo, ker se povečuje število zunanjih sodelavcev.

Poškrbel smo, da se čimveč učencev vključuje v interesne dejavnosti, več dobrej otrok pa v dodatni pouk, tako da damo možnost tudi odličnim učencem. Sodelujemo z združenim delom in se vse bolj povezujemo tudi s karavlo na Bohinjski Beli, prirejamo proslave in skupne srečanja. Dobro je tudi sodelovanje z borti, ki jih povabimo na šolo in učenci z zanimanjem sledijo pripovedovanju o dogodkih iz NOB. D. Sedel

Izobraževalni zamah

Tržič — Minuli konec tedna sta tržška delavska univerza in občinski komite zveze komunistov pripravila prvi letosnji seminar za kandidate za sprejem v zvezo komunistov. Zadnji seminar te vrste je bil decembra lani, za letosnjega pa so osnovne organizacije kadrovale 28 kandidatov. Žal so se z evidentiranjem novih članov zveze komunistov odrezali le v devetih tržških osnovnih organizacijah. Se posebej so se izkazali v Bistrici in Pristavi, kajti vsaka je na seminar napotila po sedem kandidatov za sprejem v zvezo komunistov.

Danes in jutri bo že drugi seminar za nove člane. Udeležilo se ga bo trideset komunistov, ki bodo prisluhnili aktualnim družbenoekonomskim in družbenopolitičnim nalogam v tržški občini, nalogam zveze komunistov pri razvijanju in utrjevanju socialistične samoupravne demokracije ter nalogam zveze komunistov pri razvijanju splošne ljudske obrambe in družbenih samoučitev. Razben tega delavska univerza že drugi mesec zapored organizira seminarje za člane delegacij iz združenega dela in krajevnih skupnosti.

Delegati, ki opravljajo svoje zadatve v skupščini občine in v skupnih samoupravnih interesnih skupnostih, spoznavajo probleme planiranja v občini ter delovanja političnega sistema. Drugi član predavanj za delegate bo tržška delavska univerza izpeljala v spopadanjski izobraževalni sezoni.

Postopek za evidentiranje sekretarja SZDL

Kranj — Na 65. redni seji se je tork, 16. novembra, sestalo predsedstvo občinske konference socialistične zveze Kranj. Na dnevu redu je bila med drugim tudi razprava o začetku postopka za evidentiranje novega sekretarja občinske konference socialistične zveze. Po evidentiranju možnih kandidatov potekalo v krajevnih konferencah socialistične zveze v občini in trajalo do 6. decembra. Sedanji sekretar občinske konference SZDL Marjan Gantar namreč v zadnjih prihodnjih letih odhaja na delovno dolžnost.

A. Z.

Predsedniki gorenjskih izvršnih svetov

Izvoz je temelj razvoja

Ta teden je naš sogovornik predsednik izvršnega sveta Škofjelške občinske skupščine Miro Pinterič. Kakšen razvoj se predvideva v prihodnjem letu in do konca srednjoročnega obdobja, je bila tema pogovora. So predvidevanja glede na letosnje gospodarske rezultate uresničljiva, zlasti, če upoštevamo, da je pričakovati le še težje pogoje poslovanja.

»Rezultati gospodarjenja v letošnjih devetih mesecih prav gotovo niso takšni, da bi jamičili, da bo vse kar smo zapisali v resolucijo o razvoju v prihodnjem letu, lahko tudi uresničili. Toda prizadevati si moramo, da se bomo zastavljeni ciljem vsaj približali. Najvažnejša naloga oziroma osnova razvoja v prihodnjem letu je izvoz. Druga izhoda za našo predelovalno industrijo ni. Izvažati moramo, da bomo lahko delali, da bomo lahko uvozili potrebn material za proizvodnjo. Razen tega tako zvezna kot republiška resolucija napoveduje izredno zmanjšanje porabe, tudi osebne, kar pomeni, da bo doma vse težje prodajati. Torej očitek, da smo preveč ambiciozno planirali povečanje izvoza, ni umešten. Izvoz mora biti večji.«

Miro Pinterič, predsednik IS občinske skupščine Škofja Loka

Vendar veliki izvozni potdarjajo, da izvoz ne prinaša dohodka in da so rdeče številke v zaključnih računih pogosto posledica visokih stroškov doma in nizkih cen na svetovnih trgih.

»Kdor je v preteklosti dobro delal in si je zagotovil dobre poslovne partnerje s tem, da je bil tudi osebne, kar pomeni, da bo doma vse težje prodajati. Torej očitek, da smo preveč ambiciozno planirali povečanje izvoza, ni umešten. Izvoz mora biti večji.«

vendar nikakor ne morejo priti v redno proizvodnjo. Ali pa Kladvarjev program mazalnikov, ki se jih želi prestaviti v Zgornje Ščavnico. Vendar investicija nobela zelenega luči, ker ne predvideva 50 odstotnega izvoza. Dejansko pa izvozijo 30 odstotkov, če pa vemo, da nadomeščajo izvoz, pa pravzaprav 100 odstotkov izvoz. To pomeni, da je sovlaganje padlo na izpitno birokracije.«

Pravkar so v razpravi spremembe srednjeročnega družbenega plana.

»Opredelili smo se za varčevanje. To pa ne pomeni, da ne bomo na investirali. Vendar je treba pogledati, kaj. Razvoj se ne more nehati. Združevati moramo sredstva na programe, ki bodo prinesli nov vrednost.«

Prednost ima referendumski program, ki ga sicer ne bomo mogli v celoti uresničiti do konca srednjoročnega obdobja, potem vozilna telefonska centrala na Trati, ki bo srce občinskega komunikacijskega sistema in večji prispevki za OSKIS, da bomo lahko uredili nekatere najbolj nujne ceste. Med prvimi je na vrsti davalka cesta.

Sicer pa ostaja osnova usmeritev gospodarstva izvoz, s tem pa tudi večji uvoz za normalno proizvodnjo. Dolgoročnega razvoja ne moremo graditi na veliki porabi energije in surovin, temveč na tehološko zahtevnih programih z večjo produktivnostjo in tako, da bomo določene programe odstopili drugam. Skupaj s temeljnimi nesilci razvoja se moramo dogovoriti, kako bi te cilje uresničili.«

L. Bogataj

Različni vzroki za šepanje preskrbe

Velika politična škoda zaradi pomanjkanja nekaterih artiklov — Slovenija mora zagotoviti dodaten uvoz plina

Kranj — Predsedstvo občinske konference socialistične zveze je na dnevi red zadnje seje uvrstilo tudi vprašanje preskrbe v občini. Poročilo o tem je podal predsednik komisije za gospodarstvo Janez Tavčar. Ugotovil so, da je preskrba z nekaterimi prehrambenimi artikli v skoni več ali manj zadovoljiva. Najtežav je bilo v zadnjem obdobju skorbi z mesom, pralnimi praški in plinom. Kaže, da bo še nekaj časa manjalo mesa. Zdaj se v republiki sprevaja sporazum med kmetijami, klavnicami in predelovalniki, ki bi zagotovili uveljavljeni od kup živine. Potrebna namenila za odkupno ceno naj bi bil enem od predlogov zagotovili z sredstvom iz občinskih proračunov in novim sporazumevanjem na potokovih odnosih. Vendar pa so predstavniki menili, da bi bilo bolje, če bi v občinah ustanovili tako nomenane intervencijske sklage in pridržanje, kar zadeva Gorenjsko, vendar na medobčinski ravni. Zato bi skupina gorenjskih občin glede moralne čimprej sprejeti ustreznike.

Pralnih praškov je bilo v zadnjem mesecu in pol v občini razdeljenih rek. 60 ton, kar je precej več od povprečne normalne preskrbe v zadnjih obdobjih. V minulem tednu je bil v občini ustanovljen tako nomenan intervencijski sklep in pridržanje, kar zadeva Gorenjsko, vendar na medobčinski ravni. Zato bi skupina gorenjskih občin glede moralne čimprej sprejeti ustreznike.

Pralnih praškov je bilo v zadnjem mesecu in pol v občini razdeljenih rek. 60 ton, kar je precej več od povprečne normalne preskrbe v zadnjih obdobjih. V minulem tednu je bil v občini ustanovljen tako nomenan intervencijski sklep in pridržanje, kar zadeva Gorenjsko, vendar na medobčinski ravni. Zato bi skupina gorenjskih občin glede moralne čimprej sprejeti ustreznike.

Gorenjski občini naj bi vsi prešli na nov delovni čas do 10. decembra — Ce bo potrebno, bodo prehod določili z odlokom

Kranj — Na podlagi priporočila izvršnega sveta o organizaciji delovnega časa je izvršni svet občinske skupščine pooblaščen za gospodarstvo, da premožnosti za prehod na nov delovni čas v različnih dejavnostih v občini. Naloge so se lotili skupaj z novo organizacijo Alpetour in zavodov, da se je z uvedbo varčevalnih ukrepov glede porabe bencina in interesentov za prevoz z občini na delo povečalo za okrog 100%. Ob preučevanju možnosti je tako izkazalo, da bi v tistih delovnih organizacijah, kjer je večizmensko delo, ostal začetek delovnega časa nespremenjen. V tistih delovnih organizacijah z enoizmenljivim delom naj bi se delovni čas skrnil za eno uro (začetek ob ali kasneje). V tako imenovanem družbenih dejavnostih oziroma upravnih interesnih skupnostih področja pa naj bi bil začetek delovnega časa ob 7.30 do 8. ure. Z avtobusom je treba prilagoditi začetek pouka in sicer na 8.00. Zaposleni v trgovinah, ban-SDK, PTT bi se moralni odločiti takšen delovni čas, ki bi najbolj ustrezen ostalem združenemu delu možnostim za prevoz na delo. Ce potrebno, bodo v občini uveli takoj imenovani tretji prevozni čas, ki bo pomenil začetek dela ob 8.00. Ta bi zajel predvsem zaposlene družbenih dejavnosti.

Na podlagi takšnega predloga zdaj v občini podatke o zaposlenih, kar bo Alpetour izdelal vozniški, se potem bi delovne organizacije lahko preše na nov delovni čas. Računa, da bo to najkasnejše

postopoma umirja in normalizira. Zdaj je naloga v krajevnih skupnostih oziroma potrošniških svetih, da se čimprej dokopljajo do ustreznih kriterijev glede potrebnosti plina in prednosti.

K plinskemu cirkusu so veliko prispomogli tudi nejasnosti glede plina v republiki. Nihče ni prav vedel (in tudi ta hip se še ne ve), koliko plina bo sploh na voljo. Zato je predsedstvo zahtevalo, da je treba čimprej dobiti od pristojnih odgovor, koliko plina sploh bo. Odločno so zahtevali, da mora Slovenija poskrbeti za dodaten uvoz plina (če je to potrebno), ki je ta hip zaradi varčevanja z električno za družbo in posameznika cenejši in potreben. Ob tem je treba odgovoriti tudi na vprašanje, kako je v Sloveniji z dobavo domačega plina. Od celotne porabe oziroma dobiti bi namreč morala Slovenija dobiti 70 odstotkov domačega plina in 30 odstotkov uvoženega. Dogajalo pa se je ravno obratno oziroma plin je v nekaterih republikah bil, v Sloveniji pa ne. Sklenili so tudi, da je treba delegatom občinske skupščine pred zasedanjem skupščine, ki bo prihodnji teden, predložiti podrobno poročilo glede tega. Posebno vprašanje in zahtevo po zagotovitvi plina pa bo postavila tudi kranjska delegacija na zasedanju zborna občin v republiški skupščini.

A. Žalar

Usklajeno urejanje delovnega časa

Gorenjski občini naj bi vsi prešli na nov delovni čas do 10. decembra — Ce bo potrebno, bodo prehod določili z odlokom

10. decembra letos. Za tiste posameznike (delovne organizacije), ki se iz neupravičenih razlogov ne bi strinjali s takšnim delovnim časom glede na usklajenosť prevozov, pa bo občinska skupščina po potrebi spregledala še odlok o obveznem prehodu na nov delovni čas.

S pripravami glede organizacije delovnega časa v občini se je na zadnji seji seznanil tudi predsedstvo občinske konference socialistične zveze. Predlagane rešitve so potr

A. Žalar

dili, opozorili pa so, da je sporedno s tem treba urediti tudi otroško varstvo v občini. Zaradi sprememb bo najbrž treba obogatiti sedanjo prehrano ali pa uvesti nov obrok v vrtcih. To bo varstvo otrok podprtje. Vendar pa odgovor na to, kdo bo kril dodatne stroške, ta hip se ni mogoč, ker niti ni jasno, za koliko se bodo stroški povečali. Predsedstvo je razen tega ugotovilo, da prehod na nov delovni čas povsod ne bo enostaven in da je po uvedbi novega delovnega časa treba sproti razreševati vse težave in morebitne napake.

Več toplih malic

Prihodnje leto bolj urejena prehrana med delovnim časom — Skrčena uporaba živilskih bonov in večja izkorisčenost obratov družbene prehrane — Živila Central že proučila proste zmogljivosti za pripravo toplih obrokov

Kranj — Od tretje konference slovenskih sindikatov, ki se je jasno izreklo o regresirani prehrani delavcev, je bilo v Kranju že lepo število posvetov. Sestal se je sindikalni svet, direktorji organizacij združenega dela — koristnikov družbene prehrane in predstavniki gostinskih delovnih organizacij, katerih proste zmogljivosti bi lahko razumnejše izkoristili.

Kako uspešno organizirati družbeno prehrano delavcev v kranjski občini? Sindikat predлага tesnejšo

pozavo z gostinskimi obrati, ki so prav gotovo pripravljeni pripravljati tople malice za najbliže zaposlene delavce. Tudi načrte v že obstoječe obrate in razdelilnice hrane ter čajne kuhinje bi bile upravljene, saj imajo le-te dovolj zmogljivosti za

dovoljevanje ne le potreb svojih delavcev, temveč tudi drugih. Vsaka posamezna organizacija združenega dela, ki nima lastnega obrata družbene prehrane, bi se lahko na temelju pogodbe dogovorila za organizirano prehrano svojih delavcev pri najbližjem gostinskem obratu. Tiste, ki razpolagajo z zadostnimi ali celo odvečnimi kapacetiami, jih lahko ponudijo delovnim organizacijam, ki jih nimajo. S povečanjem obrokov bi takti obrati morali zadostiti čim večjim delovnim organizacijam, prostorsko vezanim na določen prostor.

V obratih družbene prehrane se bodo moralni dogovoriti o enotnejših hladnih malicah glede na njihovo kalorično in bioško vrednost. Še posebno je ta dogovor nujen zato, ker se že pojavljajo težave pri preskrbi z nekaterimi prehrambenimi proizvodi v sestavi toplih in hladnih obrokov.

Povsod kaže vpeljati možnost dveh malic, hkrati pa razmisli tudi o pripravi dijetnih malic.

Zaradi upravičenosti do živilskih bonov ali

gotovinskega regresa bo verjetno prihodnje leto močan pritisk za

zdravniška potrdila. V letu dni najbrž še ni moč računati dijetimi malicami, toda ob skrčeni uporabi bonov je treba delavcem ponuditi ustrezno nadomestilo.

Hladne malice ali nakup hladne malice v živilskih prodajalnah bo na mreži poslej možno pogodbeno organizirati le za tiste delovne organizacije, kjer ni možna priprava tople nič hladne malice. Boni bodo morali biti koriščeni namensko, dobili pa jih bodo le delavci, ki jim zaradi narave njihovega dela ni moč zagotoviti toplega obroka, in tisti, ki iz zdravstvenih razlogov ne prenesejo malic iz skupnega kotla.

Trgovska in gostinska delovna organizacija Živila Central je na ta priporočila sindikata še odgovorila s pregledom gostinskimi obratov, kjer bodo lahko zagotovljali tople obroke za delavce. S toplimi malicami bodo lahko postregli v restavraciji Evropa in Park, kjer nudijo skupno 170 zmogljivosti. Obe lahko pripravita tudi

300 toplih obrokov, ki jih bodo v

termosih razvozili delavcem. Tudi

gostilna v Šenčurju in Delikatesa v

Kranju ponujata to možnost in sicer

s 100 kapacetimi, nekoliko skromneje pa prispeva k temu bife v Britofu, ki ponuja 50 obrokov. D. Z. Žlebir

Za mlade ni strehe nad glavo

Dokler je človeku sedemnajst, osemnajst let in za nekaj sto tisočakov, ki jih težkega srca odriva od štipendije, živi v dijaškem ali študentskem domu, se ne razmišlja o lastnem stanovanju. Ta materialna dobra mu hkrati s težnjo po samostojnosti začenja rojiti po glavi šele, ko mu je nekaj čez dvajset in je prvič zaprosen z dohodkom pripravnika. Pred večino je tedaj dolga in mučna pot skozi razne urade in težaven boj z okorelimi pravilniki, še bolj neprijetna pa tista privočljivost starejših sodelavcev, češ naj le počaka, saj sem moral tudi jaz v njegovih letih. In preden vendar pride do strehe nad glavo zase in svoj družinski krog, je tudi sam star in iste nevoščljive miselnosti: »Ko si mlad, moras potrpeti in nobene škode ni, če malo počakaš.«

Dokler so mladim družinam po zakonu o stanovanjskem gospodarstvu prednostno dodeljivali stanovanja, saj se je družba zavedala njihovega manj ugodnega materialnega položaja, so bile težave manjše. Tedaj se mladi tudi niso toliko oglašali in zase terjali več pravic. Odkar pa po novem zakonu mladim družinam ni več v prednostnem redu, temveč se obravnavajo kot solidarnostna kategorija, je drugače. Za solidarnostno stanovanje sta mlada človeka običajno le preveč imovita. Za nakup lastnega stanovanja ali gradnjo jima, zaposlenima le kratko dobo in zaradi tega začetniški zaslužki, ne kaže preveč ugodno. Da bi jima zaupali v del-

vni organizaciji, in ju za nekajodostno samoudeležbo neselili v kadrovske stanovanje, imata navadno prekratko delovno dobo. Tudi pravilniki delovnih organizacij so na tem področju togli in postavljajo pregrade tistim, ki so premalo časa zaposleni. Tudi 10 ali 20 odstotna samoudeležba pri nakupu stanovanja posega v astronomski cenovni višine, mladim z začetniškimi zaslužki domala nedosegljive.

Izhod je predlagal nedavni slovenski mladinski kongres, ki je kritično zaostril tudi stanovanjsko vprašanje mladih. Predlogi resda niso nič novega in pretresljivega, ker pa so mladi na tem področju že večkrat naleteli na gluhi ušesa, p edlogov ni odveč glasno ponoviti. Gre za preurejanja podstrešnih stanovanj v starih mestnih jedrih, ki bi jih namenili mladim družinam, gre za ponovno zakonsko opredelitev mladih družin, gre tudi za gradnjo manjših, cenejših prehodnih stanovanj zanje, gre tudi za opustitev vnaprejšnjega plačila samoudeležbe in poravnava le-te v manjših zneskih ... Tudi toga pravilnika kaže bolj gibljivo prilagajati razmeram v delovni organizaciji. Prav je, da imajo starejši delavci z dolgoletnim stažem prednost pri dodeljevanju stanovanj, vendar to določilo ni nekaj svetega. Če imajo tisti z več leti delovne dobe rešeno stanovanjsko vprašanje, ni ovire, da se delovna organizacija ne bi lotila tovrstnih težav mladega delavca, pa čeprav je zaposlen še leto ali dve.

D. Z. Žlebir

Jutranja »koncentracija« strokovnjakov

Ko razpravljamo o novem delovnem času in ugotavljamo, da marsikje zaradi dela v dveh izmenah ne bodo mogli preiti na premik v jutranjo svetobo, niso tako nepomembna razmisljanja o drugačni, a vseeno lahko zelo učinkoviti varčevalni politiki in večji produktivnosti.

V večini večjih delovnih organizacij delajo dopoldne in popoldne, saj proizvodnja mora potekati nemoteno. Vemo, da poleg delavcev iz neposredne proizvodnje zjutraj hiti zjutraj na delo veliko (marsikje najbrž preveč) administrativnega kadra ter seveda strokovnjakov, ki

nadzorujejo delo v sami proizvodnji ali pa ga vodijo iz pisarn. V izmenah je torej, kot je dejal nekdo na seji odbora kovinske industrije »precejšnja koncentracija strokovnega kadra«, medtem ko v popoldanskih izmenah ostanejo le redki, tisti, ki so dežurni.

Nikjer ni rečeno, da je popoldanska izmena manj produktivna, proizvodno manj učinkovita kot dopoldanska, zato so najbrž tudi tu rezerve. Splošalo bi se prisluhniti tudi takim in podobnim pobudam in prerazporediti strokovni kadar po vseh vdninah ...

D. Sedej

TOZD SERVIS OSBNIH VOZIL IN MEHANIZACIJE OPRAVLJA ŠE NASLEDNJE STORITVE:

Zastava servis Kranj, Ljubljanska 22

- Servis in remont na vozilih »Zastava«
- Kleparska in ličarska opravila na vseh vrstah osebnih vozil
- Avtomega in zaščita motornih vozil po sistemu Dinitrol
- Montaža avtogram in izpušnih lončev
- Menjava hladilne tekočine in motornih olj
- Prodaja nadomestnih delov za program »Zastava«
- Registracija in tehnični pregledi motornih vozil in priklopnikov
- Zunanje pranje na avtomatski linjski avtopralnici

Vse informacije dobite po telefonu 28-266 ali 21-296.

Servis kmetijske in transportne mehanizacije Cerkle

- Servis in remont na kmetijski transportni mehanizaciji
- Servis in remont na tovornih vozilih OM — Zastava
- Prodaja nadomestnih delov za traktorje in tovorna vozila OM — Zastava

Informacije dobite po telefonu 42-164 ali 42-184.

Delovni čas v delavnikih: od 6. do 21. ure

v sobotah: od 6. do 14. ure

6. seja
DRUŽBENOPOLITIČNE-
GA ZBORA skupščine
občine Tržič bo v četrtek,
25. novembra, ob 8. uri v
mali sejni sobi

6. seja ZBORA
ZDROUŽENEGA DELA
skupščine občine Tržič bo
v četrtek, 25. novembra,
ob 12. uri v veliki sejni
sobi

6. seja ZBORA
KRAJEVNIH
SKUPNOSTI skupščine
občine Tržič bo v četrtek,
25. novembra, ob 12. uri v
mali sejni sobi skupščine
občine Tržič

Dnevni red

Po ugotovitvi sklepnosti, pregledu zapisnikov in razpravi o uresničevanju sklepov, sprejetih na prejšnjih sejah, bodo delegati vseh treh zborov ločeno obravnavati:

— poročilo o gospodarskih gibanjih v tretjem trimesecu 1982

— problematiko izvajanja programa zdravstvenega varstva na Gorenjskem

— informacijo o preskrbljenosti trga s pomembnejšimi življenjskimi potrebščinami

— pregled prihodkov in odhodkov sredstev od 1. 1. do 30. 9. 1982

— pregled prihodkov in splošnega razporedja prihodkov proračuna občine Tržič od 1. 1. do 30. 9. 1982

— predlogi in vprašanja delegatov

V zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti bodo razen tega razpravljali še o

— osnutku odloka o hišnem redu v občini Tržič

V zboru krajevnih skupnosti pa tudi o

— predlogu uvedbe uličnega sistema v naseljih Bistrica pri Tržiču in Ročevnici

V tržiškem zdravstvu najnižji dohodki

Problematika uresničevanja letosnjega programa zdravstvenega varstva v tržiški občini in nespodbuden položaj v Zdravstvenem domu Tržič zahtevala poglobljeno razpravo

Cene zdravstvenega stanja na Gorenjskem, v kateri je po poglavjih prikazano naravno gibanje prebivalstva, zdravstveno stanje prebivalstva in dejavnost osnovne zdravstvene službe, posebej pa še bolničnega zdravstvenega varstva, vsebuje tudi informacijo o pogojih izvajanja programa zdravstvenega varstva v tržiški občini v letu 1982 ter informacijo o poslovanju temeljne organizacije Zdravstveni dom Tržič v prvih devetih mesecih.

Potreben bo rebalans proračuna

Občinski proračun je v devetih mesecih dosegel dobrih 39 milijonov dinarjev prihodkov oziroma blizu 78 odstotkov predvidenih za leto. Ugodno so pritekali predvsem tisti prihodki, ki se zbirajo avtomatično, pod planom je le zbir prihodkov upravnih organov.

Proračunska sredstva so bila, razen nekaterih izjem, razporejena v glavnem v treh četrtinah, in sicer v skupni višini nekaj več kot 36,1 milijona dinarjev oziroma dobrih 72 odstotkov načrtovanih. Proračunski presežek po devetih mesecih torej znaša približno 2,8 milijona dinarjev.

Izvršni svet v obrazložitvi gibanja proračunskih sredstev opozarja predvsem na problem pri finančnem organu za kaznovanje prekriv in mrvvoogledniške službe ter premajhen znesek za kadrovske moći. Ta neskladja bo z drugimi, da potrebov odpraviti z rebalansom proračuna.

Sredstva za pripravo in komunalno ureditev zemljišč so v devetih mesecih dosegla blizu 5,3 milijona dinarjev oziroma komaj 52 odstotkov celoletne načrtovane vsote. Večji del so bila prenesena na občinsko komunalno skupnost. Sredstva za finančiranje negospodarskih investicij in investicij v krajevnih skupnostih so znašala skoraj pet milijonov dinarjev. Približno 1,5 milijona dinarjev jih je ostalo neizkorisčenih in bodo uporabljena v zadnjem trimetru.

DOGOVORIMO SE

Ukrepi za boljšo preskrbo

V zvezi z analizo o preskrbljenosti tržiškega trga s pomembnejšimi življenjskimi potrebščinami je izvršni svet sprejel niz ugotovitev, stališč in sklepov

Izvršni svet daje v pretres analizo o preskrbljenosti tržiškega trga s pomembnejšimi življenjskimi potrebščinami. Gradivo je pripravljeno na osnovi anket trgovskih organizacij oziroma na osnovi obvestil o problematiki preskrbe s posameznimi izdelki, ki jih pošiljajo trgovske organizacije in poslovna združenja.

Vsek teden pa založenost v vseh gorenjskih občinah spremiščajo tudi inšpekcijske službe. Iz teh pregledov je razvidno, da so dejansko v vseh občinah podobne težave in da Tržič s pomembnejšimi življenjskimi potrebščinami ni niti bolje niti slabše založen.

Osnovna značilnost preskrbe v tem času so manjše dobave in s tem skromnejša založenost trgovin, ki jo poslabšujejo še povečani nakupi posameznih izdelkov, predvsem prehrambnih. Taki nakupi vodijo do pravih potrošniških mrzlic, katerih rezultat so prazne police v trgovinah, s katerih se zaloge selijo v shrambe in kleti. Pri naftnih derivativih, premogu in drveh je pomanjkanje zlasti posledica splošnega pomanjkanja tega blaga na trgu, ne pa toliko oblikovanja zalog.

Izvršni svet analizi dodaja tudi ugotovitev, stališča in sklepe, ki jih je sprejel 21. oktobra. Ocena, da je bila založenost trga s pomembnimi življenjskimi potrebščinami do nedavnega zadovoljiva, je precej formalna. Podobno kot ugotovitev, da se je položaj na trgu oziroma odnos med ponudbo in povpraševanjem spremenil tudi zaradi pomanjkanja določenih surovin v proizvodnji.

V prizadevanjih za nemoteno oskrbo in za zagotovitev čim bolj normalne preskrbe trga z osnovnimi prehrambnimi izdelki je treba poenotiti politiko ponudbe blaga

skladno s sklepi izvršnega sveta, potrošniških svetov in komiteja za tržišče.

V poslovalnicah Mercatorja, Živil, KŽK in ABC Škofja Loka je potrebno zavzeti enotne ukrepe glede omejene prodaje posameznih izdelkov, skladno s predpisi in stališči komiteja za tržišče. Trgovska podjetja si morajo prizadevati za čim bolj usklajeno vsakodnevno dobavo nekaterih vrst blaga, na primer pralnih pršakov, sladkorja in olja, v diskontu pa je potrebno ustaviti prodajo večjih količin pomembnejših izdelkov. Mercator, ki pokriva skoraj celotno oskrbo v tržiški občini, je še posebej odgovoren za dobro založenost trgovin.

Za boljšo preskrbo trga s svežim mesom je potrebno najprej opredeliti posamezne potrošnike mesa – šole, vrtce, dom Petra Uzarja in obrate družbene prehrane – in na tej osnovi pokrivati razhajanja v ceni v skladu s sprejetim odlokom. Glede na to, da so sredstva za pokrivanje razhajanj v ceni mesa zagotovljena, mora komite za družbeno planiranje in gospodarstvo navezati stike s predelovalci in proizvajalcji mesa ter doseči, da bodo zagotovili zadostne dobave.

Izvršni svet tudi meni, da je v Tržiču potrebno organizirati prodajo rib. Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo se mora s tem v zvezi dogovoriti z Delamarisom, rok za začetek prodaje pa je le mesec dni. Komite oziroma izvršni svet bo posredoval tudi pri proizvajalcih perutnine in zahteval rednejšo dobavo.

Glede na različne količinske dobove kruha morajo Mercator, tozd Preskrba, Zito Pekarija in komite za družbeno planiranje in gospodarstvo urediti organizacijo dovoza kruha v tržiške prodajalne. Razen tega pa je izvršni svet sprejel nalogo, da bo v sodelovanju s komitejem in z občinskim svetom zveze sindikatov sklical sestanek z delavci Pekarije, na katerem bodo poiskali način za boljšo preskrbo s kruhom.

Izvršni svet se je ob obravnavi analize zavzel tudi za pospešitev in razvoj kooperacije z domačimi proizvajalcii zelenjav, povrtnine in sadja. Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo je zadolžen, da s kmetijsko zadružno in proizvajalcii iz tržiške občine doseže primerno ponudbo na trgu kot tudi za boljšo povezanost med zadružno in proizvajalcii.

Glede na izredno slabo preskrbo s premogom in način prodaje premoga je izvršni svet od Mercatorja, tozd Preskrba zahteval, naj na poseben spisek izloži vse naročnike premoga po občinah z datumom naročila. Spiske bodo posredovali občinam, iz katerih so naročniki, in organizacijam, zadolženim za prodajo premoga, od katerih pričakujejo tudi povratno informacijo. Skupščini gorenjskih občin in medobčinskih gospodarskih zbornic pa bodo prikazali težave s preskrbo s premogom oziroma naročili, da bi poenotili ukrepe v zvezi s prodajo. Najprimernejše bi bilo, če bi celotno prodajo na Gorenjskem prevzel Merkur.

Večji del ugotovitev, stališč in sklepov, ki jih je izobiloval izvršni svet, je že krepko na poti uresničenja, razprava v skupščini pa bo ukrepe, potrebne za boljšo preskrbljenost, najbrž še dopolnila.

Odlok o hišnem redu

Osnutek odloka o hišnem redu se bistveno ne razlikuje od zdaj veljavnega. Glavna novost je ta, da postavijo nosilci gospodarjenja na novo oblikovane skupnosti stanovalcev. Odlok navaja, koga lahko stejemo kot stanovalca, kateri seznamni in navodila morajo biti razobesena na vidnem mestu ob vhodu v stanovanjski objekt, dolžnosti stanovalcev pri uporabi skupnih prostorov in naprav ter obveznosti s prepovedmi pri uporabljaju stanovanj in sklopov.

Upanje za prihodnje leto je še manj obetljivo. Dvanajstodstotno povišanje sredstev za občinsko zdravstveno skupnost pomeni za Zdravstveni dom samo dva odstotka več za osebne dohodke. Ob tem, da so vse rezerve, ki bi morda lahko vplivale na nižje stroške, že povsem izčrpali.

V Tržiču ni izgubarjev

V devetmesečnih bilancah tržiških organizacij združenega dela ni rdečih števil – Skromnejša rast dohodka zlasti pri izvoznikih na Zahodni trg – Še premalo vlaganj v stroje

Tržiško združeno delo je v devetih mesecih letos ustvarilo nekaj več kot 8170 milijonov dinarjev celotnega prihodka, kar je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za dobrih 26 odstotkov več. Porabljeni sredstvi so naraščala za 0,30 odstotka hitreje kot celotni prihodek. To kaže na nekoliko boljšo ekonomičnost poslovanja kot v prvem pollettu, ko je rasla za pet odstotkov hitreje, vendar pa je še vedno nižja kot konec minulega leta.

Devetmesečni dohodek je bil za dobrih 25 odstotkov višji kot lani in je dosegel nekaj več kot 2099 milijon dinarjev. Nad povprečno rastjo so Tokos, Metalka, Zlit, BPT, Trio, Oblačila Novost, Temeljni zadržnični entitet Križe, Gozdno gospodarstvo, SGP Tržič, Komunalno podjetje Central – Zelenica, Kompas z Ljubljela in Sap, na skromnejšo rast dohodka, komaj za 0,5 odstotka, pa so dosegli v Gradbincu. Gradbeni operativi. Pri rasti dohodka je treba upoštevati, da je boljši rezultat v prečiščeni meri plod minulega dela. To velja najbolj za tovarno obutev Peko kot največjega izvoznika.

Dohodek na zaposlenega je v devetih mesecih porasel za dobrih 24 odstotkov, tako da je znašala povprečna produktivna vrednost na zaposlenega v gospodarstvu 362.000 dinarjev. Sredstva za sklade so bila za 7,7 odstotka višja, medtem ko so bila v prvem trimesecu in v prvem pollettu v primerjavi z enakimi lanskimi obdobji nižja.

O gospodarskih gibanjih v devetih mesecih je pred zasedanjem skupščinskih zborov razpravljal tudi izvršni svet. Ugotovil je, da v tem obdobju v tržiški občini ni bilo izgubarjev, da je preskrbljenost s surovinami in z reproduksijskimi materiali sicer slaba, vendar pa ne toliko kritična, da bi povzročala zastoje v proizvodnji. Osebni dohodki, ki so bili v mesecu višji skoraj za 29 odstotkov, so se gibali v okviru dogovora o razporejanju dohodka in sredstev za osebne dohodke. Ponovnih kršitev ni, večinoma pa so tudi že povrnali preveč izplačane osebne dohodke v prejšnjih mesecih oziroma jih bodo uskladili z dogovodom do konca leta.

Zal poročilo zelo skopu omenja izvozna prizadevanja tržiškega gospodarstva, čeprav je izvoz v sedanjih zaostrenih pogojih prednostna naloga. Znašo je le, da je delež konvertibilnega izvoza v skupnem izvozu v letosnjih devetih mesecih znašal 73,4 odstotka, v lanskih komaj 47,8 odstotka. Pokritje konvertibilnega izvoza s konvertibilnim izvozom pa je bilo 181-odstotno. Glede na prejšnje leto se je izvoz na zahod zelo povečal, saj je tržiško združeno delo pravočasno presmerilo in upošteva s planom začrtane cilje.

Taka usmeritev pa se močno odraža v izpadu dohodka organizacij združenega dela, zlasti Peko kot največjega izvoznika. Izvršni svet je zato menil, da bo ob devalvaciji dinarja in nekaterih drugih administrativnih ukrepov, ki so v prid predvsem izvoznikom, potrebno izobilovati take izvozne spodbude, da bo breme izvoza enakovredne po razdeljenju na celotno združeno delo, ne le na izvozno usmerjeno.

Na področju investicijskega vlaganja so Tržičani ujeli korak z Gorjenjsko, vendar je treba pri primerjavi gledati stvarne številke. Struktura naložb v občini ni dobra. Od 202 milijonov dinarjev plačil za investicije v devetih mesecih v gospodarstvu predstavljajo naložbe tovarne obutev Peko 186,5 milijona dinarjev. Od tega zneska pa so v Peku le 30 odstotkov vložili v stroje in dopolnitve tehnološke opreme. V glavnem so bila sredstva namenjena za oskrbo z reproduksijskimi materiali.

Primerjavo uspešnosti tržiškega gospodarjenja v devetih mesecih z gospodarskimi rezultati bodo delegati dobili na sejah zborov.

Ulice v Bistrici in Ročevnici

Krajevna skupnost Bistrica pri Tržiču, ki jo sestavlja naselje Bistrica in Ročevnica, se je v zadnjem desetletju zelo hitro razvijala. Danes živi v njej že 3844 stalno prijavljenih prebivalcev v 1249 gospodinjstvih.

Hkrati z razvojem naselij so začele prihajati tudi pobude krajanov po uvedbi enotnega uličnega sistema, kar bi zlasti olajšalo orientacijo. Osnutek ulične razdelitve so izdelali v geodetski upravi v Kranju, v javni razpravi pa se je izobilovalo triinajst imen ulic oziroma cest.

Begunjska cesta bo potekala po trasi regionalne ceste II/322 skozi naselje Bistrica pri Tržiču. Začne se na križišču s cesto na Kovor, konča pa 120 metrov za izvirom Žagnani studenec.

Bistrica bo predel od desneg odcepja z Begunjsko cesto nasproti starega gasilskega doma, fiume Taverne, Valjavca, skupine montažnih hiš, skozi podhod na cesti I/1 pod tunelom do Sovje.

Cesta 4. julija bo potekala od križišča s cesto II/322 na Deteljico jugovzhodno proti Kovorju in bo obsegala vso blokovno gradnjo južno od paviljona Deteljica.

Pot na Bistriško planino začne na odcepju z Bistrico pod Šabucem in se nadaljuje proti Koširju skozi staro Bistrico mimo protoklarnega objekta ter konča ob priključku na cesto II/322 pod Žagnani studenec.

Ročevnica ostane teritorialno ista, razen hiš, ki se priključijo cesti 4. julija in Begunjski cesti.

Zelenica je predel, ki se začne na odcepju od ceste II/3

Revija pevskih zborov

V soboto, 13. novembra, so se v Podnartu zbrali pevski zbori občine Radovljice.

Organizator, zveza kulturnih organizacij in gostitelj DPD Svoboda iz Podnarta sta pričakovala devet zborov. Po ustaljenem redu naj bi tak zbor z dvema ali tremi pesmimi pokazal, kar zmore. Toda pet zborov, štirje iz same Radovljice in eden z Begunj, ni prišlo na revijo, pač pa smo prepozno opravičilo ZKO Radovljice, da zanje ni bilo organiziranih prevozov. Sto pevcev je usam čakalo avtobus, v eni neodgovornosti odgovornega je splahnelo neletno delo amaterskega pevca, ki je skrival na teden predaja čas.

Štiri zbori so se nahitro domenili, da bodo zapeli po kakšno pesem več, tudi polne dvorane ni bilo moč izdati domov, pa tudi gostitelj je vložil določene stroške v priditev.

Kulturni koledar

JESENICE — V mali dvorani Delavskega doma si lahko ogledate razstavo del slikarja Vinka Hiebla iz Tržiča. Odprta bo do 24. novembra, ob delavnikih od 10. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

JAVORNIK — Gledališka skupina DPD Svoboda iz Bohinjske Bistrike bo v soboto, 25. novembra ob 19. uri gostovala na Javorniku s komedijo Žensko vprašanje.

RADOVLJICA — V foto galeriji radovljiske graščine si lahko ogledate razstavo fotografij foto sekcijs zavoda Triglavski narodni park z Bleda.

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše si lahko ogledate razstavo Vizualna poezija avtorja Radomira Mašiča Kule z naslovom Ego sum ego. V galeriji Mestne hiše so na ogled dela akademškega slikarja Igorja Pleška. V mali galeriji in stenski dvorani Mestne hiše se predstavlja likovna skupina BOSCH IN BOSCH iz Subotic v Novega Sada. Razstave so tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

LJUBLJANA — V Cankarjevu domu bo drevi ob 19.30 koncert Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije. V soboto, 20. novembra ob 10. uri bo v Štefanški matiniji nastopilo Primoško dramsko gledališče iz Novih goric s »Saj si vendar želite«. V ponedeljek, 22. novembra bosta imela koncert violinist Valerij Klimov in pianist Igor Černišov. Cankarjev dom in Radio Ljubljana pa bosta v halli Tivoli ob 19.30 priredili koncert ameriškega vokalno instrumentalnega ansambla The Reddings. V torek, 23. novembra ob 20. uri bo v okviru festivala Revolucija in glasba koncert Partizanski pevski zbor iz Ljubljane. Ob 20. uri bo jazz koncert imel Boško Petrović s svojim ansambrom. V četrtek, 24. novembra ob 20. uri bo v okviru festivala Revolucija in glasba simfonični večer — program Dneva republike.

V likovnem razstavišču Rihard Jakopič so minulo sredo predstavo del članov Društva likovnih umetnikov Slovenije. Odprta bo do 12. decembra. drustveni galeriji pa je na predstavo Industrijska postajala avtorja Leopolda Hočevara.

SKOFJA LOKA — V galeriji loškem gradu si lahko vsako popoldne od 8. do 14. ure ogledate razstavo del slikarja Franca Zupeta-Krištofa iz Ljubljane.

V knjižnici Ivan Tavčar bo v tork, 23. novembra ob 17. uri Sevr vodil uro likovnih vaj. V sredo, 24. novembra ob 18. uri bo Marko Murn vodil predavanje z diapozitivi »Mozart in Jadran«. V četrtek, 25. novembra ob 18. uri bo literarni ter v počastitev Dneva republike — izbor poezije jugoslovenskih narodov so pripravili na gimnazijskem kulturnem dnevu.

BIBNO — Drevi ob 19. uri bo slovenska gledališka skupina DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ljubljane premierno uprizorila v domu igrišča Zvezda Pirtiske »Rdeča Kapica«, kjer bodo ponovili v nedeljo, 26. novembra ob 10. uri.

Prvi se je predstavil mlad zbor iz Gorj, Moški pevski zbor, ki ga vodi Marjan Eržen. Za pevce je bil nastop krstna preizkušnja. Zapeli so tri slovenske umetne pesmi, Verbičevega Vasovaleca, Volaričev Razstanek in Srebotnjakove Bore. Prav zadnja pesem je izkazala, da ima zbor močnejše tenoriste. Glasovno še ni celota, vendar zboru gre vsa pohvala, v samem kraju je začel na novo kulturno življenje in je tudi pobudnik za ustanovitev tamkajšnjega kulturnega društva.

Moški zbor KUD Stane Zagarič iz Kropje in njegov dirigent Egi Gašperšič sta znana v slovenski zborovski dejavnosti že preko dvajset let. Zbor se je predstavil s težkim, pestrim sporedom: Josip Ipavec Imel sem ljubi dve, Anton Forster Večerni ave, Anton Nedved Popotnikova pesem, Radovan Gobec Smo fantje z vasi, Benjamin Ipavec Domovini in Anton Hajdrih Slabo sveča je brlela. Zbor uspevajo lirske tihe fraze, solo vložki, ritmični prehodi, kajti za glasnejše petje mu manjkajo basovski pevci, zato je zbor prepeval pesmi, ki zahtevajo tenkočutno interpretacijo v pretežni meri.

Isti dirigent je popeljal na oder tudi domači zbor Moški komorni zbor DPD Svoboda Podnart. Pred-

stavil je dvoletno delo pod vodstvom novega dirigenta. Pester spored: Strunam, Za ljubi kruhek, Planinska roža, Pomlad, Použek se je žent pršu in Debeli kum. Zbor je glasovno dobiti enakomerno sestavljen, že od let mu priznavajo lepo barvo, posebno nižjih dveh glasov. Uspešno je posebno zapel dirigentovo Použek se je žent pršu, pa tudi Mirkova Pomlad je navdušila s solopecem.

Komorni moški pevski zbor KPD Zasip drugo leto prepeva pod vodstvom priznane dirigente in tovrstnega visokošolskega predavatelja Antona Boleta. Pesmi: Vrabčeva, Zdravljica, Jenkova Vabilo, Hajdrihova Jadranovo morje, Michelčeve Počiva jezero v tihoti in Srebotnjakova Rezijanska so dokazale dirigentovo metodo dela z zborom. Petnajst pevcev je zlita komorna skupina, ki sledi stalnim menjavam forte in piano faz kakor pa so včasih preveč izrazite. Tako je zbor postal eden boljših tudi na Gorenjskem, ne samo v občini.

Predsednik kulturnih organizacij tovariš Niko Rupe je v družabnem večeru podelil priznanja za sodelovanje na tej organizacijsko okrnjeni reviji, nič pa nazadnje niso bili prikrajšani poslušalc, saj ima amaterski pevec še največ čuta odgovornosti, da kakšne hibe hitro popravi.

Stane Mihelič

Okrnjena revija pevskih zborov v Podnartu

Pred časom je bilo iz Zveze kulturnih organizacij občine Radovljica na vse pevske zbole v občini poslano vabilo k udeležbi na reviji pevskih zborov, ki naj bi bila 13. novembra v Podnartu. Zbori so vabilo sprejeli in takoj začeli s pripravami. Nekaj dni pred napovedano revijo so iz istega naslova prejeli tudi vozniki red posebnih avtobusov, ki naj bi v času dragocenih bencinskih bonov racionalno in cenenoprepeljali pevce vseh osmih nastopajočih zborov.

Nesrečnega trinajstega novembra ob petih je bilo kot iz škafa, na petih ali šestih avtobusnih postajališčih pa se je v svečanih črnih oblekah in kostumi nestrpno prestopalo več kot sto pevk in pevcev. Zaman Avtobusov ni bilo. Pevci iz Zasipa Gorj in Kropje so si pomagali s svojimi prevozi, pevci dveh radovljiskih in begunjskega zborpa so po dveh urah čakanja premenočeni slihadij jezo domov ali v bližnje lokale. Okrnjeno revijo so potem prireditelji v Podnartu po svojih močeh dostojno izpeljali, za odrom, v dvorani in po avtobusnih postajališčih pa je vršalo: ZAKAJ??

Odgovor je bil znan več ali manj vsem prizadetim šele v ponedeljek: Tajnik Zveze kulturnih organizacij Radovljice Jože SMOLEJ je pozabil napisati naročilnico na ustrezno avtobusno podjetje. Pevci moškega komornega zobra AT Linhart Radovljica so poslali predsedniku izvršnega sveta skupščine občine Radovljica pismo z naslednjim vsebino:

Tovariš predsednik:

Zaradi malomarnega in neodgovornega odnosa do del in nalog tajnika ZKO Radovljica je bilo neposredno moralno in materialno oškodovanih okoli osemdeset ljudi, ki se s kulturo po redni službi ukvarjajo ljubiteljsko in za svojo dejavnost niso plačani. Vašemu tajniku pa je to edino delo in je zanj ustrezno nagrajen. Ker smo ob pregledu naše aktivnosti in letosnjem letu ugotovili, da je tov. Smolej za naš zbor naredil bore malo ali bolje rečeno nič, zahtevamo od vas, da za opravljanje teh del in nalog predlagate sposobnejšega in odgovornejšega človeka!

M. G.

Salve smeha v Tržiču

TRŽIČ — Danes zvečer ob pol sedmih bo v dvorani Cankarjevega doma v Tržiču že druga abonmajnska predstava »Gledališčega abonmaja Občinske kulturne skupnosti Tržič 1982/83«. Prejšnji teden je salve smeha v nabito polni dvorani Cankarjevega doma požel Zlatko Sugman z Direktnim prenosom Milaša Mikelna, danes pa se tržiškim gledališčem sladokuscem obeta smeh z Občinskimi kurirjem Švejkom v interpretaciji Janeza Hočevarja-Rifleta na besedilo Toneta Fornezzija-Tofa.

Gledališki abonma, ki ga v sezoni 82/83 organizira Občinska kulturna skupnost, je kot kulturna akcija vsekakor izredno dobrodošla v oživljanju nekajletnega tovarstvenega života v Tržiču. Abonenti so delavci tržiških delovnih organizacij in skupnosti, ki so za 6 predstav v abonmaju plačali 180 dinarjev oziroma skromnih 30.- din za vsako gledališko predstavo. V primerjavi s ceno vstopnic za kino predstave je to simboličen znesek, ki pa je za precej tržiških delavcev v praksi še nižji. V nekaterih sredinah je namreč s posluhom za kulturna prizadevanja priskočil na pomoč sindikat ter abonentom subvencioniral del cene. Ker k stroškom precej namenja iz svojega proračuna tudi Občinska kulturna skupnost kot organizator in izvajalec abonmaja, je že na pragu druge abonmajnske predstave moč oceniti, da je tržiški »Gledališki abonma« poceni in hrkrati izredno kvalitetna kulturna akcija v tržiški občini.

-mv

Deset let kulturnega društva Veriga

LESCE — Deset let mineva, odkar so v leški tovarni Veriga osnovali kulturno društvo, ki je v teklu let vse bolj bogatilo svojo dejavnost. Jubilej bodo proslavili v soboto, 20. novembra, ko bodo javnosti predstavili svoje delo. Popoldne ob 14. uri se bo na slavnostni seji sestal upravni odbor društva, zaslužnim članom društva bodo podelili priznanja, organizacijam, s katerimi že vrsto let dobro sodelujejo, pa plakete. Zvečer ob 18. uri pa bodo v Festivalni dvorani na Bledu pripravili kulturni večer, na katerem bodo nastopili godba na pihala DPD Svoboda iz Lesc, mešani pevski zbor Veriginega kulturnega društva ter starejša folklorna skupina, ki se bo predstavila s prekmurskimi in istrskimi plesi, in pionirska folklorna skupina, ki bo zaplesala več gorenjskih plesov.

Krištofovi portreti

V galeriji na loškem gradu so minuli petek odprli razstavo del slikarja Franca Zupeta-Krištofa iz Ljubljane. Otvoritev razstave je pritegnila veliko pozornost, obiskala sta jo tudi Krištofovi portretiranca, akademik Josip Vidmar in dramatik Ivan Mrak. Razstavo spremila katalog, v njem je Lev Menaše s pomenljivim naslovom »Delati!« opisal slikarjevo razvojno pot in njene pomembnejše mejnike. Lev Menaše je spregovoril tudi na otvoritvi razstave, ko je dejal:

»Zdi se mi, da je ob razstavi slikarja Franca Zupeta-Krištofa treba predvsem poudariti, da se nam predstavlja umetnik v najbolj žlahtnem pomenu besede; umetnik, ki nikoli ni delal kompromisov, ampak se je vedno drzno soočal s svetom in na njegove probleme odgovarjal odločno in jasno.«

Razstava predstavlja prerez skozi njegovo celotno delo, opus dveh desetletij neprestanega iskanja, odkritij, porazov in zmag. V katalogu, ki razstavo spremila, sem skušal ta opus zaznamovati razvojno in opozoriti na najpomembnejše faze slikarjeve poti: razstava je zasnovana drugače. Slike niso razpostavljeni kronološko in — s par izjemami — tudi ne tematsko; pri urejanju nas je vodila želja, da bi gledalec mogel čim bolj jasno zajeti slikarjevo opus kot celoto, da pa bi pri tem sleherna slika obdržala svojo samostojnost, kajti vsaka zase predstavlja novo, dotlej nikoli izrečeno spoznanje.

Ta edinstvenost posameznih del predstavlja največjo kvaliteto Krištofovega ustvarjanja; očitna je predvsem ob portretih, ki predstavljajo jedro razstave. Na nobenem ni mogoče opaziti, da bi se slikar zatekel v pospoljevanje, da bi se — pa čeprav zgolj za trenutek — odpoval neusmiljenemu razčlenjevanju, da ne bi skušal doseči in razjasniti najbolj skritih strani upodobljenčevega značaja. Krištofovi portreti so siloviti in neponovljivi ravno zato, ker ljudje na njih stopajo pred gledalca kot popolnoma razumljeni posamezniki, izklesani iz množice nam samim in bodočnosti v vedenje.

Gotovo je, da se je treba ob razstavi zahvaliti predvsem umetniku, ki nam je s svojim trudem omogočil današnji užitek; to bomo z veseljem storili. Nobene razstave pa ni brez pravega organizatorja in zato bodo zadnja zahvala namenjena tistem, ki je dal pobudo zanje in ne prestano skrbel, da se je srečno uredničila, tovariš Andreju Pavlovu.«

Tripče iz Loke

Gledati na loškem odu v prenovljenem gledališču na Spodnjem trgu komedijo TRIPČE DE UTOLČE Marina Držića je tudi za razvajenega gledalca užitek svojstvenega okusa, ki mu draž povečujejo začimbe, kakršne lahko nadrobe prav igralci amaterji. Prav ti nam domesčajo s svojo komedijo zapisano dušo tudi tisto, čemur režiser ni posvečal pozornosti: ritmični rasti in upadanju dogajanju na odu. Ritmitika je manjkalna in zato se je igra razvijela okoli posameznih komedij odraslih igralcev, ki so zasedli Mande, ženo Tripčeta, okoli katere se je sicer vse vrtele.

Mando je odigrala Jana Stržinar Širokoustno, lepo, a vendar smo občutili pri njej bojanjen, da bi teksta ne pozabili izpeljati takoreč v eni sapi z besedami, ki so vrele iz njenih ust v nizkih kot bi človek vlekel za verižico. Pa smo se bali, da bi ji sapa ne pošla do pike na koncu stavka.

Mihal Ješe je svojega Tripčeta odigral brez klovinskih točk, čeprav smo pričakovali, da bo z lestezdrsnil na zadnjico, je ubiral vse kline na njej že kar nekam preveč starševsko nerodno. Toda Ješetu je treba in mu moramo vse oprostiti, tudi burkašto, kajti epilog — konec svojega igranja — je spravil na resnično igralsko veličino. Če je bil to konec igre, kjer se je lahko igralec dvignil nad povprečje, potem mu moramo svetovati samo to, da bi od tu naprej gradil lastno igro in razvil sposobnosti do takšnih igralskih dosežkov.

Glavno vlogo mu je vzela njegova služkinja Kata (Mihaela Novak) s svojo komični vlogi povsem zapisano pojavnostjo. Novakova bi lahko rekli, je osvežujoče mlado odkritje loške igralske srejne in razvila se bo v tej smeri, če bo le režiser znal obrusiti njene prirojene sposobnosti. Tako pa je njena igra še vedno preveč nihajoča do višin sposobnosti pa vse do upadajočega umika k cennim komedijskim efektom.

Matjaž Eržen je svojega dubrovniškega plemiča odigral plešče, medtem ko mu je bil Franci Kovač kot Mešter od skule kar nekam preveč togi pedant, ki v svoji enoravnosti ni mogel točno specificirati svoje zaljubjenosti do Mande.

Igor Žužek je bil z obema vlogama (v prvem delu kot Negromant in v drugem kot poveljnik straže), ki jim je dodajala svojevrsne na žalost kar premalo opazne domislice, dokazal da se razvija v nepogrešljivega igralca loškega odra.

Ustrezen svoji vlogi sta bila tudi stražarja in mlada Dubrovčana (Aleš Jelovčan in Marko Ahčin).

dočim je bilo za mlado Tino Tržan kar težko odigrati korektno Anisulo, starko. Če je bila nekam na obrobje postavljena Fani Špoljar, ki je pač igrala Džove, ženo Meštra od skule, je Turek (Andrej Franko) v svoji živahnosti kar uhajal z održo (pa tudi iz režijskega koncepta), ampak bil pa je turčin, ala mu vera!

Vsi so dobro vrteli na sceni Aljoše Sotlarjeve, ki je na majhne razsežnosti odm prenesla svežino velikega teatra. Njena scena je z minimalnimi sredstvi pred

Samo spomini so premalo

Do prihodnjega leta, ko bomo praznovali 40-letnico ustanovitve 31. divizije, IX. korpusa in Prešernove brigade, bodo v Davči in okolici skromno obeležili vse dogodke in objekte iz NOB na tem področju — Številne tehnike, bunkerji in bolnice bi zaslužile tudi skromno knjižico — Cesta naj razbije nekdanje meje in trdneje poveže Primorsko in Gorenjsko.

Davča — V soboto, 13. novembra, so se pri Zakovkarju v Zgornji Davči zbrali predstavniki Občinskega odpravnika ZB NOV Škofja Loka in Idrija, krajevne organizacije ZB NOV Cerkno, Novaki, Zali log ter krajevne skupnosti Davča, da bi se dogovorili o postavitev spominskih obeležij na področju Davče in Zaloge ter še enkrat poudarili pomen cestne povezave Gorenjske in Primorske prek Davče.

Kdor le malo pozna zgodovino naše narodnoosvobodilne borbe, je zagotovo že slišal za Davčo in njene številne bunkerje, tehnike, bolnice, kjer so se ves čas borbe zadrževali partizani, razni štabi, enote in kjer so se partizani počutili kot doma. Vse domačije, ki so razmetane po obronkih pod Porezenom, so bile partizanske. Tu ni bilo izdajalcev. Padlo je veliko žrtev. 30 krajanov je padlo v borbi, 33 nekdanjih aktivistov je umrlo po vojni. Davča je tako izgubila za celo partizansko četo ljudi. Sedem spomenikov NOB je danes že postavljenih na njenem področju, a vrsta je še dogodkov in krajev, ki so jih morali obeležiti. Prek trideset so jih našeli zadnjic pri Zakovkarju. In prav nobenega bi ne mogli izločiti. Našteto jih je nekaj: aprila 1943 je bila v Davči Pokrajinska tehnika za Gorenjsko, jeseni 1943 je bil tu bunker OBOKM, maja 1943 je bila tu postavljena tiskarna Darja, spomladi 1943 je tu delovala bolnica C, spomladi 1944 bolnica B — »Pavla«, spomladi 1944 so v naravnih votlini uredili skladišče za zdravila za obe bolnici in za strelivo. Označiti je treba, da je pri Španu delala tiskarna BOS, da je bil v Podgrivarjevi hiši prvi partijski sestanek v Davči, in pod Podgrivarjem bunker Oblast-

In morda bolj kot marsikateri kraj ali dogodek iz NOB v Sloveniji bi prav Davča zaslužila svojo knjižico z opisom vseh dogodkov in vseh obeležij pod okrog. Da se ne bo dogajalo, da njihovi otroci pridejo v Ljubljano v muzej NOB, pa jim tam kažejo Prešernovo Zdravljico, natiskano v eni od partizanskih tiskarn, nihče pa ne ve povedati, da je bila ta mojstrovina tiskana prav tu, v Davči. Nekateri imajo pomisleke, da bi knjižica ne šla v prodajo. Ni se bati. Noben škofjeloški šolar bi ne smel ostati brez nje in tudi noben pohodnik na Porezen. Tudi v bolnici Frauji bi morala biti naprodaj, saj je bila Davča takrat tesno povezana z njo. Od tu so ponoči vlačili les za Franjo. Tistikrat se je z vozovi še dalo priti tja, danes pa še s slabšo cizo ne prideš več. Tudi tistih 300 metrov nekdanje ceste, ki je

nekoč povezovala Črni vrh in Blešč, se je zaraslo in danes moraš krave iz Davče na Blešč peljati naokrog, čez dolino. Skrajni čas je, so si bili edini vsi na sobotnem srečanju pri Zakovkarju, da se vsaj zdaj, po štiridesetih letih, dokončno razbijejo nekdanje meje. Takrat, ob kapitulaciji Italije, so jih razbili, zdaj so pa spet nastale. Le cesta jih lahko ponovno poveže. Zanjo pa sta zainteresirani obe strani, saj bi bila to tako politična kot gospodarska pridobitev za obe pokrajini. Že star Podgrivar je hotel zgraditi to cesto, pa je prej omahnili. Zdaj bi se morali vzeti skupaj cestna podjetja in gozdna gospodarstva tako Idrije kot Škofje Loke, teritorialna obramba, JLA in seveda vse družbenopolitične organizacije. Le za 24 kilometrov ceste gre.

D. Dolenc

Mihčeve pitališče telet na Lužah. — Foto: C. Z.

Primer zglednega sodelovanja

Mihčeve pitališče telet

Pri Mihcu na Lužah so se pred letom odločili za trdnejše kooperantske odnose s kranjsko Slogo. Stari hlev so obnovili in preuredili v pitališče. V njem so doslej zredili 110 telet, težkih 80 kilogramov, v 200-kilogramske pitance. Zakaj imamo v vsaki republiki svoje cene, se sprašuje 25-letni gospodar Janez.

Luž — Odgovora Mihčev »stamil« ne ve. Ve le to, da kmet na Hrvaskem iztrži za enako težkega bika tudi dva stara milijona več, kot bi zanj dobil v naših klavnicih. Zakaj bi potem obsojali slovenskega kmeta, če si je, recimo, najel tovorjanjak in letni prirasteck iz hleva odprel prek Kolpe? Nedvonom je kršil družbeni priporočila, odloke in podpisane pogodbe, toda... Mar nismo pri nas enotnega trga, enotne cenovne politike? Nič ne bi opravili hrvaški hondlarji! (prekupčevalci) v Sloveniji, če...

...če bi vsem priznali enako plačilo za enako delo; stroški prireje pa so raje pri nas še nekoliko višji kot pri sosedih Hrvatih,« nas dopolni Janez Pipan, po domačem Mihčev z Luž, ki klub vsemu zaupa v naše zadružništvo. Lani se je s kranjsko Slogo »zapletel« v kooperantske odnose. Stari hlev je s pomočjo zadružnega kredita obnovil in preuredil v pitališče telet.

»V republiki so v času hude mesne krize sprejeli odlok, ki prepoveduje klanjanje telet, primernih za nadaljnjo revo. V Slogi so bili primorani razmišljati o pitališču. Pobudo njihovih pospeševalcev smo sprejeli pri nas. Moram reči, da nam ni žal. Doslej smo zredili 110 telet, težkih 80 kilogramov, v 200-kilogramske pitance. Ždaj jih je v hlevu zopet petdeset,« pravi gospodar Janez.

Mihčeve pitališče je vzoren primer sodelovanja med kmetom in zadružno organizacijo. Domala vsak teden jih obiše pospeševalec. Redno jim dobavlja krmila. Kupcev pa je itak več kot pitancev v hlevu.

»S pogodbo smo predvidevali, da bo vsako tele pridobil dnevno na teži 60 dekagramov. Toda s kakovostno domačo krmno in s precejšnjim odmerkom krmil — tri kilograme na

dan — smo dvignili dnevni prirast skoraj do enega kilograma. Prav tako smo se dogovorili tudi za ceno — 117,50 dinarja za kilogram, vendor s pripombo, da se ta dviga hkrati s stroški prireje. No, zadružega ni povsem upoštevala, toda enkrat sem zadovoljen tudi s ceno 130 dinarjev za kilogram, pravi gospodar in dodaja, da kmetje kupujejo pri njih pitance po 99 dinarjev za bika in 95 za telico. Razliko do 130 dinarjev plača občina iz intervencijskega sklada.

Ob pitališču imajo Pipanovi v novem hlevu še 23 bikov in krav ter dve kobili.

»Krave moramo rediti že zaradi telet. Večina jih je v začetku vajena

le na mleko. Tudi po tri, štiri litri na dan popijejo takoj po prihodu v pitališče, potem iz dneva v dan manj, dokler povsem ne preidejo na silažno koruzo in seno. Ce je preči prehiter, se pojavi driska. Takrat je dovolj dela tudi za veterinarja Likerja z bližnjega Visokega, ki skrb za zdravje v hlevu. Tri teleta si doslej končala v klavnici, ker se niso mogli navaditi na novo krmilo.«

Ko smo prvič obiskali Mihčeve na Lužah — gospodarja takrat ni bil doma — so bile na dvorišču še viki sledi nedeljske povodnj. Ko smo se čez nekaj ur ponovno oglasili, je bil asfalt kot pometen. Brž se vidi, da pri hiši pridne roke. »Tamlad Janez in Lenčka ter oče Janez in mama Frančka imajo dela vsektor dovolj. Skrb za 75 repov v hlevu in 13 rilcev v svinjaku tudi na sodobno opremljeni kmetiji ni mačji kabar ne?«

C. Zaplotnik

Po dolgih letih so se v Davči pri Zakovkarju zbrali nekdanji aktivisti in predstavniki borčevskih organizacij škofjeloške in idrijske občine. — Foto: D. Dolenc

Podivjane vode so se zlike po polju

»Razgaljena pšenica«

V kranjski občini je nedeljska povodenj napravila največ škode v krajih pod Krvavcem. Razbesnela voda se je zlila tudi po poljih. Struževski kmetje so nemočno opazovali, kako jim je podivljana Žlebnica odnašala prst, izpirala hranilne snovi in »razgaljala« pšenico na njihovih njivah.

Kranj — Primer struževskih kmetov nikakor ni osamljen. Če je podatek točen, nam v Jugoslaviji poplave letno odnesajo pridelek s 350 tisoč hektarjev polj. Površina, ki si jo je v gorenjskih razmerah težko predstavljati. Tega je marsikje kriva naša malomarnost, nepremišljeni posegi v naravo, brezbržen odnos do rečnih in potočnih strug. Vzemimo za primer eno navidez nepomembno malomarnost. Hosta, ki je leto in pol ležala ob potoku, je zajezila strugo; voda se je zlila čez rob in ubrala bližnjico prek polja. Milan Bidovec, vodja gradbišč pri Vodnogospodarskem podjetju Kranj, pravi, da smo ljudje nepremišljeno zajezili vodi prenekatero naravno pot. Tudi Žlebnica (Dupeljščica, Koritnica), ki se je v nedelji razlila po struževskih poljih, je nekdaj imela globoko in široko naravno pot k Savu. Toda ker je bila večino dni v letu njena struga ušna, se je ljudem zdela nepotrebnina in so jo postopoma zasipali. Zdaj se z

odsek do magistralne ceste, potem pa nadaljevali z regulacijo do Dupelj.

Pravzaprav so nedeljske visoke vode prisile štirinajst dni prezgodaj, ker bi sicer neovirano odteklo po speljani strugi do Save. Tokrat pa jih je na poti zaustavil »zamašek«, prek regulirane struge speljana pot. Voda se je zato zlila na desno stran — po poljih in travnikih, medtem k je drugikrat ob podobni povodnji odtekla po levu.

»Do kolen visoka voda nam je v nedeljo poplavila pol hektarja pšenice,« nam je pripovedoval v torek Ciril Rakovec, kmet iz Struževca. »Ko so delavci Vodnogospodarskega podjetja prekopali pot preko struge, se je Žlebnica vrnila v kanal. Po robuh njive je odnesla prst, drugod pa dobra sprala iz nje gnjila in hranilne snovi. Kar je »razgaljena« pšenica, da se vidijo korenine, bo ob prvi ohladitvi zmrznila. Spomladi bomo natančno videli, kolikšna je škoda. Če bo pšenica le preredka, jo bom podoral in vsejal jari ječmen ali posadil krompir. Upam le, da bo regulacija Žlebnice dokončno obvarovala naša polja.« To si želi tudi Ivan Krt.

Regulirana struga Žlebnice bo brčas ukrotila visoke vode, ki so ob minuli povodnji zlile po struževskih poljih. — Foto: C. Z.

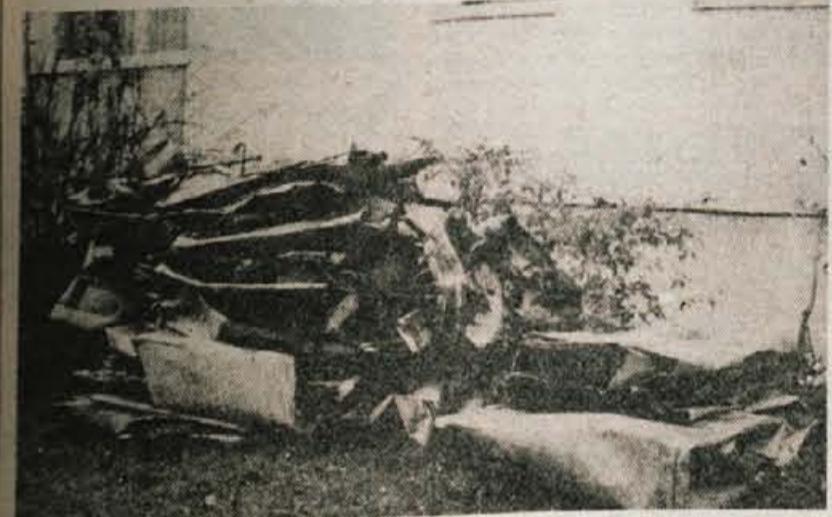

»Če bi bila povodenj nekaj tednov prej, bi bila škoda mnogo večja, pravi. »Zadnji čas so pričeli z regulacijo Žlebnice. Odkar so pri nakeljskih skladiščih velike asfaltne površine, kjer voda ne more ponikniti, je ob deževju mnogo večji dotok vode. Pravijo, da bo še huje, ko bo zgrajena nova avtocesta nad Naklim. Kot kmet si želim, da bi kontinuitativno speljali tudi Exotermove odpadne vode. Res da dobimo odškodnine za to, vendar se razlivajo po travniku in poleti tudi zaudarjajo. Nedeljska povodenj? Voda nam je poplavila le del njive, na travnikih pa tako ni povzročila večje škodi.« C. Zaplotnik

NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI

Takole ves sam in zapuščen daje klavrn videz »fičko«, parkiran pred vrtcem v Stražišču. — Foto: F. Perdan

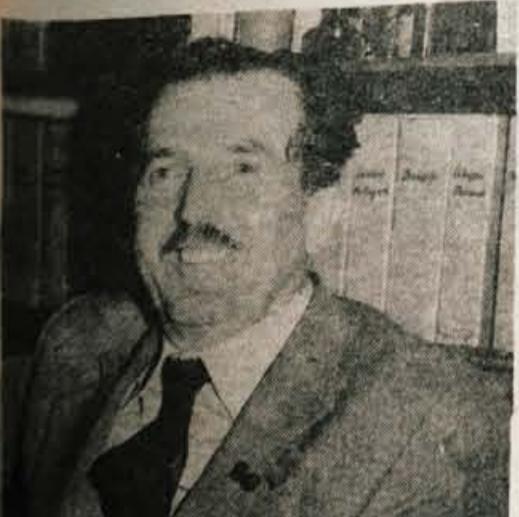

Za blokom v Kranju je takšnale shramba, nikomur v ponos in čast — Foto: F. Perdan

V Bistrici pri Tržiču sta si lastnika »fička« in Elanovega čolna poiskala pripravno streho — Foto: F. Perdan

MI PA NISMO SE UKLONILI

Tone Golija — Beguš

Kurirji so bili sami vrli fantje

V soboto dopoldne, ko so se pri Zakovarju v Zgornji Davči zbrali odgovorni s škofjeloške in cerkljanske strani, da bi se dogovorili za postavitev skromnih spominskih obeležij v Davči, je sedel na zgornjem koncu mize. Vodil je sestanek in imel kot predsednik komisije spomeniško varstvo pri krajevni skupnosti davno besedilo. Predložil so čakali, preskompono bili. Zdaj jih nekdanji borce, ki so tod vodili tehnike, bolnice, opominjajo, da se je vse toliko zarašlo, da največkrat ne moreš več videti, kje je bil ta, kje oni bunker. Pa jih je posejanih po Davči kot nikjer po Sloveniji. Bodo, uredili bodo to, skromno, z leseni

tablami in vžganimi napisimi, da se bo že ob poti videlo in vedelo, kaj vse je med našo borbo dala Davča.

Tone Golija je doma iz Srednje Davče. Ob poti, ki vodi na Petrovo brdo. Zraven Zgaga, kjer je bila nekoč gostilna. Nekakšen tromejnik je tam med Sorico, Podporeznom in Davčo. Zidarske obrte se je učil pri Antonu Obidu iz Dobravice pri Podnartu. 1941 so v Zabrdru nad Sorico gradili šolo. Tisto zimo med 1941 in 1942 je prišel domov. Da bi ne držal križem rok in da bi še kakšen dinar prisel k hiši, ga je mama poslala delat na cesto. Vsi moški iz Davče in tam okrog so takrat delali na cesti. A Tone se je bal, da ga bodo, takoj ko bo tu prijavljen kot delavec, Nemci poslali na svoje deло. In res so ga 5. februarja 1942 je bil že na spisku kranjskega Arbeitsamta, da gre delat v Dravograd k firmi Siemens. Gradili so hidrocentralo. Enajst mesecev je delal tam. A vlečko ga je domov, kajti zvedel je, da so tam okrog Davče že partizani, bunkerji, etc. Enkrat je že ušel medtem iz Dravograda, pa je tako naneslo, da se je moral vrnil. Ko pa je konec leta 1942 spet prišel domov, je poiskal zvezo s Petrom Jensterlom iz Podporezno in Jankom Kosom. 14. februarja 1943 je še s tremi sovaščani šel v partizane. V Martinj vrhu se je takrat držal Gorenjski odred. V 4. bataljon, v Janševi četji je bil dodeljen. K tovaršem so prišli dobro oboroženi. Vsak s svojo puško, z mitraljezom in municijo, da so jo komaj nosili. Stanko Čemažarjev jim je tedaj dal tisti mitraljez. Kasneje, v Podlonku, je bil prestavljen v četo Janka Prezla.

Na Torki so taborili takrat, ko so iz Podporezna prišli aktivisti s prošnjo, da je treba likvidirati komandanta nemške postojanke na Petrovem brdu. Izvedeli so namreč, da je ta dobil z Bleda nalogu, da mora seliti vaščane Podporezno.

Takrat je zbral Janko Prezelj sedem protovoljev: nemškega komandanta morajo

VAŠA PISMA

COCA COLA NIČNE VELJA ...

Piše vam mlad domačin iz Bohinjske Bistre, razočaran zaradi lažnega gostoljubja v restavraciji Zoisov grad, v katero vabijo številni napis. Sobota je bila in pet se nas je napotilo v grad. V restavraciji je bilo dovolj prostora za nas. Še preden smo se vseledili, natakarica precej neprijazno upraša, kaj bomo. Še preden smo se odločili, nam pove: Nimam se časa ukvarjati z vami. Ce ne morete takoj naročiti, počakajte še pol ure! Odšla je, mi pa se zaradi osuplosti skoraj posesti nismo mogli. Sam sem odšel naročiti pet coca col, tedaj pa se je vsula druga ploha: Kaj? Samo coca cole boste pili. Samo za drenj ste tukaj!... Dobil sem teh pet steklenic. Ko smo odhajali, smo premišljevali, ali moraš res v tej restavraciji popiti običino alkohola, da si dobradošel gost. Živimo v času, ko veliko mladih piše, vti pa se na vse pretege borimo proti temu. A kaj pomaga, ko so lokalni, kjer ob pitju coca cole in drugih alkoholnih pijač, ki so dražje od alkoholnih, nisi nič kaj preveč cenjen. Takšni lokalni in v njih zaposleni, ki ravajo tako, so tudi sokrivi za razširjanje alkohola med mladimi.

SaGa

DOGODEK NA ČRPALKI

Nekaj časa je že minilo, vendar se vseeno odločam za pisanje. Vzrok zanj je ravnanje uslužbenca črpalka Istra Benz na Primskovem v sredo, 3. novembra v zgodnjih popoldanskih urah. Zdela se mi je, da ta možakar sluti podražitev bencina, saj se je dobesedno trudil, da bi iz rezervoarjev iztočil čim manj dragocene tekočine, čeprav smo mu čakajoči na vse načine dokazovali, da imamo pravico do bencina, da imamo vse dokumente in tudi denar. Z boni se je končno možakar le sprijaznil, motile pa so ga dearnice, ker zanj ni bilo dovolj drobiža. Vztrajal je, da mora vsak, kdor želi »nakrmiti« svojega konjička, imeti natanko toliko denarja, kolikor ga terjajo boni, pomnoženi s ceno litra bencina. Vozniki so vneto izračunavali, koliko dinarjev in koliko par morajo združiti, da bi ustregli črpalkarju. Tekali so od avtomobila do avtomobila, iskali drobiž, si solidarno pomagali...

Nekdo je uslužbenca črpalka uprašal, če morda velja predpis, da moraš imeti ob prihodu na črpalko drobiža do pare natanko. Vprašani je vozniški premeril od nog do glave, pomigal s črnimi brki, vzel klijuc od črpalnega automata, ga zaklenil rekoč: Tako, če ni denarcev, tudi bencina ni! Mirno je odšel v svojo pisarno...

Obrisali smo se pod nosom in premišljevali, kdo je pravzaprav dolžan preskrbeti drobiž.

Rudi Bizovičar

ODNOS DO POTNIKOV

Škofja Loka — Odkar so v vijavi bencinski boni, se vozim v službo z avtobusom. Kot vsak dan sem tudi v petek, 12. novembra, kupil vozovnico v predprodaji. Ob vstopu v avtobus, ki vozi na progi Škofja Loka—Sovodenj ob 6.15, sem kot običajno pokazal vozovnico. Mladi šofer (Dusan Pintar) pa je takoj, ne da bi pogledal datum, ugotovil, da vozovnica ne velja in naj grem po drugo. (Oblika je bila res drugačna kot doslej.) Povedal sem mu, da sem jo pravkar kupil in plačal zanj 14 din za vozilo do Poljan, šofer pa jo je zmečkal in vrgel na tla. Sklonil sem se in jo pobral ter šel vprašati o veljavnosti blagajnika, ki mi jo je izdal, čes da je šofer ne prizna. Blagajnik se je na vozovnico podpisal in mi jo vrnil. Ko sem jo nato pokazal šoferju, me je brez besed spustil v avtobus.

Zanj je bila stvar končana, zame pa ne, saj sem ta dan premišljeval, da bi mladi šofer moral imeti drugačen odnos usaj do starejših potnikov.

Janez Dolinar
Škofja Loka

LUČINE — Čeprav klekljanje v Lučinah in okolici ni pogosta domača obrt, so na osnovni šoli ustanovili klekljarski krožek. Zanimanja je precej, zlasti med dekleti. Damjana Božnarjeva iz Prelesja sicer še ne zna dosti več kot »predeti«, meni pa, da se bo prav gotovo naučila klekljati tudi ribice in druge zahlevne veze. Foto: L. Bogataj

Pesem jih druži in poživlja

Petletni jubilej bodo pevci društva upokojencev iz Tržiča počastili s koncertom jutri ob 17. uri v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici

TRŽIČ — Misel, da bi pri društvu upokojencev v Tržiču, ki neguje pestro paleto razvedrilih dejavnosti, ustanovili še pevski zbor, se je v glavah najbolj navdušenih pristašev pesmi in petja porodila že pred več leti. Najbolj živa pa je bila pred petimi, ko so »fantje« poprosili Eda Ošabnika, prekaljenega zborovodjo in njihovega rojaka, naj jim pomaga.

Edo Ošabnik ni veliko premišljeval, 10. novembra 1976. leta se je moški pevski zbor društva upokojencev Tržič prvič sešel na skupni vaji. Od takrat se sestajajo vsako četrtekovo popoldne.

V petih letih — prvi nastop so imeli za praznik žena že po štirih mesecih vaj — so se našli tristopetkrat. Triindvajset jih je zdaj, večinoma že od rojstva zobra naprej, nekateri so prišli kasneje, zamenjati tiste, ki zaradi starosti ali bolezni niso mogli več. Povprečna starost skupine je devetinšestdeset let, najstarejši jih ima kar krepko čez osmedeset.

Zbor je imel nekaj časa precej težav s prostorom zavaje. Začeli so v glasbeni šoli, ker pa je bilo pozimi premraz, so se preselili v paviljon

NOB, kjer so morali plačevati zanje visoko najemnino, v domu družbenih organizacij so folkloristi, gostitelji, zahtevali, da prihajajo v copatoh... Končno so našli miren kotiček v lokalnu, ki ga je uredilo matično društvo.

Pevci negujejo narodne, partizanske in umetne pesmi. Radi pojejo, ljudje pa jih tudi radi poslušajo, saj so njihovi glasovi kljub malce poznam letom še kreplki, jasni, čistti.

Nastopajo na različnih prireditvah v tržiški občini, vseskoč pa so tudi redni gostje na srečanjih upokojenskih pevskih društev Gorenjske in Slovenije.

Pet let uspešnega dela bo moški pevski zbor društva upokojencev Tržič proslavljal jutri, v soboto, ob 17. uri s koncertom v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici. Pod vodstvom Eda Ošabnika bodo zapeli dvanaest pesmi, za poprestitev večera pa so povabili v goste Še ženski zbor Lipa iz Radovljice in mešani pevski zbor iz Loma. Na jubilejnem koncertu bodo nekaterim pevencem podelili za dolgoletno pevsko dejavnost Gallusova priznanja. H. Jelovčan

bra 1944 pa je bil tak hud pritisk Nemcev in bele garde na kurirske poti, da so morali karavle pod Storžičem in Kravcem ukiniti in se umakniti na Koroško na K-7 in K-8. Zvezra je potem potekala prek Jezerškega, čez Železno Kaplo, Solčavo, Lučne, V Zgornjo Savinjsko dolino in čez hribe na Kamnik in v Tuhinjsko dolino.

V najlepšem spominu so mu ostale gospodinje na Koroškem, v hribih nad Železno Kaplo. Vse so jim dale. Spominja se žene, ki bi z njimi delila tudi zadnjega prašička. Pa je imela krme zanj še za več mesecev. Niso ga hoteli, čeprav so bili prestradani. K »svaburjem« so potem šli po hrano. Kako rad bi se enkrat obiskal te srne ljudi. Nikoli ni bilo prvega časa, danes bi jih pa niti našel ne več. A vedno se jih bo spominjal z veliko hyaleznostjo.

Rad se spominja tudi svojih kurirjev. Kakšni fantje so bili to, Drzni, neugnani, 90 do 100 jih je stalno imel na osmih karavlah. Veliko je bilo med njimi fantov, ki so ušli iz nemške vojske. Spomladi 1945 se je nekdo spomnil, da bodo vse te nemške deserterje pobrali s kurirskih karav, čes da ne morejo biti zanesljivi. Prav, je dejal takrat Tone, grem pa se jaz z njimi, pa bomo imeli poseben bataljon... No, potem so le videli, da to nikam ne pelje in zapisali so, da 4. liniji ne morejo pobrati kurirjev. Kakšna neumnost bi bila to! Beguš je zaupal svojim fantom in nikoli ga niso razočarali.

Najlepše je bilo, se spominja Tone, v partizanih prve meseci, ko še nisi imel nobenih odgovornosti. Že za kurirja je bilo drugče. Najbolj pa ga je bolelo, ker je domačim delat take skrbi. Mami so zaradi stalnih preiskav popuščali živeci. Posebno potem, ko je šel za kurirja še brat France. Ni zaman trepetala zanj. Malo pred koncem je France padel pod streli naslednika tistega komandanta nemške postojanke, ki ga je takrat ob cesti pricakal Tone...

D. Doleč

3 Franc Langerholz-Cac

Ločani v Andih

Malo čez polnoč že navezujemo dereze, z nami gre tudi Japonec, ki se počuti bolje. Kar lepo nam gre, pozna se nam, da smo že bili v višinah. Toda Japonca dokončno stre, obrne se, od žalosti nas ne more pogledati v oči. Razumemo ga in tudi nam se ne zdi vrh več tako lep. Počasi nadaljujemo z vzponom. Pobočje se nam zdi neskončno dolgo, sploh ne vem, če ga bo kdaj konec. V trdi temi, ura je malo čez pet zjutraj, stojim na najvišji točki gore, vse poti od tu vodijo navzdol. Dva fanta iz Colorada in jaz uživamo v skupni sreči. Na obzorju rdeča zarja že najavlja začetek novega dne. Bojim se vročega sonca, zato hitro sestopam. Čez tri ure sem spet pri jezerku, nato takoj naprej v dolino. Popoldne pridem ves utrujen k prijateljem. Iz doline se vrne Žele. Veliko se imamo pogovoriti. Damč ima malo pomrznjene prste, zato skupaj ostaneva v bazi, ostali gredo na Chopikalki, visok vrh, ki se dviga nad dolino. Hrane nam je že skoraj zmanjkal, zato greva v Yungay, da nabaviva še nekaj zaloge. Kupiva nekaj konzerv, veliko sadja in zelenjave, pa še dve morski ribi, veliki skoraj meter. Ko se prijatelji vrnejo s Chopikalkija, grem jaz prat ribo, ki jo nameravamo speci za večerjo. Kekec gre z mano do majhnega potočka, ki se izliva v veliko jezero, kjer je ogromno rib. Seveda niso tako velike, kot sva jih midva kupila v mestu. Ko hodiva mimo jezera, sreča veliko ribičev, ki poskušajo srečo. Ko perem ribo, zagledam ribiča, ki brez ulova zapušča mokro borišče. Poklekam k potočku in se delam kot bi lovil ribe, pod vodo pa držim že zdavnaj preminulo morsko ribo s tržnice. Ko možak z veliko ribiško palico pride tik zraven mene, se silovito zaderem in vržem morsko ribo na kopno. Nekaj trenutkov so ribiča samo velike oči in še večja usta, ne more razumet, odkod taka riba. Predzadnji dan običemo spomenik češki odpravi, ki jo je do zadnjega moža zasul potres leta 1970. Par metrov od češkega tabora so imeli šotorje japonski alpinisti, ki so z grozo v očeh opazovali češko tragedijo. Spomenik je skromnejši kot v oni v Yungayu, je pa zelo pretresljiv. Roka, ki je dvignjena, kakor bi klicala na pomoč, v roki pa zlomljen cepin. Štajerska naveza se vrne z gore, prijatelja sta splezala novo smer. Pod steno sta našla okostje nemškega alpinista, zraven njega še dobro ohranjen potni list.

Ustnice se ne celijo. Da se jih le malo dotaknem, že priteče kri. Ne vem, koliko časa bo še tako.

Pride dan, ko moramo zapustiti dolino. Po nas pride avto in še zadnjič gledamo vrhove, ki so nas obogatili z marsikaterovo novo izkušnjo. Odpeljemo se v Yungay in naprej v Huaraz. Tu se zvečer najdemo s člani odprave AO Impol, skupaj pijemo pivo in posjemo slovenske pesmi. Ljudje nas začudeno gledajo, saj niso vajeni pojočih gringosov. Ko se peljemo iz doline Llanganuco, srečamo na ozki cesti avtobus, pol turistov. Hopla, nekaj ni v redu, na strehi avto-

Severne stene Huandoyev

busa so naloženi sodi in na njih jasno piše »Yugoslavia Andi expedition«. Zelo številčna makedonska odprava se odpravlja v gore. Najeli so celo kuharico in to Ursullo iz Youth Hostela. Pa avtobus so pregradili, spredaj so sedeli oni, zadaj pa so imeli spuščenih veliko kokoši. Vse za sveže meso v gorah! Spomnimo se podobnega prizora v filmu »Kdo tam pojde«, la da imajo ti kokoši namesto prašičkov. Pozneje, že v domovini, izvemo, da so se po normalnih poteh povspeli na nekaj vrhov, med drugim tudi na oba Huascarana.

V Huarazu takoj dobimo sobo pri Edwardu, saj smo že stari znanci. Pišemo pozdravne razglednice vsem, ki so nam pomagali, da smo lahko šli na pot. Jemo banane in pečene piščance, poslušamo indijansko glasbo in si ogledujemo mesto. Zvečer gremo na avtobus, ki nas po celi noč vožnje utrujene odloži v Limi. Tu najdemo prostor v hotelu Evropa. Namestijo nas v sobo s šestimi kovinskimi posteljami, majavo mizo, soba je brez okna, tako da stalno gori luč. Beremo razne napise po stenah v vseh jezikih. Dobra stran temne sobe je, da lahko neovirano spimo tudi do opoldne ali še čez noč. Se v trdni temi nekdo na hodniku neznošno ropota. Že vstanem, da bi mu kakšno rekel, pa Stane pove, da je ura deset dopoldan, zato se brez besed spravim nazaj v posteljo. V tem času sedi ves Peru pred televizorjem: nogometna tekma. Včasih sem mislil, da bolj zagretih za nogomet, kot so naši bratje iz južnih republik, ni, pa sem v daljnem Periju kreko spremenil mnenje. Spomnjam se tekme med Italijo in Perujem. Ulice prazne, kot bi razsajala kuga, delo v tovarnah ustavljeni, po vseh gostilnah in trgovinah prizgana televizija in pred ekranji prava množica ljudi. Ko se popoldne sprehamo po cesti, zagledamo gasilski avtomobil, z vključenimi lučmi in sirenami. V bližini najdemo tudi prostore poklicnih gasilcev v Limi. Prepričam Zeleta, ki za silo govori špansko, da gre z mano na obisk. Dam jim značko odprave in nalepko kranjskih poklicnih gasilcev, ki me je spremljala med vsem plezanjem in potovanjem. Zelo veseli so tega skromnega daru, razkažejo nama prostore, avtomobile z vso opremo, vse kar imajo. Potem me napravijo v zaščitno obleko za požar in Žele me fotografira. Imajo dokaj skromno obleko, le dolg anorak, čelado in škrornje.

Tega dne nas obišče tudi predstavnik Tanjuga, ki nas je, pred odhodom v gore strašil z gverilo, zdaj pa željno vpija vse novice o naših podvigih v hribih. Naslednjega dne spakiram opremo. Vse nepotrebno shranijo na naši ambasadi, mi vzamemo le najnajnejše. Čaka nas skoraj 1500 km dolga vožnja z avtobusom do oddaljenega mesta Cuzco, kjer bo čez nekaj dni največji praznik – Inti Raymi, nekakšno indijansko novo leto. Kupimo sendviče za na pot, pa skoraj vse pojemmo že pred odhodom. Zvečer sedemo na udobne sedeže in se celo noč vozimo ob razbiti obali Pacifika. Skozi okno zagledam leseni križ s šopkom. Kar zmrazi me, pa se hitro potolažim, da smo že mimo »crne točke«. Toda čez nekaj minut spet križ. Vrstijo se drug za drugim, na kakšnem hudo nevarnem mestu jih je tudi pet in več skupaj. Sofer pa pritska na plin, avtobus drvi skozi noč. Se cel dan se vozimo po enolični puščavi. Velikokrat je kontrola, policaje zanimali vse, pregledujejo in popisujejo nas, ker se zelo bojijo gverile. Ljudje jo podpirajo, velikokrat smo videli napis »Viva el guerila« – Naj živi gverila. Popoldne prispremo v veliko mesto Arequipa, od tu naprej se začenja makadamska cesta. Se en dan in dve noči obupno slabe poti inamo pred seboj. Vmes se ustavimo še pri jezeru Titicaca v mestu Puno. Tu zmrzujemo v avtobusu, saj smo kar visoko. Čakamo skoraj cel dan, hodimo po mestu, običemo smrdljivo pristanišče. V gostilnah pijemo mleko, gledamo nogomet in se semejimo peruanski privrženosti svoji reprezentanci. No, končno le zapustimo Puno, vozimo se tik ob jezeru, ki je na gosto poraslo s trsji. Zjutraj se že napol hromi od dolgega sedenja zvlečemo iz avtobusa v zloglasnem Cuzcu, mestu, kjer cveti kriminal. Težko najdemo prazno sobo, kajti ogromno ljudi prihaja iz vseh krajev semkaj, da proslavijo Inti Raymi. Po dolgem iskanju le najdemo prostor v hotelu Moderno, sobo s tremi posteljami, kopalcico in straniščem. Hodimo po mestu, srečamo alpiniste iz Delnic, dva od njih sta osvojila vrh Huascaran. Zvečer gremo v gledališče, kjer z velikim ponosom napovedujejo veliko folklorno prireditve. Všeč nam je le skupina, ki zna privabiti iz piščali čudovite glasove. Razočarani gremo še v restavracijo »Roma«, kjer pa igra ena boljših skupin njihove nacionalne glasbe. Naslednjega dne hočemo obiskati ostanke trdnjave, razvaline Sacsahuamana.

7 Janez Lušina-Mali

Deveti september pred 40. leti na Jelovici

Na posameznih mestih so boriči tekli tukimimo Nemcov, ki so streljali nanje. Ob Gregorčiču sem naenkrat ostal sam. Zadnje dračje sem vrgel na ranjenega komandanta. Opazil sem skupino Nemcov, ki je iz smeri Mošenske planine prihajala proti meni. Hitro sem se umaknil na kamnit hribček. Tu sem našel Kebeta, starega partizana Maksa iz Ribnega, komandirja Poldeta in dva partizana iz Krope. Neizmerno so drdrale strojnice, puške, brzostrelke. Padale so tromblonke. V tem času je ob meni padel komandir Polde. Vi devsi smrt komandirja, nam je Kebe rekel: »Poiščite si zaklone tu na hribčku, borili se bomo do zadnjega naboja, ki naj ga vsak čuva za sebe. Njegove besede so bile prehude v tem kritičnem trenutku. Nagovoril sem Kebeta in mu rekel, da dobri poznam Jelovico, tu sem velikokrat pasel ove ter da poznam steze proti Dražgoški gori. Brez besed je Kebe z drugimi šel za meno nazaj proti vrhu Kotliča. Opazili so nas Nemci in nas večkrat zasuli s kroglastimi iz strojnic in brzostrelkami. Nad Lipniško planino je Kebe nenadoma sne

brzostrelko, pomeril v nemškega policista in ga pokosil. Dobro sem videl padlega Nemca in dva druga, ki sta zbežala navzdol po gozdu. Podobno je Nemca ustrelil se partizan Porobek in Janušek. Tako naj bi tega dne na Lipniški planini padlo le nekaj Nemcov. Pod vrhom Kotliča smo se rešili iz objema nemških zased. Podobno so se redki rešili v gozdovih okoli Martinčka. Hajka, ki jo je uprizoril 18. policijski gorski lovski polk, je trajala do 12. septembra. Šele po tem datumu smo se počasi našli skupaj v drvarske bajti nad Zadnjim rezervo pod Ratitovcem. Zadnja rezerva, hiša, po domače pri Brsničarju, je bila takrat jaka borcev Selške čete.

12. septembra je po Kebetovem naročilu skupina 4 borcev odšla na Lipniško planino. Imela je načelo, da pogleda za ranjenim Gregorčičem in ugotovi usodo drugih borcev. Tega dne je ob prihodu na Lipniško planino padel Stane Pesjak iz Kranja. Lipniško planino so tistega dne in še veliko naslednjih dñi nadzirale nemške patrulje. Na mestu, kjer smo skrili ranjenega Gregorčiča, je bilo le kup

strjene krvi. Sredi trate na spodnjem delu planine so ležali pobiti borcevi Selške čete. Bili so položeni v vrsto drug ob drugem. Skoraj tri tedne jih nihče ni pokopal. Šele po odprtosti Nemcev so jih prišli zakopati vaščani iz Lipnice. Ujeti borce so morali ubiti v bližnjem potočku umiti, nakar je gestapo vse posamezno fotografiral.

Hoteli so se prepričati o identiteti vsakega, zlasti pa odkriti, kateri je Jože Gregorčič. Čez nekaj dni so s plakati obvestili prebivalstvo, da so na Jelovici ubili komandanata gorenjskih partizanov in 26 borcev. Tako je četa 9. na Lipniški planini izgubila 26 borcev, 12 borcev so Nemci ujeli pod nekim mostičem na poti med Lipniško planino in Marinčkom in 4 borcev so zapustili partizanske vrste. 8 borcev je hajko preživel. Ti so se zbrali v Janušku skupino, ki je bila v jeseni 1942. leta razdeljena v druge enote, ki so prišle na območje Jelovice.

Selške čete 2. (poljanskega) bataljona po 9. septembru ni bilo več. Skupaj je četa v 1942. letu v osmih mesecih izgubila okoli 50 borcev, 12–15 je bilo ujetih, 4 borcev so zapustili partizanske vrste, in 6–8 borcev je izgubilo zvezko s četo in so se spomladsi 1943. leta ponovno vrnili v partizane.

Po vsem sodeč, četa na dan 9. septembra ni bila izdana. Nemci so jo slučajno odkrili v počodu in jo nato spremigli vse do Lipniške planine. Vse ugotovitve kažejo, da je četa na Lipniško planino prišla istočasno ali nekoliko kasneje kot Nemci. Iznenadna je padla med več nemških kolon, ki so prihajale na planino in se

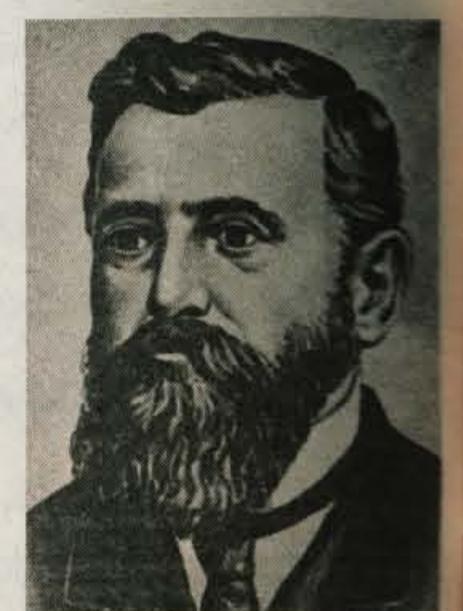
Črtomir Zorec

POMENKI O GORENSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(67. zapis)

Tako sem se le odtrgal od »deželi« med levim bregom Ljubljance in desnim bregom Save ter jo čez lep, nov betonski most primahal v veliko posavsko vas Šentjakob. Do leta 1905, ko je bil zgrajen stari železni most čez Savo, je bil Šentjakob in z njim vred ves levi breg Save povezan z Ljubljano le z brodom, ki pa ni bil povsem zanesljiv.

Reči pa moram, da je bil Šentjakobski brod (prehod čez reko s plovečim splavom) zelo pomembna povezava ob teh bregov že od leta 1584, ko so uvedli česenj redno počasno zvezo med Gradcem in Benetkami. Ker pa je Sava večkrat nevarno narasta in se je pošta utegnila v vodi porazgubiti, so v prvi polovici 18. stoletja preusmerili počasno čez črnuški leseni most ter skozi Kamnik in Tuhinj naprej proti Celju in Gradcu.

Pisatelj Fran Erjavec

Vodnik, rojen v Šentjakobu ob reki Save, se je pričenil na Trato pod Goro nad Dravljami k hiši Žibert. Potle kupi hišo v Šiški na Jamu, s seboj prinese ime v letu 1730, umre leta 1774, star osemdeset in pet let, je rad delal in vino pil.

NADGORICA IN PODGORICA

Dve vasici pri Šentjakobu z drugimi občavskimi vasmi. V tem sto let se je prebivalstvo le malo namnožilo, kaka večja industrija pa se tu ni naselila. – Pač je tu od leta 1957 manjši a sodobni obrat Belinke, tovarne elektroķemičnih izdelkov.

Sentjakob je veljal slekjoprej kot napredna vas. Saj so imeli zasilono šolo že leta 1788, redno pa od leta 1869 – čez šest let bodo Šentjakobčani lahko slavili 200-letnico svoje prve šole! Le malokje na Slovenskem bi se lahko tako postavili!

Dobra, rodovitna zemlja okrog vasi, ki je postavljena nad ježo savske terase, je dala vse pogoje za umno kmetovanje. Kljub številnim domačinom, ki si isčejo dodatni zaslužek v ljubljanski industriji, je ostal kraj bolj ali manj še vedno kmetiški. Res pa je, da strnjeno vaško naselje sekata kar dve prometnici: cesta od Ljubljane proti Domžalam in cesta od Črnega proti Litiji.

Farna cerkev sv. Jakoba ni kaka stara častitljiva stavba. Zgrajena je bila leta 1899 na mestu baročne prednice, ki jo je porušil potres. Kakih posebnih velikih umetnin cerkev ne hrani. V njej so le dela manj znanih slikarjev, kakršna sta Simon Ogrin in Jurij Tavčar.

Morda še zanimiv drobec: iz Šentjakoba ob Savi je bil doma ded prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika, ki se je odtod pričenil na Trato pri Šentvidu nad Ljubljano in se leta 1730 naselil v Zgornji Šiški.

To dejstvo je pesnik sam prav mikavno popisal v svojem lastnem življensepisu:

»Rojen sem bil 3. svinčana 1738. ob 3. uri zjutraj v Gornji Šiški na Jamu pri Žibertu iz očeta Jožeta in materi Jere Pance z Viča. Dedeč Juri

Nadgorica – Podgorica. Oba kraja, drug od drugega oddaljeni z 2 km zračne črte, sta tudi na približno enaki nadmorski višini: Nadgorica 295 m, Podgorica 286 m – tore le borih 9 m razlike! Obe sta v listnah prvič omenjeni leta 1300!

V nečem se pa ločita: Nadgorica ima le 250 prebivalcev, Podgorica pa kar 452! In če ima Nadgorica srednjeveško cerkev – potem ima Podgorica na svojem svetu postavljen raziskovalni reaktor Triga, ki je namenjen proizvodnji radioaktivnih izotopov.

V tistem gozdu mirno spite, v naročju domačih planin, nikdar mrtvi, poslej za vse veče živite in vsakogar, ki ga pripelje mimo pot, na težke slave borbe tod obujate spomin.

Kar primerno spominsko obeležje je postavljeno v spomin smrti Jožeta Gregorčiča v borcev Selške čete. Skromno, kot so bili skromni borcev in njihov povelenik. Pa vendar ni vse v redu, kot bi moral biti. Spominsko obeležje bi moral biti bolje vzdrževati obnavljati črke, ne dopustiti, da brezvestni vomiči hlodovino skladajo tik pri spomenikih, polemljeno ograjo bi bilo treba popraviti, okoli obeležja pa redno kosiči travo. Sedanje stanje kaže, da do mrtvih borcev ne čutimo nikakršnega spoštovanja.

Ob spominskih obeležjih pripravi občinski odbor ZŽB Jesenice vsako leto ob začetku šolskega leta manjšo proslavo. Jesenici mladini se priključijo tudi radovaljška. Nobenega zanima pa doslej ni pokazala ZŽB z območja Selške doline, po kateri je četa dobila ime.

S tem zapisom želimo preživelim borcev opozoriti družbeni dejavnike na velik delež Selške čete v NOB, obenem pa padlim borcev se skromno oddolžiti.

KONEC

poskusite tudi vi — poskusite tudi vi — poskusite

LEDVIČKE S ŠUNKO

Potrebujemo: 400 g ledvičk, 150 g šunko, 40 g olja, 100 g čebule, 2 stropka česna, 10 g pekoče paprike, 30 g paradižnikove mezge, 100 g zelenih oliv, 2 žlici vinjaka, 1/4 l juhe iz koncentrata, sol.

Na olju prepražimo sesekljano čebulo, dodamo strt česen, na rezine narezane ledvice. Prepražimo, dodamo olive, na kocke narezano šunko, papriko, paradižnikovo mezgo in sesekljan peteršilj. Premešamo in prilijemo juho.

Kuhamo 10 minut, nazadnje dosolimo in prilijemo vinjak.

K jedi lahko ponudimo testenine. V 30 minutah imamo vse pripravljeno.

RAGU IZ TELEČJIH LEDVIČK

Potrebujemo: 400 g telečjih ledvičk, 150 g čebule, 250 g paradižnika, 40 g olja, 30 g moko, 1/8 l juhe iz koncentrata, 1/2 dcl dl rdečega vina, poper, peteršilj.

Na olju prepražimo na kolobarje narezano čebulo, dodamo na kocke narezane ledvice, prepražimo, nato pomakamo in spet prepražimo.

Dodamo na kocke narezani paradižnik (ali mezgo), začinimo, prilijemo malo vode in dušimo 10 minut.

Nazadnje prilijemo vino in osolimo.

V 30 minutah bomo gotovi z jedjo.

LEDVIČKE Z MAKARONI

Potrebujemo: 400 g makaronov, 400 g svinjskih ledvičk, 50 g mesnatne slanine, 100 g čebule, 30 g paradižnikove mezge, 10 g pekoče paprike, 40 g olja, žajbelj, peteršilj, sol in poper.

Na olju prepražimo na kocke narezano slanino in sesekljano čebulo. Dodamo na koščke narezane ledvičke, pomakamo, prepražimo in primesamo paradižnikovo mezgo ter vse začimbe in dišavnice. Prilijemo 1/4 l vode ali juhe in kuhamo 10 minut.

Posebej skuhamo makarone, jih odcedimo, oplaknemo s toplo vodo in primesamo k pripravljenim ledvičkam.

Jed ponudimo s poljubno solato. 35 minut bomo porabili za vso kuho.

PRAŽENE LEDVICE Z VINOM

Potrebujemo: 300 g ledvic (lahko tudi govejih), 30 g margarine, 10 g moko (1 kavna žlička), 1 žlica paradižnikove mezge, 4 žlice rdečega vina, 4 žlice vode, sol in poper.

Ledvice prerezemo, odstranimo vse cevke, dobro operemo in prelijemo z vrelo vodo. Po 20 minutah vzamemo ledvice iz vode in jih narežemo na 1/2 cm debele lističe.

Ledvice popražimo na razgreti margarini, popražimo z moko, dodamo mezgo, prilijemo vodo in vino ter dobro prevremo.

Osolimo, popopramo in takoj postrežemo. Pol ure se bomo zamudili.

sam svoj mojster

Pogrešate doma košarico, kamor bi odlagali dnevno časopisje? Iz treh širših deščic — za dno malo daljša — 12 ozikh letvic za ob straneh in treh malo širših letvic za roč, si jo lahko zbijete doma sami. Letvice naj na končeh gledajo kakšen centimeter čez rob. Če pa naredite le položico takšne košarice, jo pa lahko obesite na stalno mesto na steno. Tudi za odlaganje pošte bo prista prav.

M. Mességué: Narava ima vselej prav

dihala

Ni bolj nadležnih in bolj razširjenih bolezni, kot so nahod, gripe in angina, ki jih vsako leto prinebrijati, se nam ni posrečilo, da bi se otreli tega zla, zaradi katerega izgube ljudje vsako leto več milijonov devetih dni in ki mnoge zelo izčrpajo.

Da bi si okreplili odpornost in bili oboroženi proti mikrobom, bi morali pravočasno v naš jedilnik vnesti vse antiseptične rastline. Močno antiseptična zelišča spoznamo navadno že po njihovem močnem vonju, zaradi katerega izdelujemo iz njih esence. To so sivka, timijan, rožmarin, žajbelj, evkaliptus, satraj, citronela, nagelj, cimet itd. Redna zunanja in notranja uporaba zelišč pomaga pri obrambi zoper mikrobe. Že njihova bližina vpliva ugodno. Zato je na primer zrak v francoskih pokrajinal, ki omamljivo diši po pinijevi smoli, zelo dobrdejen za pljuča in za otroke z občutljivimi bronhiji.

Predvsem poskrbite, da boste živelj v zdravem okolju. Če potem kljub temu zmaga mikrob in se vgnezdi v vaše telo, morate z vsemi sredstvi in takoj poskušati povečati odpornost vašega telesa. Pri prvem znanimenju prehlada morate seči po rastlinah, ki izvijejo potenje, ker boste z močnim potenjem izločili strupnine, potenje pa pospešujejo tople pijače. Preskušeno domače zdravilo je grog (pijača iz kropka, ruma in sladkorja). Če ne prenesete zdravil, ki vsebujejo alkohol, pa sezite po zeliščnih čajih, ki pospešujejo potenje. Taka zelišča so kamilica, sivka, rožmarin, timijan, boraga in bezgovo cvetje. Ko popijete čaj, se dobro zavijte v tople oblege ali si nadene več kosov obleke. Tako se boste hitreje spotili.

Če boste kljub temu dobili vročino, storite vse, da jo znižate. Pri tem vam pomagajo nekatere rastline: česen (raje v juhi kot v čaju), limona in kot vedno kamilica, evkaliptus, tavžentroža, pelin (kot preliv, v kolikor ga raje ne pijete primešanega alkoholu).

Predvsem pa začnite takoj tekočinsko dieto, ki močno pospeši izločanje. Najbolje je, če izmenoma uživate zelenjavne juhe, zdravilne čaje in sadne sokove, ki imajo običajno vitamina C (pomaranče, limone).

Omenjam še obkladke, s katerimi si lahko pogrejeti obolele dele telesa, predvsem grlo in pljuča. Včasih so bili priljubljeni obkladki iz lanene moko, krompirjevega škroba in gorčične moko. Danes lahko kupimo v trgovini

že izdelane obkladke, ki odvajajo topoto. Priporočam vam tudi kašnate obkladke iz naribane crne redkvice in stolčenega česna, če vam njegov vonj ni neprizeten. Tudi sesekljan in malo pogret majaron je odlično sredstvo za odvajanje topote.

Ko smo se spopadli z vročino, moramo razpoznavati bolezni in jo poskusiti omejiti. Ali je bolezen samo navaden nahod? Če je tako, potem moramo storiti vse, da si preženemo napetost iz glave in pozdravimo nabreklo nosno sluznico. Ne omahuje in uporabite za to tiste rastline, ki dražijo h kihanju, ker je kihanje dobrodejno. Goboko vdihnite majaron ali žajbelj v prahu. Najboljše sredstvo za čiščenje dihalnih organov pa je še vedno inhalacija. Za inhaliranje uporabite za to namenjeno napravo ali pa si po starem preizkušenem načinu ovijte glavo z brisačo, da bi ohranili kar največ topote, in podržite nos nad lonec kadečega se zeliščnega zraka. Dobre pravake za inhaliranje si lahko napravimo sami iz majarona, timijana, rožmarina in žajblja.

Če se bolezen zasidra v žrelu in se počasi spreminja v angino in hud kašelj, tedaj pomaga grgranje, ki olajša dihanje in hkrati razkuži grlo. Resnično čudežno zdravilo za žrelo je med, ki so ga naše babice delale iz vrtnic. Učinkovito sredstvo za grgranje je tudi gost, z medom osladkan prevretek iz robidovih, jagodnjakovih in maličnikovih listov (50 gramov na liter vode), če nimate raje prelivu iz slezenovca in žajblja. In ne pozabite na čaj iz »štirih prsnih rož«, ki jih je v bistvu sedem — slezenovec, slez, vijolica, mak, veliki lučnik ali papeževa sreča, lapuh in majnica. Kot esanca za grgranje se obnese preliv iz grenačnjice, iz katere izdeluje tudi sok zoper kašelj. Iz pljučnika, iz kreše in repnega perja pa si lahko skuhate zdravilno zelenjavno juho.

Ce ste hričavi, vam priporočam, da vsak dan zjutraj na teče prežvezete dva debela stroka česna. Lep glas je tega vreden!

Kadar moram ostati zaradi angine v postelji, se združim z zeliščno mešanico, ki me je naučil pripravljati moj ocē. Zanjo uporabljam ocetove najljubše rastline, ki jih imam vedno pri roki: ščepec žajblja, ščepec timijana, ščepec kopriv (na liter vode). Vsak dan popijem dve skodelici tega čaja in včasih že to zadostuje, da kmalu okrevarjam.

Včasih sem sama in razmišljam

Bombe. Strel iz puške in otroški jok. Nož v močni roki in povsod — kri. O tem razmišljam, kadar sem sama. In tedaj, ko se spomnjujem nesrečnih otrok iz dajnjih delov, ki sem jih videla na televizijskem zaslono, me oblige kurja polna.

Kako morejo biti ljudje tako brezrčni! Saj smo vendar bitja z vstopom in razumom. Je to res? Imamo res razum. Včasih se sprašujem, ko ležim v svoji sobici in zrem v strop. Je mogoče, da lahko človek umre živ z očami zazvenjanimi? Ne, to ni mogoče, si dopovedujem. Pa vendar je. O vsem tem pišejo časopisi, poročajo radio in televizija. Ko bi bila vsaj obsijana lica otrok. Toda kaj,

ko že naslednji hip sreča izgine, po licih pa poljivo solze. Kako rada bi povabilna vse te otroke v našo delo, obsijano s sončno svobodo in solzama sreč! Tu bi sposnati, da gre tudi brez smrti, krvi in razcefanega mesa. In čeprav smo Jugoslovani zdaj v gospodarskih težavah in moramo varčevati, pri nas ni nič hudega, saj ni krvi in smrti.

Zelim, da bi vsi otroci pa tudi odrasli, ki živijo v strahu, tegobah in skrbih, okusili vsaj košček sreče, ki jo dan za dnevni uživam sama in moji vrstniki.

Tanja Ažman, 8. b. r.
osn. šole Matija Valjavec
Preddvor

V uredništvu Glasa

21. oktobra smo delegati šolskega radia in krožka za urejanje šolskega glasila obiskali uredništvo Glasa, ki praznuje 35. obletnico obstoja. Udeležili

sme se seje uredništva, ki jo imajo novinarji pred izidom vsake nove številke. Na njej se domenijo za obseg časopisa in razdelijo naloge.

Delo novinarjev se začne takoj po seji. Novinarji, ki pokrivajo občine, morajo na vse pomembne sestanke v tisti občini, drugi pa gredo po nalogah, ki so jih sami zastavili ali so jih dobili v uredništvu. Povedali so nam, da je novinarstvo resen poklic, ki zahteva veliko vztrajnosti, posluha za ljudi in domišljije, predvsem pa dobro znanje slovenskega jezika.

Včasih vprašanja pripravljajo vnaprej, velikokrat pa kar na poti na teren in takrat so govorovi tudi bolj sproščeni. Vas zanima, kako nastaja časopis Glas? Vse so nam razkazali in poskušala vam bom v nekaj besedah opisati.

Novinarjev prispevek pogledata odgovorni urednik in lektorica, opremi pa tehnični urednik. Člankom dodajo fotografije. Ko so teksti opremljeni, gredo v fotostavki, kjer jih na posebnih stojilih na perforirni trak prepišejo. Trak z novinarjev besedilom gre nato v posebno napravo, kjer se s traku avtomatsko odpiravajo znaki na poseben papir. Ta mora še v razvijalno napravo. Dobimo tekst, ki ga montažeri lepijo na časopisne podlage. Tam, kjer bo fotografija, ostane le črn papir. Fotografije montirajo šele potem, ko iz reprokamer pride razvit film cele strani. Ko je vse gotovo, ko so vstavljeni tudi fotografije, gredo filmi v posebno mapo, ki jo odpreljo v tiskarno Ljudska pravica v Ljubljano. Tu tiskarji presnamejo film na ploše iz posebne zlitine. Ploše vpnejo na tiskarske valje, spustijo roto stroj in Glas se začne tiskati.

Kdo bi mislil, da je tako zapletena pot do nastanka časopisa, ki ga držimo v roki. Ko smo odhajali iz uredništva, so novinarji že hiteli za novimi nalogami, tehniki pa pripravljati novo številko časopisa. Mar ni razgibano njihovo življenje? Kar zavidam jim.

Tanja Pihič, 7. a. r., osn. šole Bratstvo in enotnost Kranj

Če bi bila učiteljica

Velikokrat premišljujem, zakaj nas učitelji toliko sprašujejo, če pa že vse sami vedo. Njajrje bi solo kar opustila.

Če bi bila jaz učiteljica, bi vse nekdanje učitelje posadila v klopi in jih tako strogo spraševala, da bi bili vsi trdi in zeleni in strahu. Bi videli, kako je to mučno.

Družba je res grozen predmet. Pa nikar ne mislite, da matematika ni. Toliko vseh števil, da se to navsezadne že skoraj zmesati. Jaz bi imela tri ure igranja, dve ure teledavbe in eno ure risanja. Matematika, slovenščina, angleščina, spoznavanje družbe in narave — odpade!

Zanima me, kakšna bo prihodnost. Bo delo v šoli lažje ali težje? A zakaj se sploh sprašujem, saj bo gotovo vedno težje. Vsi otroci bi najbrž želieli tekočo šolo kot sem jo opisala. Se naprej nas bodo morili učitelji in spraševali same nepomembne stvari.

Vanessa Pogačar, osn. šole bratov Žvan Gorje

Bil je vnet športnik

V soboto, 23. oktobra, smo se na blejskem pokopališču poslovili na Braneti Starču, učenca 8. razreda osnovne šole prof. dr. Josip Plemelj. Težko verjamemo, da nas je zapustil in da se ne bo več vrnil med nas.

Bil je vnet športnik. Sprva se je priključil veslačem. Zaradi zdravja mi ni bilo dano, da bi ostal med njimi. Ker pa je bil pol športne vremene, klub temu ni miroval. Pridružil se je nogometu, košarkarjem, hokejistom in smučarjem.

Veliko ur smo preživel z njim. Že kot majhni otroci, Recičani, smo se podili po domačih travnikih, se učili prvi spremnosti na kolesih in se po otroško zabavali.

Odraščali smo. Naše igre so prerasle v prava športna tekmovanja. Brane je bil vedno z nami, tekmonavlec, organizator, vodja skupine in sodnik. Bil je pošten v odkritih in prav zato smo ga imeli tako radi.

Naša igrišča bodo za nekaj časa ostala prazna. Naša otroška arca so polna žalosti.

Mladi Recičani

Drag pogled

»Dring, dring« se zaslisi glas iz moje sobe. Bila je budilka, ki je naznala mučen dan. Lenom sem se spravil iz postelje in se na pol v spanju usedel k zajtrku. Kmalu sem pojedel in takoj odšel v šolo. Šele na poti v to »mučilnico«, kot pravimo v šolskem žargonu, sem se spomnil, da je danes dan, ko pišemo zgodovino. Res da sem se pripravil, toda vseeno me je skrbelo.

Prišel sem v šolo. Tovarišica je že vstopila ter razdelila kontrolne naloge. Takoj sem se lotil reševanja. Slo mi je dobro izpod peresa, le eno vprašanje, ki bi brez dvoma prineslo nekaj dragocenih točk, morda celo celo oceno, mi ni in ni šlo iz glave. Nič hudega sluteč sem pogledal k sedišču. Ta pogled je bil preveč očiten in tovaršica me je opazila. Nalogu sem moral takoj oddati. Drugi so pisali še nekaj minut. Ko sem po končani uri sosedu vprašal, če je tisto težko nalogo rešil, mi je odločno odvrnil, da je bila zanj prezahjeta.

Tako je bil moj pogled k sosedu zmanj. Od tega preizkusa znanja zgodovine pa sem odnesel dobro izkušnjo, da je bolje gledati kar v svoji listi.

Male elektrarne

Zadrege z energijo, tudi z električno, so zdaj poleg trkanja na zavest o varčevanju obrnile pozornost tudi na neizkorisčene možnosti, posebej na takšne, ki ne zahtevajo veliko denarja. Kajti tudi denarja z gradnjo novih elektrarn, odpiranje premogovnikov nam krepko primanjkuje.

Male elektrarne so ena takšnih možnosti in na srednjih straneh našega časnika smo jim tokrat posvetili obilo pozornosti.

Mnoge naše potoke in rečice so nekdaj uporabljali za pridobivanje električne energije, posebej v odročnejših krajih, do kjer električnih žic še niso napeljali. Hitri razvoj je kasneje male elektrarne vse bolj puščal ob strani. Pred nekaj leti smo o malih elektrarnah spet začeli veliko govoriti, tudi v pogledu splošnega ljudskega odpora. Narejen je bil celo program o postavitvi sto malih elektrarn v Sloveniji.

Gorenjska ima obilo možnosti za postavitev malih elektrarn. Mnogo bi jih lahko gnali potoki in reke, ki se jim tudi v najhujši poletni pripeki ni bati suhih strug.

Gorenjska je energetsko revna pokrajina. Vse je treba pridelati, celo električno energijo. Le nekaj manjših elektrarn imamo, ki zadovoljujejo komaj četrino potreb, če upoštevamo jeseniško železarno komaj 15 odstotkov. Male elektrarne bi bilo dobrodoše tudi v pogledu samooskrbe. Posebej zavoljo tega, ker je tudi gorenjsko prenosno električno omrežje docela obremenjeno, komajda še zmora prenesti potrebno električno energijo iz drugih predelov Slovenije.

Energija je vse bolj draga in ekonomisti pravijo, da bo naš nadaljnji razvoj vse bolj odvisen od stroškov energije in prevoza. Mala elektrarna ob tovarni bo zato tudi v pogledu ekonomije vse bolj dobrodošla.

Žal pa se zdaj čez jezove malih tovarniških elektrarn ob sobotah in nedeljah, ko v tovarnah stroji utihnejo, preliva voda. Marsikatero prepotrebno kilovatno uro električne energije bi lahko poslala v omrežje.

Razrešeno namreč ni vprašanje vzporednega delovanja malih, vodnih elektrarn in našega elektroenergetskega sistema. Strokovnjaki pravijo, da tehnično to ni nikakršen problem. Dogovoriti bi se morali le o ceni ali morda o poravnavaх за oddano električno energijo v elektrodistribucijsko omrežje.

M. Volčjak

Poenostaviti pridobitev dovoljenj

V kranjski občini so se odločili olajšati pot do najrazličnejših soglasij bodočim investorjem v male elektrarne — Lastna elektrika najima prednost v gospodarskih dejavnostih, ne pa za stanovanjske hiše ali vikende.

Kranj — V kranjski občini se zavedajo, da pridobitev vseh potrebnih dovoljenj za postavitev male elektrarne nikakor ni enostavna. Zato je komite za urbanizem, komunalne in gradbene zadeve že sredi leta zadolžil strokovno službo Domplana, da do konca tega leta pripravi za bodoče investitorje vse podatke, ki jih potrebujejo za začetek del. Kot je povedal predsednik komiteja za urbanizem Jože Jensterle, naj bi iz tega zbira navdih investitor izvedel, kakšna potrdila potrebuje, kje jih dobi, kakšne so tehnične zahteve za postavitev male elektrarne od strojne opreme do gradbenega dela in seveda do vključitve elektrike. Ko je komite za urbanizem, komunalne in gradbene zadeve pred časom razpravljal o možnostih postavitev malih elektrarn v kranjski občini, se je odločil, da bo podpiral postavitev takšnih objektov v gospodarskih dejavnostih, kot sta na primer obrt in kmetijstvo, nikakor pa ne bi bile sprejemljive elektrarnice, ki bi proizvajale elektriko za posamezne stanovanjske enote ali celo vikende. Ob vsej gospodarnosti, ki jo sicer prinaša izkorisčanje vodne sile, je treba vendarle upoštevati varstvo okolja in vodotokov sploh. Verjetno ni sprejemljivo, da bi na vsakem koraku imeli elektrarnico, ki že s svojim videzom izstopa v okolju, da ne govorimo o tem, da se s tem investicijska sredstva za razmeroma majhno količino pridobljene energije preveč drobijo. Vsekakor pa so potrebne še temeljite raziskave o ekonomičnosti vlaganja v takšne objekte.

L. M.

»Za dež nam ni treba prositi«

Na Gorenjskem imamo razmeroma veliko vodnih virov in marsikje bi lahko postavili manjše elektrarne ter si zagotovili stalne vire energije — za jeseniško železarno predstavljajo vodni viri 10 odstotkov energije

Jesenice — Jeseniška Železarna ima pet hidroelektrarn manjših zmogljivosti, vendar pomembno prispevajo k električni energiji. Tako stojijo manjše elektrarne na reki Radovni, v Gorjah, v Vintgarju, Zasipu, v Javoriškem Rovtu, pripravljajo pa se na izgradnjo manjše elektrarne v Trebežu. Tako bi

odpadno vodo lahko izkoristili za hladilno vodo.

Vse hidroelektrarne so izredno stare in Železarna jih redno vzdržuje. V programu pa imajo še izgradnjo elektrarne na Savi, tam, kjer je včasih že stala. Hoteli so jo zgraditi že prej, a se je investicija zavlekla.

Hidroelektrarna na Savi zgrajena 1890. leta, na Vintgarju 1900. leta, v Gorjah 1906. Vintgarju 1902. leta in 1931. leta. Vse so zato stare, najnovejša in najbolj polnjena je zasipška. Vse zgrajene za potrebe Kranskih stridske družbe in so manjše, vendar danes za Železarno pa 10 odstotkov vse energije. Vse vendar so pomeimbne še tedaj, kadar ni druge energije elektrarne poskrbijo, da ne stroji, ki bi se ob popolnem manjkanju energije pokvarili odpravo prvih neprizetnosti, torej dovolj in imajo zasedljivost. Tako so za edini zanesljivi vir ob okviru le malokrat se zgodi, da bi potoki popolnoma usahnili.

Elektrarni v Gorjah in Vintgarju imata možnost rekonstrukcije, zasipška elektrarna ima avtomatizacije, kot bo tizirana in daljinsko elektrarna na Javoriški. Sledi pa treba renovirati, saj bi turbinami nedvomno dosegli izkoristek. Ko na Jesenici mišljajo o nadaljnji možnosti uporabe vodnih virov, ljajo, da bi se dalo izkoristiti hudojourni Železarni pri Čufarjevi žagi, kar pa bi skupen družbeni interes. Bi se dalo razmišljati o postavitev manjše elektrarne v Mostecu Bistrici, pri nekdanji cementarni.

Med elektrarnami ter vzdrževanja elektrarna v Savi, saj ima najdaljši daljinovod v kilometrov — preko Meža, novod je star in ga je treba obnavljati, vendar elektrarna za svojemu namenu in je dragocena kot ostale manjše elektrarne.

Zavedati se je treba, da naložbe v manjše hidroelektrarne vredno velike; treba je jezove in tako dolje, a v obnovljavi delavci manjši je bilo v minulem obdobju lažje graditi termoelektrarne, pomanjkanju vseh vrst energije pa je bilo vredno, kako zelo dragoceno kot ostale manjše elektrarne. Železarni v Sloveniji, jeseniška Železarna, ima veliko vodnih virov in zanesljivo energijo. Že star pravi, da nam na Gorenjsko »dež in kamenje pač prositi.«

Darinč

Z lastno energijo do prihranka

Do konca leta bo v tržiški Lepenki začela obravljati obnovljena vodna elektrarna, ki bo pokrivala petino tovarniških potreb po električni energiji

TRŽIČ — Skoraj pred desetletjem se je zadnjič zavrtela Francijova turbina v tržiški Lepenki. Potem je, iztrošena, obstala. Konec avgusta letos bi moral, okrepljena, spet pognat za generator.

V Lepenki, kjer so se letos lotili zahtevne naložbe v tovarniške objekte in stroje, so se kot največji porabniki električne energije v občini — razen Bombažne predilnice in tkalnice, ki pa se v veliki meri napaja z energijo iz lastnih vodnih elektrarn — odločili, da bodo elektrarno, staro toliko kot tovarna, obnovili. Že pred sto leti je namreč njihova hidroelektrarna napajala vso tovarno.

Toliko energije, da bi lahko zadovoljila vse potrebe rastoče proizvodnje, zdaj sicer ne bo. Z lastno energijo bodo v Lepenki nadomestili približno petino porabljenih, kar pomeni okrog 1,7 milijona kilovatov na leto.

Hidroelektrarna pa je pomembna tudi po drugi plati. V primeru izpada elektrike iz srednjega omrežja bodo v Lepenki z lastno energijo lahko avtomatsko nadomestili vso razsvetljavo, omogočili vzdrževalna dela in pokrili potrebe v

najpomembnejših tehnoloških delih proizvodnje.

Obnova vodne elektrarne v Lepenki bo veljala okrog devet milijonov dinarjev. Celoten znesek so delavci zbrali sami. Računajo, da se bo naložba izplačala najkasneje v petih letih.

Energija iz tovarniške elektrarne bo potovala v skupno omrežje Elektro Kranj. Kolikor je bo, je bodo inštrumenti odsteli od »družbenega« in za toliko se bo skrčil tudi izdatek zanjo, zdaj tretji največji v poslovanju Lepenke. Kot že rečeno, pa je pomembno tudi to, da v primeru izpada energije v osrednjem omrežju ne bo povsem zastala proizvodnja papirja in lepenke.

Lepenkino vodno elektrarno, ki bo obravljala povsem avtomatsko, obnavljajo delavci ljubljanskega PAP. Prvi rok za začetek poskusnega zagona je bil konec avgusta, drugi mesec dni kasneje, tretji konec novembra, dobro pa bo, kritično pravijo v Lepenki, če bo uspobljena do novega leta. Izvajalci del namreč krepko kasnijo. Čeprav jih vsak zamujeni dan stane 6500 dinarjev!

H. Jelovčan

Velikega pomena za SLO

Mala električna centrala nad izlivom Kokre pod Pungratom v Kranju je ena tistih, za katere Kranjčani komaj vemo, da obstaja. Pa vendarle še vedno dela. Postavili so jo 1918. leta in je od dajala elektriko za javno razsvetljavo v tem spodnjem delu mesta, kasneje pa za potrebe Polakovne usnjarne ob izlivu Kokre v Savo. »Mašinhause« so ji tedaj pravili stari Kranjčani. 140 kilovatov je njena polna zmogljivost. Dvostopenjska, ima dva prekata, prečrna turbina je delana na ročno vklapljanje in izklapljanje.

Tovarna Sava jo je dobila pod svoje okrilje, ko se je združila s takratnim Standardom. Do zdaj je poprečno letno proizvedla po 250.000 kilovatov, če je bilo dosti vode. Zastarela je in dela le še s polovino zmogljivosti: zastarel je generator, prav tako regulacija. Nujno bi jo bilo treba obnoviti, toda Savčani za to nimajo denarja. Najraje bi videli — in to bi bilo edino prav — da bi jo prevzel Elektro SAVA. Sedanja proizvodnja električne energije, ki jo oddajajo naravnost v omrežje, ne poplača niti stroškov delavcev, ki se v Savi ukvarjajo z njo. Narediti bi bilo treba avtomatsko čistilno

napravo z nivojskim regulatorjem, usposobiti dvostopenjsko obravljavo in montirati nov regulator za nivojsko regulacijo, pravi vodja TOZD Vzdrževanje v Savi Jože Stružnik. Servo naprava, ki je sicer »avtomatska«, je toliko zastarela, da se nanjo ni več moč zanesti in se je že zgodilo, da je začela ob nizkem nivoju vode iz omrežja odvzemati tok, namesto da bi ga dajala. Obnoviti bi bilo treba tudi generator, potrebno je novo navitje, obvezno pa je treba izdelati tudi kontrolni sistem s tipali za ležaje, montirati stikalno omaro z avtomatiko za varno obravljavo in izdelati instalacijo za preklop generatorja na sekundarno stran transformatorja ter montirati signalizacijo, ki bi opozarjala na prenizek vodni nivo, na morebitno pregrete ležave, preboj generatorja in podobno. Ta sigurna naprava bi moralna biti montirana v Savi ali na Elektro Sava, kjer so delavci vedno prisotni.

Prav te dni, ko je visok vodostaj, elektrarna ne obravljajo. Na jezu se je nabralo lesa, smeti, listja in podobnega, da ne morejo sproti očistiti. Šele ko se bo voda umirila bodo lahko spet očistili zapornice in poglati turbine. Zdaj čistijo ročno. Težko in nevarno delo.

V Savi so pripravljeni dati nekaj sredstev, nekaj bi dali občina Kranj, pa bi vse skupaj prenesli na Elektro Sava, ker za tem srednjoročen obdobju nima za to predvidenih sredstev. Starih milijonov znaša okrog predračun za obnovo te centrali na Kokri, okrog 450 starih milijonov bi pa stale sanacija jezu, brani tudi obreze. Po dosedanjih dogovorih naj bi za jez položila Sava, polovico pa Območje vodna skupnost. Prvo fazo sanacije jezu so Savčani že naredili zaradi varnosti objektov — zahodni zid Koteks — Tobusa je v strmi Kokre, tam pa je tudi glavni tok centralne, ki je že spodnjelj objekt in so v ogrožene objekte injicirali beton. Letos so obnovili tudi kaskade na jezu, ki pa bodo morali biti kamnite.

Majhna centrala je to 140 kilovatov moči daje, če polno obravljajo. Za današnje zahode silno malo. Toda malo tu, malo tam, pa bi se v omrežju kaskado nabralo za veliko centralo. Na večjega pomena, poudarjajo v Savi, pa je takšna elektrarna centrala za SLO; v silni bi ta elektrarna lahko poskrbela za razsvetljavo tega spodnjega dela Kranja. To pa nekako tako malo.

D. Dolenc

Še ta mesec prvi kilovat

Prvi kilovati iz male elektrarne pri Kračmanu na Sr. Beli že konec novembra — Recept za tako elektrarnico ni enostaven: kup soglasij, veliko lastnega dela, obnovljena stara oprema, saj serijsko izdelane ni v trgovinah

Zg. Bela — Čeprav Bela teče mimo gostilne pri Bizjaku je padec vode vendorle premajhen, da bi bilo vredno vodno silo zajeti in jo uporabljati. Zato se je Jože Markun za uresničitev svoje zamisli o lastni mali elektrarni preselil kak kilometer nižje, kjer ima Bela že okoli 5 metrov vodnega padca. Pri Kračmanu, kjer so se sicer že pred leti vrtela kolesa mlina in je brnela žaga, so postavili majhen jez z zapornicami.

Pred njim mehanska čistilna naprava s tremi prekati preprečuje, da bi voda do elektrarne nekaj deset metrov niže prinašala listje, veje, blato in drugo nesnago na turbinska kolesa.

Te dni so v elektrarnici vgrajevale generator z močjo 10 do 15 kilovatov, medtem ko je ostala strojna oprema že nared, vgrajena pod nadzorstvom in strokovnimi nasveti

mojstra Lovra Čarmana iz Škofje Loke. »Če bo vse po sreči, bo elektrarna dala prvi kilovat energije že konec novembra, morda prav za 29.« ne skriva zadovoljstva Jože Markun, gostilničar, ki je razen strokovnega dela, kot so zidava, načrti, montaža v strojnici, opravil največ del pri postavitvi male elektrarne kar sam.

Misel, da bi vodno silo lahko uporabil, se na Beli ponuja kar sama. Seveda so na to mislili krajanji že zdavnaj, saj je bilo med obema vojnoma samo na Sr. in Zg. Beli 13 naprav, ki so za pogonsko silo uporabljale vode Bele, od žag do milinov in kovačij. Danes pa se sploh bolj kot kdajkoli poprej postavlja vprašanje energije. Ker je gostilna prav gotovo velik porabnik energije, je bilo zamisel o lastni elektrarnici vabljiva. Seveda pa je od zamisli do uresničitve steklo mimo kar precej Bela.

»Kar okoli dve leti mine od začetka, ko začne investor urejati prve dokumente, pa do takrat, ko se turbina zavrti,« pravi Jože Markun. »Poleg gradbenega in lokacijskega dovoljenja sem potreboval še trinajst najrazličnejših soglasij. Ko pa je bilo to urejeno, se je začelo iskanje opreme. Če bi hotel vso opremo novo, bi bilo presneto drago, zato sem raje iskal rabljeno. Uporabno turbinu znakme »Francis« sem našel v Tupaličah, obnovili smo jo in kaže, da bo kar dobra. Podobno je bilo z vztrajnikom, ki je del nekdajne elektrarne v Soteski in so ga v mariborski tovarni lokomotiv Boris Kidrič popravili. Tako je bilo treba na novo kupiti le generator in nekaj druge električne opreme.«

Pri Bizjaku upaja, da se jim bo investicija v lastno elektrarnico izplačala nekako v petih letih. Čeprav je veliko odvisno od vodostaja Bele, ki poleti precej usahne, računa, da bodo dobili po okoli 700 metrov dolgem zemeljskem kablu toliko elektrike, da bodo pokrili dve tretjini dosedanjih potreb po ogrevanju stanovanjskih in gostilniških prostorov ter z njim ogrevati sanitarno vodo. Dosej so za to uporabili na leto tudi do 12 tisoč litrov kurilnega olja. Kombinacija lastne elektrike in delnega ogrevanja na trda goriva bo, vsaj takšni so načrti, povsem zamenjala sedanjo uporabo drage energije.

L. M.

Sr. Bela — Pri Kračmanu, ob rojstni hiši Matije Valjavca, so Belo zajezili in del vode speljali po ceveh do nekaj deset metrov postavljene male elektrarne z močjo do 15 kilovatov. — Foto: L. M.

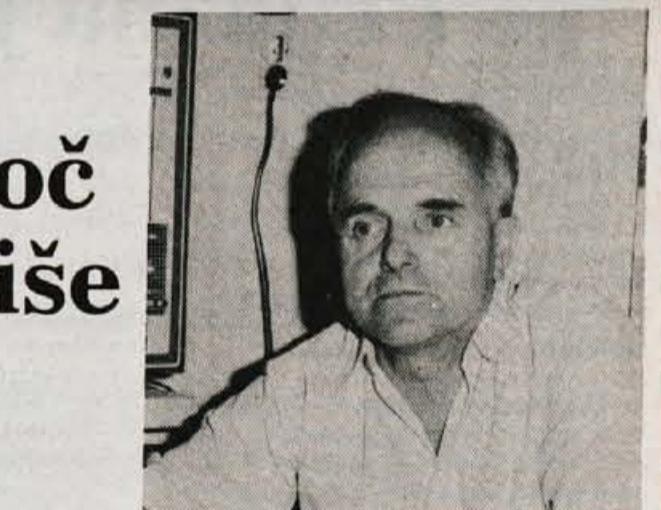
Škoda, da takšna moč teče mimo hiše

Pred 40 leti je bilo na slovenskih potokih in rekah 4.000 milinov, žag in drugih vodnih poganov. Le redki še obratujejo, jezovi propadajo in le nekatere vzdržuje vodno gospodarstvo, vendar s povsem drugimi nameni. Predvsem zato, da hudourniški vodotoki ne poplavljajo in ne odnašajo ruše. V poprečju je moral imeti vodni pogon mlina ali žage moč vsaj petih kilovatov. To pomeni, da potoki in manjše reke skrivajo vsemi veliko moč, ki bi se jo z načrtnim delom dalo s pridom izkoristiti.

Če bi namreč to vodno energijo obogatili s turbinami in generatorji in obnovo nekdajnih jezer, ki lahko proizvedli skupno kar 20.000 kW. Ker pa so današnje turbine boljše in ker desetletja nazaj prav gotovo niso bile izkorisčene vse energetske zmogljivosti potokov, bi lahko po ocenah strokovnjakov postavili še vsaj enkrat toliko malih elektrarn, kot je bilo nekdaj milinov in žag, ki bi imele 120.000 kW moči. Če dodamo še račun, da se za kilovat energije porabi kilogram premoga in 2 litra nafte za 10 kW elektrike in če bi vse te elektrarne vzporedno z elektrogospodarstvom obravljale vsaj 3.000 ur letno, bi pridobljena energija nadomestila vsako leto 360.000 ton premoga. To pa je že veliko bogastvo in prav gotovo je pričakovati večjo spodbudo za vse, ki so pripravljeni sami vložiti denar, da bi razbremenili električno omrežje, premogovnike in zmanjšali porabo drage nafte.

»Res smo pod Blegošem, kjer je drv dovolj, vendar smo se širje — midva s sinom in še dva soseda — odločili za gradnjo male elektrarne. Škoda je namreč, da tako moč odteka mimo hiše, mi pa kurjavo iščemo drugod,« je povedal Alojz Štremfajl iz Volake v Poljanski dolini, ki je tudi zbral podatke o nekdajnih vodnih pogonih v krajevni skupnosti Gorenja vas. Lokacijsko dokumentacijo smo že zbrali, nekaj soglasij — nekaj čez dvajset jih mora biti — nam še manjka in računamo, da bomo do poletja dobili gradbeno dovoljenje. Približno v petih letih pa računamo, da bi zgradili elektrarno. Investicija je namreč velika, vse skupaj bi nas veljalo, če bomo vsa zemeljska dela in še marsikaj drugega naredili sami, okoli 3 milijone dinarjev. Elektrarna bi imela moč 60 kilovatov in zato je treba zajeziti Volaščico, speljati cevovod s 25 metri padca in postaviti turbino z generatorjem in omrežjem.«

Vodne moči je v teh krajih veliko. Tako so potoki izpod Blegoša, mala struga, Žirovskega in drugih vrov gnali kar 41 milinov, žag in tudi malih elektrarn. Marsikje so namreč ob mlinu in žagi zgradili tudi majhno elektrarno, medtem ko je bilo samostojnih

manj. Malih elektrarn je bilo takoj po vojni 18 in so poskrbela za luč v eni do 25 hiš. Kot posebno zanimivost naj povemo, da pri Topličarju v Kopačnici, katero lastnik je Anton Kristan s Srednjega brda, majhna elektrarna obratuje že več desetletij in domačija se danes ni priključena na javno električno omrežje. Prav tako še vedno obratuje elektrarnica Franca Demšarja na potoku Potočka v Bačnah.

»Med leti 1950 in 1960, ko so v naše kraje napeljali električno omrežje, so večino elektrarn opustili predvsem iz dveh razlogov: male elektrarne so delale predvsem na istosmerni tok, vsi stroji pa so bili narejeni na izmeničnega, razen tega pa z »državno« elektriko ni bilo nobenih sitnosti. Nobenega vzdrževanja jezov in napeljave. Sedaj, ko postaja elektrika vse dražja, predvsem pa zaradi pomanjkanja premoga in mazuta, postaja zamisel, da bi majhne elektrarne obnovili, vse zanimivejša. V naši krajevnih skupnosti je sedaj kar petnajst resnih interesentov, ki bi zgradili take elektrarne na približno istih krajih, kot so stali nekdaj mlini ali žage.«

Vendar Alojz Štremfajl meni, da bo največja ovira denar. Približno 30 starih milijonov nekako bi posamezen investitor že spravil skupaj, več pa težko. Zato se interesenti s pomočjo Zveze za tehnično kulturo in Metalko Ljubljana skušajo sami organizirati in si medsebojno pomagati.

»Dvainštiričet se nas je zbralo na oktobrskem sestanku in dogovorili smo se, da bi ustanovili posebno skupnost interesentov za gradnjo malih elektrarn ali pa preprosto zadrugo graditeljev. Skupnost elektrogospodarstva Slovenije naj bi preskrbel strokovno pomoč in sicer smo predlagali, da bi imeli na razpolago elektro in strojnega inženirja, ki bi urejala osnovne programe in meritve, ki jih graditelj potrebuje. Hkrati smo predlagali, da bi nekaj v ta namen ozirili za strokovno pomoč prispevali tudi iz proračunov za SLO, saj so male hidroelektrarne izrednega pomena pri organiziraju splošnega ljudskega odpora. Naslednji sestanek bomo imeli decembra in na njem se bomo že lahko natančneje dogovarjali.«

L. Bogataj

8

Raziskave pri pouku

Učenci kovinarske in strojne usmeritve v srednjega usmerjenega izobraževanja v Škofijski Loki so izdelali malo hidroelektrarno. Letos bodo preizkusili moč vetra, potem izkorisčanje sončne energije, toplice zemlje in bioenergije — Vključili so se v raziskavo malih vodotokov v občini

Loka — Kjer je volja, najde pot, pravi pregovor, ki bo rekel lahko porabili vodno usmerjenega organizacije in proizvodnje pouka na Škofijski in strojni usmeritvi v srednjega usmerjenega izobraževanja v Škofijski Loki, kjer so da je praktično delo le privlačno, temveč tudi zanimljivo. Pod vodstvom zagovornika Janeza Severja amreč zadali ambiciozem prikaza in preizkusa uporabljive energije. Tako so izdelali malo hidroelektrarno, pripravljajo preizkus vodnega padca, prihodnje leto bodo izkorisčati energije, potem toplice zemlje in bioenergije...
te le za praktično znanje za pridobivanje energije, ta to, da v pouk praktičnih dejavnosti izkorisčimo kar največ pred oziroma širše področje. Tako so zajete geografija, fizika, biologija, občinstva zaščita, varstvo okolja in meri še nekateri drugi. Seveda vsega tegu obseg programa ne moremo izvesti pouku, temveč smo ga na interesne dejavnosti. smo preizkusili malo. Z učenci prvih letnikov so vse detajljne risbe na dejnih osnutkov, ki smo jih pri turbinom, z učenci stnikov pa smo naredili generator, cevovod. Lesevaljivi jez pa so naredili same sole.«

Uračune so pripravili med letom, v okviru naravnih dneva pa so prikazali delo načrtne. Teoretično so prijeto delovanje v dveh urah v razredih, potem pa potoku Hrastnica v bližini, kjer praktično preizkusili. za to, da učenci vsaj zvedo, kakšno moč ima vodna zajetje je potrebno za podobno. Hkrati pa je prikaz tudi prilika, da

povabimo občane, jim pokažemo uporabo male elektrarne in jih seznanimo z možnostmi uporabe. Seveda to delo ni samo sebi namen, temveč načrtujemo, da bi pri praktičnem pouku izdelali serijo malih turbin, ki bi jih skušali izpopolniti, da bi dajale večjo moč in bi bile cenejše. To je izredna priložnost za učitelja, da navduši učence za inventivno dejavnost, ker je motivacija izredno močna.«

Vendar se na šoli niso zadovoljili le s praktičnim delom. Prevzeli so naloge občinske raziskovalne skupnosti in bodo raziskali vodne potenciale malih vodotokov v občini.

»Z metodami, ki so nam dostopne, bomo izmerili pretoke in vodno moč vseh malih vodotokov v občini,« pravi Janez Sever. »S pridom bomo lahko uporabili pomoč učencev, ker so doma skoraj s celotnega območja občine, da bodo odčitavali podatke o vodostaju in preseku. Na podlagi teh podatkov bomo naredili katastre vodnih potencialov, ki bo dostopen vsem občanom. Po prvih ocenah bi lahko malih vodotokov, brez obeh Sor, dali prek 10 MW električne moči.«

Gre za to, da raziščemo tiste vodne potenciale, ki za elektrogospodarstvo niso zanimivi, in da bi vse izračune pripravili tako, da bi znižali stroške investicije. Če bi uspeli, da bi kilovat moči male hidroelektrarne veljal namesto sedanjih deset le milijon starih dinarjev, bi najbrž bil interes za gradnjo veliko večji. Po prvih ocenah bi bile najbolj ekonomične male centrale do 20 kW moči, ki bi proizvajale tok predvsem za ogrevanje hiš in za luč. Prihranki bodo prav gotovo zelo veliki, če seveda gledamo z vidika celotne porabe energije za gospodinjstva oziroma ogrevanje. Če bi na petih jezovih, ki so še ohranjeni v okolici Škofijske Loke, postavili hidroelektrarne s skupno močjo 250 kW, bi lahko letno prihranili 1000 ton premoga ali 200 ton kurilnega olja.«

L. Bogataj

Šport ob koncu tedna

KEGLJANJE — Svet za šport in rekreacijo pri jeseniškem občinskem sindikalnem svetu pripravlja ob koncu tedna v sodelovanju s klubom za kegljanje na asfaltu deveto sindikalno prvenstvo v kegljanju na kegljišču Podmežaklja. V petek, 19. novembra, od 17. do 22. ure, ter v soboto, 20. novembra, od 8. do 22. ure bodo nastopili moški, v nedeljo, 21. novembra, od 8. do 22. ure pa ženske. Pravico nastopa imajo vsi člani jeseniškega sindikata. Prvenstvo bo potekalo ekipno in posamično. Registrirani tekmovalci bodo kegljali v posebni skupini, njihovi dosegzki bodo šteli le za ekipno uvrstitev. — J. Rabič

ROKOMET — V prvi B in drugi zvezni rokometni ligi bodo jutri in v nedeljo odigrali zadnje kolo jesenskega dela prvenstva. Rokometnici Alpresa bodo jutri gostovale v Titovem Velenju. Gorenjski predstavnik v drugi zvezni rokometni ligi za moške, Škofjeloška Jelovica, bo jutri ob 18. uri igrala v športni dvorani Poden prvenstveno srečanje z rokometniki Rovinja. Igralke Predvorja bodo srečanje zadnjega kola odigrale v dvorani na Planini. Tekma Predvor — Zamet bo jutri ob 18. uri. V občinski rokometni ligi bodo jutri ob 15.30 na sprednu tekme zadnjega kola: Peko — Britof, Žabnica (veterani) — Veterani, Križe — Sava, in v nedeljo ob 10. uri še preostala srečanja: Storžič — Jelovica, Duplje — Krvavec in Besnica — Sava (veterani). — J. Kuhar

KOŠARKA — V tretjem kolu moške republike lige se bo kranjski Triglav v sobotu ob 18. uri v športni dvorani na Planini pomeril z ekipo iz Litije. Košarkarice Save gostujejo v tem kolu v Mengšu. — D. Humer

DVIGANJE UTEŽI — V soboto, 20. novembra, ob 17. uri bo v Škofjeloški športni dvorani na Podnu tekma republike lige v dviganju uteži med dvigalci TVD Partizan Celje in domačini. — M. Volčjak

Smučarski klub Alpetour iz Škofje Loke, večkratni najboljši klub v Jugoslaviji v alpskih disciplinah prireja danes redni občni zbor v Šolskem centru Borisa Zihera na Podnu. Začne se ob 18. uri.

Nepričakovani naslov za Podpečanovo

KRANJ — Karate klub Kranj je bil minilo nedeljo prireditelj slovenskega prvenstva v karateju za mlajše mladince in mladinke. Pred polno tribuno v osnovni šoli Franceta Prešerina se je pomerilo 37 tekmovalcev iz desetih slovenskih klubov. Pri mladincih je izstotal član karate kluba Ruše Boris Budja, ki je osvojil prvo mesto v borbah in v katah. S tečnimi nožnimi udarci je

nekajkrat osvojil celo točko in poželjal aplavz gledalcev. Na prvenstvu je predstavila Kranjcanka Metoda Podpečan. Prvič je nastopila na republiškem prvenstvu, kjer pa so jo sodniki soglasno izbrali za najboljšo v konkurenčni mladink. K uspehu domačinov je pomogel še Dragan Drobnič s tretjim mestom v borbah.

Po sodbi predstavnikov klubov in delegata slovenske karate zveze je bila organizacija tekmovanja odločena. S prikazom tehnik karateja in pravil borbe ter sojenja so se izkazali člani domačega in Škofjeloškega karate kluba.

Rezultati — mladinci — borbe: 1. Budja (Ruše), 2. Škedelj (Novo mesto), 3. Drobnič (Kranj) in Japelj (Ljubljana); kate: 1. Budja (Ruše), 2. Markošek (Trbovlje), 3. Korošec (Velenje); mladinke — kate: 1. Podpečan (Kranj), 2. Krivec (Ravne), 3. Halič (Ruše); ekipno — kate: 1. Ruše, 2. Trbovlje, 3. Ravne.

— I. Prašnikar

Judo

Skrb za podmladek

KRANJ — Klub za kegljanje na lednu Jesenice je minilo nedeljo na ledenu ploskvi v dvorani Podmežaklje izvedel drugi del slovenskega prvenstva v kegljanju na lednu. Med trinajstimi ekipami iz Kranjske gore, Mislinja, z Bledom in Jesenic so zmagali kegljači Murke z Jesenic. V obeh delih prvenstva so zbrali največ točk in tako prepravičivo osvojili naslov slovenskega prvaka. Za Murko so kegljali Rudi Plesničar, Franci Kralj, Lado Sodja, Srečo Noč in Stane Mlekuž. Devet najboljših ekip se bo na turnirjih na Jesenicah, v Kranjski gori in na Bledu potegovalo za tri mesta, ki vodijo na evropsko prvenstvo v Švico.

— J. Rabič

Bajželj prvak

KRANJ — V prostorih šahovskega društva Tomo Zupan se je končalo letošnje gorenjsko mladinsko prvenstvo v šahu. Na tem turnirju je nastopalo trinajst igralcev iz šestih klubov. Med njimi sta bila dva prvokategorika, dva druga, sedem tretjih in dva četrto-kategorika.

Igre vseh nastopajočih so bile dokaj zanimive in kvalitetne. Po devetih kolih švicarskega sistema je postal gorenjski mladinski prvak za leto 1982 mladi član šahovskega društva Kranj Bajželj.

Vrstni red — 1. Bajželj (ŠD Kranj) 8, 2. A. Drinovec (ŠS T. Zupan) 7, 5, 3. Kokoj (ŠD Tržič) 6, 5, 4. Sušnik (ŠD Sava) 6, 5 — 7. Zorko (ŠS T. Zupan), Mrvar (ŠD Tržič) in Pazlar (ŠD Jesenice) vsi po 5 točk.

Kogoj je s tretjim mestom osvojil tudi drugo kategorijo.

— dh

Sejem rabljene smučarske opreme

ŠKOFJA LOKA — Smučarski klub Alpetour iz Škofje Loke bo tudi letos pred smučarsko sezono pripravil sejem rabljene smučarske opreme. Odprt bo v soboto, 20. novembra, od 14. do 18. ure in v nedeljo, 21. novembra, od 8. do 12. ure. Pripravili ga bodo v prostorih stare osnovne šole v Škofji Loki, v Šolski ulici. Na sejmu bodo strokovnjaki smučarskega kluba svetovali kupcem.

Mitja Gabrovec iz Kranja

V domovini karateja

28-letni Mitja Gabrovec, trener karateja pri športnem društvu Kokra Kranj, se je s skupino jugoslovenskih karateistov mudil v domovini tega bojljnega športa, na japonskem otoku Okinavi. Kot prvi Europejec se je udeležil odprtega prvenstva otoka in zavzel deveto mesto. Štiriindvajset dni je skupaj z ostalimi Jugoslovani vadil pri japonskih mojstrih karateja.

Karate. Mnogi ob tej besedi pomislijo na mlaude fante, ki z enim udarcem razbijajo opeko, prepeljivo debelo palico, široko desko ali ploščat kamen; pomisijo na pretepače, ki z enim ali dvema udarcema prisilijo nasprotnika k vdaji... Pri večini ljudi, pri nepoznavalcih karateja, so zapisani kot okrutni mladeniči, ki v napadno smer sproščajo svojo odvečno energijo. Njihovo početje povezuje celo z magično močjo. K takemu pojmovanju so veliko pripomogli tudi junaki s filmskega platna. Mitja Gabrovec, ki že nekaj let vodi začetniške tečaje karateja pri športnem društvu Kokra Kranj, ve povediti, kakšen vpliv ima film na popularizacijo tega športa in odziv pri mladih. V času, ko so se pri nas pojavili prvi filmi o karateju, so imeli na tečajih tudi 70 začetnikov. Zdaj, ko je navdušenje nad junaki s filmskega platna splahnelo in je tovrstnih filmov v naših kinematografih manj, je tudi zanimanje manjše.

NAMESTO OROŽJA — KARATE

Karate nima nobene zvezne z magično v mysticizmom. To je le eden izmed borilnih športov, ki zahteva veliko telesno vzdržljivost, zbranost, preudarjeni tehniko, voljo in nadzor nad samim seboj. Karate kot športna panoga je »šolanje telesa in hkrati odlično sredstvo za izboljševanje značaja«. Korenine ima v kitajskem boksu, za katerega domnevajo, da je nastal pred več kot štiri tisoč leti. V obdobju med 14. in 17. stoletjem se je s Kitajske širil v sosednje dežele. Na japonskem otoku Okinava so ga zanesli trgovci in popotniki. Tod je dobil ime »kitajska roka«. Iz te so se kasneje razvile različne šole. Vsaka je posnela eno izmed živali — žerjava, kačo, tigra, leoparda... Ko se je boks na otoku deloma že uveljavil, domačini niso bili več zadovoljni z znanjem te vescine in so odhajali na izpopolnjevanje v njegovo domovino — na

Japonski mojster karateja in večkratni prvak Okinave Kiohido Shinjo, pri katerem so trenirali tudi jugoslovenski karateisti. Kiohido je star 30 let in 21 let redno trenira.

Kitajsko. Postopoma sta se na Okinavi oblikovali dve smeri kitajskega boksa v več solami. Ena izmed njih je tudi uechi ryu. Ta šola uporablja pravne blokade, polkrožno gibanje in psebno tehniko dihanja.

Konec prejšnjega stoletja so otoci Riukiu z največjim otokom Okinavijo priključili Japonski. Takrat so domčin prepovedali nositi vsakršno oružje. Vendari so se znašli in način prepovedi nadomestilo v svojem pravu. Japonci so kmalu odkrili prednost te veščine in iz nje razvili danasji borilni šport. V petdesetih letih tega stoletja se je karate razširil v Evropo... V njegovem domovini Japanski so ga medtem uvedli v šolski program.

(se nadaljuje)

ALPINA ŽIRI Prijazna postrežba v prijazni prodajalni

Alpinina prodajalna na Mestnem trgu v Škofji Loki ne nosi nobenega velikega napisa, vendar jo obiskovalci dobro poznavajo, saj je med najstarejšimi prodajalnami te tovarne — Trenutno imajo posebno ugodno ponudbo smučarskih čevljev — Prijazne prodajalke se trudijo, da bi ustregle slehernemu kupcu

Na Mestnem trgu v Škofji Loki, kjer so v pritličjih stoltnih, mogočnih meščanskih hiš streljin lokalni in prodajalne, ima svoje mesto tudi prodajalna Alpine. Dolga leta je že v istih prostorih, najbrž bo že kmalu trideset let, kar so jo odprli. Menda je med najstarejšimi trgovinami Alpine, ki so danes raztresene praktično po vsej Jugoslaviji, saj ni večjega mesta ali kraja, kjer ne bi bilo moč v posebni prodajalni kupiti Alpinino čevlje ozioroma ne bi bilo Alpinine trgovine. In čeprav nad trgovino ni nobenega večjega napisa, čeprav ni nobene velike reklame, je vedno polna obiskoval-

cev, ki so že dolga leta vajeni, da so v majhnem, a prijaznem prostoru prijazno postreženi in, da će je le mogoče, tudi dobiti čevlje, kakršne si želijo. Pravzaprav ni niti potrebno, da bi trgovino posebej označevali, ker jo ljudje dobro poznavajo in jim je že zlezlo pod kožo, da na tem mestu lahko kupijo čevlje in da so lepo postreženi.

»Stiri prodajalke smo,« pripoveduje prijazna poslovodkinja Jelka Kalanova, ki je v tej trgovini zaposlena dobi dve leti. »Čeprav imamo majhno prodajalno in tesno skladische, se vedno potrudimo in skušamo ustreči slehernemu kupcu. Težava je le, da nam včasih zmanjka določenih številki in strankam ne moremo ustreči. Sicer pa prodajamo vse vrste obutve naše tovarne in naših kooperantov: otroško, moško, žensko in športno obutve in najrazličnejše vrste copat.«

Te dni pa imajo veliko izbiro smučarskih čevljev — pancerjev. Prodajajo jih po lanskim ceni in so kar nekaj stotakov cenejši, kot tisti iz letošnje serije. Otroške pancerje je tako moč kupiti že od 750 dinarjev dalje, najdražji smučarski čevlje iz te serije pa velja 1990 dinarjev. Trenutno jih imajo še dosti na zalogi, vendar je povpraševanje veliko, zato je sedaj čas, da čimprej obiščete to Alpinino prodajalno, če se želite po zmerni ceni obutve za drsenje po belih poljanah. Na zalogi imajo smučarske čevlje najrazličnejših živih barv in tudi različnih kvalitet. Pričakujemo sicer še nove pošiljke, ki pa bodo prav gotovo dražje, pa še veliko jih ne bo, ker ima Alpinina letos izredno velike izvozne

alpinia

obveznosti, ki jih uspešno uresničuje in za katere se je obvezala, da jih bo uresničila, če tudi na račun nekoliko slabše oskrbljenosti domačega tržišča.

Jelka Kalanova je bila dolga leta zaposlena v Gradisu. Ker pa je izučena prodajalka in je kasneje končala še poslovodsko šolo, se je vrnila v trgovski poklic. V njem je bolj zadovoljna. Delo je bolj dinamično, nekaj pisarniškega in drugega operativnega dela, nekaj s strankami, skratka dovolj zahtevno je, da je zanimivo in privlačno.

»Lepo je, če lahko stranki ustrežeš in odide zadovoljna, da je kupila prav tisto, kar je iskala. Čeprav se to ne da vedno storiti, se velja potruditi.«

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 20. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Pionirski tečnik - 9.05 Matnejski koncert - 9.45 Zapojmo pesem - MPZ Bodra smjana - Bolgarija - 10.05 Panorama lahke glasbe - 10.40 Svetovna reportaža - 11.05 Zbiri na koncertnih održih - 36. letni koncert APZ Tone Tomšič III. oddaja - 11.30 Pogovor s poslušalci - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.45 Minuti z ansamblom Vilija Petriča - Pojetja Majda Renko in Milan Švagran - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naše diskotekete - 21.05 Glasba velikanov - 22.00 Poročila - Našim rojakom po svetu - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke iz jugoslovenskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazz-a - 00.05 Nočni program

tiski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem održih - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.45 Minuti z ansamblom jugoslovenskih radijskih postaj - 14.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Novejši posnetki zborovskih pesmi Jakoba Ježa in Pavla Šivic - v izvedbi Akademskega pevskega zborja Tone Tomšič, dir. Jože Fürst - 18.15 Naš gost - 18.30 Jubilejno leto glasbenega šolstva na Slovenskem - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minuti z ansamblom Ottavia Brajka in njegovimi pevci - 20.00 Vokalna glasba - Slavka Osterca - 20.25 Dmitrij Šostakovčik: Kvintet za klavir in godalni kvartet v g-molu, op. 57 - Igra Godalni kvartet Borodin in pianist Nikolaj Petrov - 21.05 Giacomo Puccini: Odломki iz operе »Dekle z zahoda« - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - John McLaughlin - Jan Wroblewski - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.30 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Clovek v prosti času«, koledar večernih prireditvev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 13.05 Srečanja republik in pokrajin - 19.25 Stereorama - 21.18 Prostor za chanson - 21.45 SOS - Sobotno obujanje spominov - 22.45 Zrcalo dneva - 00.05 Nočni program - glasba

TOREK, 23. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Varnostnoobveščenje

**BLAGOVNICA
FUŽINAR
JESENICE**

kovinotehna

Drugi program

12.00 Sobota na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Clovek v prosti času«, koledar večernih prireditvev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 13.05 Srečanja republik in pokrajin - 19.25 Stereorama - 21.18 Prostor za chanson - 21.45 SOS - Sobotno obujanje spominov - 22.45 Zrcalo dneva - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.30 Sreda na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Iz kulture«, koledar večernih prireditvev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Popularnih dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

TRETEK, 25. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Ob 40-letnici pionirske organizacije Jugoslavije - 8.35 Mladina pojde - Republiška revija Zagorje 82 (11): MPZ Zreče, Štore, Murska Sobota, MMZ Jesenice - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate...? Geresh - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minuti z ansamblom Bojana Adamiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - Koroska judska pesem - 20.30 S solisti in ansamblu JRT - 21.05 Od premiere do premiere - Glasbeni intermezzo - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Film-ska glasba - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevki jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

ČETRTEK, 26. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Ob 40-letnici pionirske organizacije Jugoslavije - 8.35 Mladina pojde - Republiška revija Zagorje 82 (11): MPZ Zreče, Štore, Murska Sobota, MMZ Jesenice - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate...? Geresh - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minuti z ansamblom Bojana Adamiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - Koroska judska pesem - 20.30 S solisti in ansamblu JRT - 21.05 Od premiere do premiere - Glasbeni intermezzo - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Film-ska glasba - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevki jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

PETEK, 27. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Varnostnoobveščenje

visne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Od ena do pet - 21.03 Glasba za razvedrilo - 22.00 S festivalov jazz-a - 23. Mednarodni festival jazz-a Ljubljana - 82 - 8. oddaja: Antonello Salis - II - Steve Lacy duo - II - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PETEK, 26. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Tuja šola - 8.35 Glasbena pravljica - Branko Copić - Krino Cipci: Ježeva hišica - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate...? 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Pihalne godbe, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Novejši posnetki zborovskih pesmi Jakoba Ježa in Pavla Šivic - v izvedbi Akademskega pevskega zborja Tone Tomšič, dir. Jože Fürst - 18.15 Naš gost - 18.30 Jubilejno leto glasbenega šolstva na Slovenskem - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minuti z ansamblom Ottavia Brajka in njegovimi pevci - 20.00 Vokalna glasba - Slavka Osterca - 20.25 Dmitrij Šostakovčik: Kvintet za klavir in godalni kvartet v g-molu, op. 57 - Igra Godalni kvartet Borodin in pianist Nikolaj Petrov - 21.05 Giacomo Puccini: Odломki iz operе »Dekle z zahoda« - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - John McLaughlin - Jan Wroblewski - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

SREDA, 24. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 8.30 Govorimo make-donsko in srbohrvaško - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 10.40 Lovkalne radijske postaje se vključujejo - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvi-

valna služba - 8.35 Iz glasbenih šol - Šola za glasbeno in baletno izobraževanje Maribor - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate - slovenski violinista Izaka Perlmana? - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Pihalne godbe, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.45 Glasbena mediga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minuti z ansamblom Bojana Adamiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - Koroska judska pesem - 20.30 S solisti in ansamblu JRT - 21.05 Od premiere do premiere - Glasbeni intermezzo - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Radi ste jih poslušali - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

SLOVENSKA
BLAGOVNICA
FUŽINAR
JESENICE

kovinotehna

Zvezda - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 25. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Ob 40-letnici pionirske organizacije Jugoslavije - 8.35 Mladina pojde - Republiška revija Zagorje 82 (11): MPZ Zreče, Štore, Murska Sobota, MMZ Jesenice - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate...? Geresh - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minuti z ansamblom Bojana Adamiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - Koroska judska pesem - 20.30 S solisti in ansamblu JRT - 21.05 Od premiere do premiere - Glasbeni intermezzo - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Film-ska glasba - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevki jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

PETEK, 26. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Ob 40-letnici pionirske organizacije Jugoslavije - 8.35 Mladina pojde - Republiška revija Zagorje 82 (11): MPZ Zreče, Štore, Murska Sobota, MMZ Jesenice - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate...? Geresh - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minuti z ansamblom Bojana Adamiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - Koroska judska pesem - 20.30 S solisti in ansamblu JRT - 21.05 Od premiere do premiere - Glasbeni intermezzo - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Film-ska glasba - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevki jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

SREDA, 24. NOV.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 7.30 Z radiom na poti - 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 8.30 Govorimo make-donsko in srbohrvaško - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 10.40 Lovkalne radijske postaje se vključujejo - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvi-

valna služba - 8.35 Iz glasbenih šol - Šola za glasbeno in baletno izobraževanje Maribor - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate - slovenski violinista Izaka Perlmana? - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Lovkalne radijske postaje se vključujejo - 12.30 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.40 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvi-

valna služba - 8.35 Iz glasbenih šol - Šola za glasbeno in baletno izobraževanje Maribor - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate - slovenski violinista Izaka Perlmana? - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Lovkalne radijske postaje se vključujejo - 12.30 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.40 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvi-

valna služba - 8.35 Iz glasbenih šol - Šola za glasbeno in baletno izobraževanje Maribor - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate - slovenski violinista Izaka Perlmana? - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Lovkalne radijske postaje se vključujejo - 12.30 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.40 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvi-

valna služba - 8.35 Iz glasbenih šol - Šola za glasbeno in baletno izobraževanje Maribor - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate - slovenski violinista Izaka Perlmana? - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Lovkalne radijske postaje se vključujejo - 12.30 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.40 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvi-

valna služba - 8.35 Iz glasbenih šol - Šola za glasbeno in baletno izobraževanje Maribor - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate - slovenski violinista Izaka Perlmana? - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Lovkalne radijske postaje se vključujejo - 12.30 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.40 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvi-

valna slu

TELEVIZIJSKI SPORED

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

steklo, porcelan

kovinotehna

SOBOTA, 20. 11.

8.00 Poročila - 8.06 Mišje prijede, poljska otroška serija - 8.15 Pedenžep: Kako kaj klavir - 8.35 Ciciban, dober dan: Mavec - 8.50 Prvi cvetovi, otroška serija TV Skopje - 9.20 Pisani svet: Kako napiše pesmico - 9.50 Povezave, poljudnoznanstvena serija - 10.40 Pozdravljenja, Makedonija - 10.55 Po sledih napredka - 11.25 Ljudje in zemlja - 12.30 Poročila (do 12.35) - 13.25 Reka: Nogomet Rijeka: Željezničar, prenos Zagreb, v odmoru - 15.15 Risanka - 15.30 Ljubljana: Rokomet Kolinska Slovan: CZ, prenos - v odmoru Propagandna oddaja - 16.50 Risanka - 17.05 Poročila - 17.10 Bajeslovni Fittipaldi, brazilska dokumentarna film - 18.45 Naš kraj: Rakitna - 19.00 Zlata ptica - J. Ribičič: Miskolin - Šola je konec - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.45 Vreme - 20.00 Počakaj do teme, ameriški film - 21.45 TV teka, 2. oddaja - 22.45 Poročila

Oddajnik II. TV mreže:

15.30 Test - 15.45 Pusti me pri miru, otroška serija - 16.55 Dedičina za prihodnost: Sveti oblike - 17.40 Kapelski kresavi, ponovitev TV nadaljevanke - 19.00 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Glasbeni oder, zabavno glasbena oddaja - 20.30 Pisatelji revolucionari - 21.05 Poročila - 21.10 Človek in čas, dokumentarna serija - 21.40 Sportna sobota - 22.00 Iz klasičnega vrta: Frano Parač

TV Zagreb I. program:

9.10 TV v šoli: TV koledar, Zanje nihče ne skribi, Sodobna afriška književnost, Poročila, Romantika proti klasizmu (do 10.35) - 13.25 Nogomet Rijeka: Željezničar, prenos - 15.15 Mali koncert - 15.30 Rokomet Kolinska Slovan: CZ, prenos - 16.50 Risanke - 17.05 Poročila - 17.10 TV koledar - 17.20 Iz sporeda TV - 17.45 Kritična točka - 18.15 Mali koncert - 18.30 Živeti z naravo - 19.30 TV

dnevnik - 20.00 Imeti in ne imeti, ameriški film - 21.40 TV dnevnik - 21.55 Nočni žep

NEDELJA, 21. 11.

8.30 Poročila - 8.35 Živ živ, otroška matineja - 9.20 Človekova glasba: Znano in neznano - 10.15 W. Atteway: Skag, ameriška nadaljevanka

- 11.05 TV kažipot - 11.25 Čas, ki vidi: Korenine vztrajnosti - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 15.00 Vozovnica v eno smer: Ljudje, ki prihajajo in odhajajo, dokumentarna serija TV Sarajevo - 15.45 Dvojničica, ameriški film - 17.10 Poročila - 17.15 625, oddaja za stik z gledalcem - 17.45 Sportna poročila - 18.00 Sestanek v nebottiku - 18.50 Ne prezrite - 19.05 Risanka - 19.23 TV in radio nocoj - 19.25 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 H. Huma - U. Kovačević - A. Jevđević: Kože, nadaljevanja TV Sarajevo - 21.15 Športni pregled - 21.45 Poročila

Oddajnik II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Rdeče, rumeno, zeleno, otroška serija TV Skopje - 18.00 Narodne pravilice - 18.15 Ljudje pripovedujejo: Zgodbe iz mlini - 18.45 Jezenska serenada: Kitariš Giulio Chianetti - 19.00 Športni grafikon - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost - 20.45 Zagrebska panorama - 21.05 Glasba z ateljeja, ponovitev zabavno glasbene oddaje

PONEDELJEK, 22. 11.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Pogovarjam se s književnikom, Slovenčina, Odmor, Ustvarjalne igre, Poročila, Najlepši klasični miti: Hektorjeva smrt, Zanimivo potovanje - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Zemljepis, Barvanje radiatorja, Risanka. Ne vprašajte

mene, Zadnje minute - 17.00 Poročila - 17.45 Povezave, poljudnoznanstvena serija - 17.55 Kruh skozi stoletja: Kruh je življenje - 18.25 Obzornik - 18.45 Hit meseca - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Odpri za ustvarjalnost - 20.45 A. Döblin: Berlin - Alexanderplatz, zahodnonemška nadaljevanka - 21.45 V znamenu

Oddajnik II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Radost Evrope - 18.15 Obramba in samozaščita - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Športna sreda - nogomet Anderlecht: Sarajevo, prenos iz Bruslja, EVR, v odmoru Propaganda oddaja - 21.45 TV dnevnik

TV Zagreb I. program:

17.30 Videostrani - 17.40 Poročila - 17.45 Rdeče, rumeno, zeleno - 18.00 Narodne pravilice - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Varaždin - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Športna sreda - Nogomet Anderlecht: Sarajevo, EVR - 21.45 TV dnevnik

TOREK, 23. 11.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Obala Jugoslavije, Japonska, Zanimivo potovanje, Odmor, Dnevnik 10, Poročila, Književnost v NOB - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka

KRANJ CENTER

19. novembra amer. barv. akcij. komedija BRONCO BILLY ob 16., 18. uri, svečana premiera slov. barv. filma RAZSELJENA OSBEA ob 20. uri

20. novembra slov. barv. film RAZSEJENA OSBEA ob 16., 18. in 20. uri

21. novembra amer. barv. otroški film PETER IN NJEGOV ZMAJ ob 10. uri, slov. barv. film RAZSELJENA OSBEA ob 16., 17. in 19. uri, premiera angl. barv. filma NAPAD NA PLOSCAD JENNIFER ob 21.

22. in 23. novembra finski barv. erot. drama MILKA - POMENI TABU ob 16., 18. in 20. uri

24. novembra amer. barv. fant. film METEOR ob 16., 18. in 20. uri

25. novembra angl. barv. film NAPAD NA PLOSCAD ob 16. uri, franc. barv. film FILMSKO GLEDALISCHE - ZADNJI METRO ob 18. in 20. uri

26. novembra amer. barv. film RAZSELJENA OSBEA ob 20. uri

27. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 21. uri

28. novembra ital. barv. erot. komedija ŽENA NA POČITNICAH, LJUBICA V MESTU ob 18. in 20. uri

29. novembra amer. barv. komedija KAJS SE DOGAJA KO OTROCI ODRASTEJO ob 18. uri, ital. barv. filma ŽENA NA POČITNICAH, LJUBICA V MESTU ob 19. uri

30. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

31. novembra amer. barv. film METEOR ob 18. in 20. urt

32. novembra slov. barv. film RAZSELJENA OSBEA ob 20. urt

33. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. uri

34. novembra angl. barv. film NAPAD NA PLOSCAD JENNIFER ob 20. urt

35. novembra slov. barv. film RAZSELJENA OSBEA ob 20. urt

36. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

37. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

38. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

39. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

40. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

41. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

42. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

43. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

44. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

45. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

46. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

47. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

48. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

49. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

50. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

51. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

52. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

53. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

54. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

55. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

56. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

57. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

58. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

59. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

60. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

61. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

62. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

63. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

64. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

65. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

66. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

67. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

68. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

69. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

70. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

71. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

72. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

73. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

74. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

75. novembra hongk. barv. film ZMAJ V OGNJU ob 15. uri, angl. barv. film MOON-RAKER - OPERACIJA VESOLJE ob 17. in 19. uri, premiera finskega barv. filma MILKA - POMENI TABU ob 17. in 19. urt

76. novembra ital. barv. film BRONCO BILLY ob 19. uri

77. novembra franc. barv. film ZADNJI METRO ob 18. in 20. urt

78. novembra hongk. barv

KAMP

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

TRIJE LETNI ČASI

**JESEN
ZIMA
POMLAD
PROLEĆE
82-83**

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**

Izlet je tradicionalni Kompasov program počitniških aranžmajev za jesen, zimo in pomlad.

Ponudba je zelo bogata in vsebuje znane kraje ob morju in planinah, kmečki turizem in še slovenska in druga naravna zdravilišča. Tudi namestiveni objekti so skrbno izbrani in poleg vsega udobja, potrebnega za dobro počutje, skoraj vsi premorejo pokrit bazen in vrsto drugih objektov za rekreacijo in še kakšno drugo ponudbo za prosti čas.

V Kompasovem programu treh letnih časov lahko izbirate med naslednjimi kraji:

OB MORJU

Portorož • Umag • Poreč • Rovinj • Medulin • Rabac • Opatija • Mali Lošinj • Selce • Crikvenica • Rab • Split • Hvar • Neum • Dubrovnik • Hercegnovi

NA CELINI

Bled • Bohinj • Kranjska gora • Lipica • Pale • Plitvička jezera

ZDRAVILIŠČA

Dobra • Dolenjske toplice • Šmarješke toplice • Ptujške toplice • Rogaška Slatina • Strunjan (hotel Svoboda) • Terme Čatež

KMEČKI TURIZEM

Krka • Laniše • Vodice • Zgornja Savinjska dolina

IN KAKO JE S PREVOZI?

Kompas nudi možnost avtobusnega prevoza in to v vsakem primeru, ne glede na število prijavljenih potnikov v naslednje kraje: Opatija, Mali Lošinj, Portorož, Umag, Po-reč in Rovinj.

Vsem svojim gostom Kompas tudi možnost letalskega prevoza v času od 6. 11. 1982 do 27. 3. 1983 po 50 % ZNIŽANI ceni povratne vozovnice na linijah Ljubljana-Split in Ljubljana-Dubrovnik.

PA ŠE O POPUSTIH

V večini objektov imajo popust otroci, upokojenci, odrasli na tretjem ležišču v sobi in gostje, ki bivajo več kot 14 dni.

Ob obisku Kompasove turistične poslovalnice ali poslovalnice pooblašcene agencije (tudi Alpetour ...) ne pozabite zahtevati tudi natisnjeno barvno brošuro (glej zgoraj fotografijo naslovne strani), v kateri so podrobno predstavljeni kraji in objekti, termi-ni, cene, popusti in druge potrebne informacije. Na voljo vam je brezplačno!

*maksa**maksa*

- TOPLA KRZNENA PODLOGA
- CREP PODPLAT

V Pleterjah si je moški del izletnikov ogledal slovit samodruženskam pa vstop ni dovoljen, namesto tega so pripravili kvale predavanje. Vsi skupaj pa smo oblegali trgovinico s spominki, lončenimi izdelki in slovitim pieterskim sadjevcem s hruško.

**Pri izvedbi
veselega izleta
na martinovanje
v »Dolenjske
Benetke«
so sodelovali:**

VSAK DAN NA IZLET Z VLAKOM

V prazničnih dneh bo ob dnevni republike TTG v so-delovanju s Turističnim obveščevalcem priredil vsak dan izlet z vlakom po Sloveniji. Prvi izlet bo v soboto, 27. novembra na Gorenjsko, naslednji dan, v nedeljo bo vlak odpeljal v Belo krajino, v ponedeljek po krožni progi do Soče in v torek do Atomske toplice ob Šotli. Odhodi vlaka iz Ljubljane ne bodo preveč zgodaj in tudi povratki ne bodo pozni, tako, da bodo imeli izletniki še na voljo redne prevozne linije do doma. Cene izletov so: na Gorenjsko 450 din, v Belo krajino 550 din, po krožni poti do Soče 500 din in do Atomske toplice 450 din. Vanje je vračunano: prevoz z vlakom (rezervirvan se-dež) kosilo in vodstvo, pri izletu v Belo krajino pokušina vina v metliški kleti in pri izletu v Atomske toplice še kopanje v hotelskem bazenu. Prijavite se lahko za vsak izlet posebej, ali pa se odločite za paket vseh sti-rih izletov, ki skupaj stane le 1.790 din.

Podrobni program vam je na voljo v poslovalnici TTG v Ljubljani, na Titovih 40, kjer se lahko tudi prijava-

Gostilna »Pri Jerneju« Kokrica MURKA Tekstilindus SAVA Samopostrežna restavracija Kranj Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Društvo Modrina PPC Gorenjski sejem Gorenjski tisk VINO Kranj

KOMPAS JUGOSLAVIJA

- HRVAŠKO ZAGORJE — z revijo JANA — 2 dni, 20. 11.
- KRAS IN VIPAVSKA DOLINA — 1 dan, 30. 11.
- DUBROVNIK — 1 dan, vsako nedeljo v decembru
- VIKEND V OPATIJI, 3 dni, v decembru

Potovanja za »DAN REPUBLIKE«:

- NOVI VINODOLSKI — 27. 11., 4 dni, vlak
- MEDULIN — 26. 11. — 5 dni
- PLITVICE — RAB — 27. 11., 4 dni

Zahitevajte program »JESEN-ZIMA-POMLAD« na morju, v toplicah in planinah!

SILVESTROVANJE:

- SELCE, 4 dni, 31. 12.
- DOLENJSKE TOPLICE, 31. 12., 1 dan
- POPOVA ŠAPKA, 26. 12., 8 dni

NA VOLJO JE BOGAT PROGRAM »SMUČANJE 82-83!«

Vse informacije in programe dobite tudi v poslovalnici Kompasa v Kranju na Koroški cesti 2, tel. 28-472, 28-473.

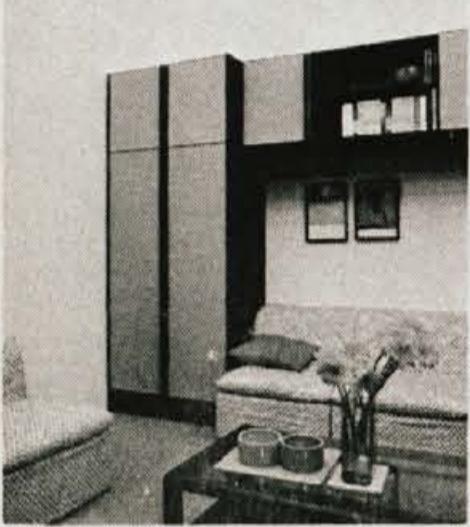
UGODEN NAKUP

vagonskih količin cementa

- cement PC 45 vreče fco Anhovo 3.805,25 din/tona
- cement PC 45 vreče fco Trbovlje 3.788,85 din/tona

Informacije in sprejem naročil Železnina Lesce, telefon 75-194

murka murka murka murka

alplies

industrija pohištva Železniki

**POHIŠTVO ALPLES
JE IZDELANO PO ŽELJAH
IN POTREBAH POTROŠNIKOV**

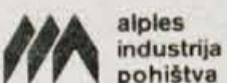
SISTEM Triglav-moderni

Programe pohištva TRIGLAV, LJUBLJANA in DRAVA za opremo vseh bivalnih prostorov razen kuhinj si lahko ogledate v našem maloprodajnem salonu v Železnikih.

- možnost nakupa na kredit
- možnost predelav standardnih elementov
- nasveti arhitekta
- brezplačna dostava in montaža pohištva na vašem domu

Pred nakupom pohištva obiščite prodajalno Alplies v Železnikih.

Odprta je vsak dan od 8.—19. ure in ob sobotah od 8.—14. ure.

MERKUR KRANJ

**UGODEN NAKUP
OBLOŽNIH KERAMIČNIH PLOŠČIC
VELIKOSTI 15 × 15 cm
OPUŠČENIH VZORCEV
I. a KAKOVOSTI**

VAM S

**30—40 %
POPUSTOM**

NUDIJO PRODAJALNE:

**GRADBINKA — KRANJ
DOM — NAKLO
KOVINA — LESCE**

Pohitite z nakupom dokler traja zaloga.

Komunalno obrtno in gradbeno podjetje z n. sol. o.

**TOZD
Opekarne Kranj, b. o.
Stražišče, Pševska 18**

Graditelji:

Na enem mestu vam nudimo po konkurenčnih cenah in hitro dobavo celoten izbor gradbenega materiala:

- vse vrste opečnih in betonskih izdelkov
- vse vrste betonov in gramoza
- izolativne materiale
- apno in cement
- opečni montažni strop »NORMA«
- vogalnike, opečne tuljave, dimnike

Po telefonskem dogovoru vam pošljemo predračun tudi po pošti.

Prodajno mesto in informacije: TOZD Opekarne Kranj, Stražišče, Pševska 18, tel.: 21-140 ali 21-195.

Se priporočamo!

**GOZDARSKA HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KRANJ
o. sub. o., Kranj, Cesta Staneta Žagarja 27 a**

**RAZPISUJE KREDITE ZA RAZVOJ ZASEBNEGA
KMETIJSTVA V LETU 1983**

Kredite bomo odobravali za naslednje namene:

- preuređitev hlevov s pripadajočimi napravami za krave in mlado živino,
- nakup plemenske živine,
- nakup kmetijskih strojev,
- nakup in melioracija kmetijskih zemljišč

Kreditni pogoji bodo glede na namene kreditiranja različni. Določil jih bo izvršilni odbor na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega plana razvoja kmetijstva, ribištva in živilske industrije za obdobje 1981–1985 ter sklepov Konzorcija za zagotovitev sredstev za proizvodnjo in preskrbo hrano za potrebe SRS in sklepa LB – TBG Kranj.

Pogoji za pridobitev kredita so:

- da je prosilec lastnik gozda – kmet in da je vsaj 1 leta vlagatelj pri GHKS Kranj,
- da trajno gospodarsko sodeluje z Gozdnim gospodarstvom Kranj,
- da ima s področno kmetijsko zadrugo sklenjeno kooperacijsko pogodbo,
- da je preusmeritev oziroma pospeševanje kmečkega gospodarstva v skladu z načrtom razvoja kmetijstva in gozdarstva,
- da ima v primeru koriščenja kreditov za gradnjo veljavno gradbeno dokumentacijo,
- da je kreditno sposoben.

Ob enakih pogojih imajo vsi združeni kmetje enake pravice za najemanje kreditov, v primeru pomanjkanja sredstev, pa imajo člani ustanoviteljice GHKS prednost pred ostalimi vlagateli.

Prošnje za kredite bodo do 31. januarja 1983 sprejemali blagajniki GHKS na poslovnih enotah v Škofji Loki, Tržiču in Preddvoru.

Istočasno obveščamo, da vse vloge in dvige denarja, kakor tudi vsi kreditne zadeve lahko opravite na naših poslovnih enotah v Škofji Loki, Tržiču, Preddvoru in Kranju, vsak delavnik, razen sobote od 7. do 12. ure.

Proizvajamo:

tiskane, pestrotkane in enobarvne tkanine ter tkanine z nanosom

Oglejte si našo bogato izbiro tkanin iz celotnega proizvodnega programa.

Informativno prodajni center v hotelu Creina v Kranju, tel.: 25-168.

**TEKSTILINDUS
KRANJ**

**ZIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD
Gorenjske – Kranj, Iva Slaveca 1**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

Kandidat mora poseg splošnih pogojev, določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora visoko izobrazbo ekonomske smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- imeti mora moralno-politične vrline in
- aktivno znanje slovenskega jezika.

Delo se zdržuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in pričetkom 1. 2. 1983.

Poskusno delo je 3 mesece. Stanovanja ni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev, naj kandidat pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske Kranj, Iva Slaveca 1.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiraju prija v.

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH
v ustanavljanju
GORENJA VAS — Todraž

Komisija za delovna razmerja objavlja oziroma ponovno objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

1. izvajanje finančne politike in opravljanje finančne funkcije (vodenje oddelka za računovodstvo, finance in komercialo) — 1 delavec
2. izvajanje samoupravne normativne dejavnosti in opravljanje drugih pravnih zadev — 1 delavec
3. izvajanje varstva pred požarom (gasilci) — 3 delavci

Pogoji:

- pod 1. — visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri;
- poznavanje AOP,
- do 5 let delovnih izkušenj,
- ustvarjalen odnos do samoupravljanja ter moralna neoporečnost,
- poskusno delo 60 dni;
- pod 2. — visoka ali višja izobrazba pravne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj na enakih delih;
- pod 3. — KV gasilec (možnost dokvalifikacije za KV delavce), vozniški izpit C kategorije, možnost z B kategorijo,
- do 3 mesece delovnih izkušenj,
- 3-izmensko delo

Dela se opravlja v Todražu pri Gorenji vasi.

Za opravljanje del se zahteva uspešno opravljen zdravniški pregled. Na delih pod 1. — možnost rešitve stanovanjskega vprašanja po dogovoru.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v roku 15 dni po objavi na gornji naslov. O izbiri bodo obveščeni v roku 30 dni.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA RADOVLJICA

Svet VVO Radovljica objavlja prosta dela in naloge

- 4 VZGOJITELJC s polnim delovnim časom
  - VZGOJITELJICE s polovičnim delovnim časom
- za vodenje vzgojnega programa priprave na šolo v popoldanskem času.

Pogoji:

- končana vzgojiteljska šola ali PA smer — razredni pouk, ustrezne moralno-politične lastnosti.

Delo se združuje za določen čas glede na obseg vzgojnega programa.

Prijave pošljite na naslov VVO Radovljica, v roku 15 dni, o izbiri boste obveščeni v 30 dneh.

Iljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge:

OPRAVLJANJE TAJNIŠKIH POSLOV ZA VODJE POSLOVNE ENOTE V RADOVLJICI

Poleg splošnih pogojev se za opravljanje objavljenih del zahteva srednješolska izobrazba ekonomske, administrativne ali splošne smeri. 2 leti ustreznih delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Delovno razmerje bomo sklenili o izpolnjevanju pogojev sprejema LB TBG Kranj, PE Račne z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema LB TBG Kranj, PE Račne, Gorenjska cesta 16, oddelek splošnih poslov do vključno 3.12.1982.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po zaključeni objavi

ELAN

TOVARNA SPORTNEGA ORODJA BEGUNJE NA GORENJSKEM TOZD ŠPORTNA ORODJA

Na osnovi 10. člena Pravilnika o delovnih razmerjih TOZD Športna orodja in sklepa 20. seje komisije za delovna razmerja TOZD Športna orodja z dne 15. 11. 1982

objavljamo dela in naloge

ODDELKOVOVDE KOVINSKE DELAVNICE za nedoločen čas

Pogoji:

- višja izobrazba strojne smeri,
- opravljen tečaj iz varstva pri delu,
- poznavanje osnov gospodarjenja in obratnega poslovanja,
- 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih,
- poskusno delo traja 3 mesece.

Pismene prijave z ustreznimi dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na kadrovsko službo ELAN tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po zaključku objave.

ZIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENSKE — KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 19.—26. 11. 1982

za občini Kranj in Tržič

BEDINA ANTON, dipl. vet., Kranj, Betonova 58, tel.: 23-518; LIKOSAR DUŠAN, dipl. vet., Visoko 45 a, tel.: 28-772

za občino Škofja Loka

VODOPIVEC DAVORIN, dipl. vet., Gorenja vas 186, tel.: 68-310; OBLAK MARKO, dipl. vet., Škofja Loka, Novi svet 10, tel.: 60-577 ali 44-518

za občini Radovljica in Jesenice

PAVLIC FRANC, dipl. vet., Zasip, Stagne 24, tel.: 77-639

Dežurna služba pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

DINOS TOZD POS, Poslovna enota Kranj Savska loka 24

Odbor za medsebojna razmerja delavcev objavlja prosta dela in naloge

STROJNIKA IN SKLADIŠČNEGA DELAVCA

(eno delovno mesto)

Pogoji:

- psihofizične sposobnosti ter zahteva za opravljanje izpita v režiji TOZD za upravljalca strojnih naprav in tečaja iz varstva pri delu, poskusno delo je en mesec.

Delo se opravlja v delovni enoti DINOS Škofja Loka, Tavčarjeva 19 a. Prijave s kratkim življenjepisom pošljite na naslov: DINOS TOZD Pos, Delovna enota Škofja Loka, Tavčarjeva 19 a, ali pa se zglašite osebno. Rok za prijave je 15 dni po objavi.

SEL Savske elektrarne Ljubljana, n. sol. o.

TOZD ELEKTRARNA MOSTE

Delavski svet ponovno objavlja prosta dela in naloge:

OBRATOVNEGA KLJUČAVNIČARJA II strojnika zamenjevalca

Pogoji:

- KV delavec kovinarske smeri in 3 leta delovnih izkušenj,
- predhodni preizkus strokovnih in delovnih dožnosti,
- ustrezna psihofizična sposobnost delavca,
- izmensko delo.

Nastop dela je možen takoj. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Stanovanja ni.

Pismene prijave z dokazilom o izpolnjevanju pogojev, kandidati vložijo v roku 15 dni po objavi na naslov: Savske elektrarne Ljubljana, TOZD Elektrarna Moste — Žirovnica, delavski svet.

Kandidat bo izbran v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Osnovna šola DAVORIN JENKO Cerkle na Gorenjskem

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

UČITELJA GLASBENEGA POUKA za nedoločen čas

Nastop dela takoj.

Pogoji so zakonsko določeni.

Prijave oddajte v roku 15 dni v tajništvo šole.

SKUPNA STROKOVNA SLUŽBA SIS občine Škofja Loka

Komisija za delovna razmerja objavlja dela oziroma naloge

STROKOVNEGA DELAVCA

za planiranje in izvajanje svobodne menjave dela v Občinski samoupravni komunalni interesni skupnosti Škofja Loka.

Pogoji:

- višja oziroma srednja izobrazba ekonomske ali gradbene smeri,
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na področju komunalnega gospodarstva in dejavnosti SIS ali z delom pridobljene delovne zmožnosti, ki vključujejo poznavanje področja kom. gospodarstva, poznavanje planiranja in izvajanja menjave dela ter drugih nalog na področju kom. dejavnosti, poznavanje zakonodaje področja, sposobnost komuniciranja in organiziranja lastnega dela.

Posebni pogoji:

- 3-mesečno poskušno delo za kandidate, ki izpolnjujejo pogoje o strokovni izobrazbi,
- preizkus z delom pridobljenih delovnih zmožnosti, za kandidate, ki nimajo zahtevane strokovne izobrazbe.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati se lahko prijavijo v roku 15 dni od objave del oziroma nalog na naslov: Skupna strokovna služba SIS občine Škofja Loka, Spodnji trg 40, Škofja Loka.

Prijavi je treba priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev za objavljena dela oziroma naloge.

O rezultatih objave bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri.

ISKRA KIBERNETIKA

Industrija merilno-regulacijske in stikalne tehnike, Kranj, n. sol. o.

Delavski svet TOZD Tovarna merilnih naprav Kranj razpisuje prosta dela oziroma naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. VODJE PROIZVODNJE
2. VODJE SERVISA IN VZDRŽEVANJE NAPRAV

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

- pod 1.: — visokošolska izobrazba elektrotehnične, strojne ali organizacijske smeri,

- pod 2.: — visokošolska izobrazba elektrotehnične smeri

Skupni pogoji:

- 5-letne ustrezne delovne izkušnje,
- znanje tujega jezika,
- ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- izpolnjevanje pogojev, ki jih za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določa družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj

Mandatna doba za razpisana dela je 4 leta.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Iskra kibernetika Kranj, Kadrovská služba, Savska loka 4, Kranj, z oznako »razpis Merilne naprave«.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 60 dneh po končanem roku za zbiranje prijav.

CESTNO PODJETJE Kranj

oglaša na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih prosta dela:

1. AVTOMEHANSKA DELA

- dva delavca

2. SERVIRKE

- eno delavko

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1.: — poklicna avtomehaniška šola,

- 2 leti delovnih izkušenj

- pod 2.: — priučena servirka,

- 6 mesecev ustreznih delovnih izkušenj

Kot poseben pogoj za oglas del je določeno poskušno delo, ki bo trajalo tri mesece.

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po oglasu del v kadrovsko službo podjetja.

K prijavi je potrebno priložiti listine o tem, da prijavljeni kandidat izpolnjuje pogoje, ki so navedeni v tem oglašu. Izbera kandidatov bo opravljena najpozneje v roku 10 dni po poteku oglasnega roka. Kandidati bodo pisno obveščeni o izbiri.

Osnovna šola JANKO IN STANKO MLAKAR Senčur

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in pradeda.

JOŽETA MARTINJAKA

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu poklonili cvetje in sočustvovali z nami. Hvala g. kaplanu iz Cerkelj in gospodu dr. Ruditu Koncilja za lep pogrebni obred. Zahvalo smo dolžni zdravnikom in osebju K. C. Onkološkega oddelka za zdravljenje njegove težke bolezni, posebno pa še dr. Mariji Šiška za njeno požrtvovalno pomoč v zadnjih dneh. Zahvaljujemo se tudi sovaščanom za vsestransko pomoč.

VSI NJEGOVI

MALI
OGLASItelefon
27-960

PRODAM

Prodam več PRAŠIČEV, težkih od 40 do 150 kg. Posavcev 16, Podnart 7994

Prodam več TELET, črno bele pasme – bikce in teličke. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 11665

Prodam KOSILNICO BCS, potrebitno generalnega popravila ali po delih in 4 dvokrilna OKNA z roletami. Janez Rakovec, Poljšica 8, Podnart, tel. 70-223 11700

Prodam eno leto star KOTNI KAVC, v zelo dobrem stanju. Ludvik Bernard, Ljubljanska 17, Stanjel 11701

FOTOAPARAT praktica – IV, objektiv tessar 2,8/50, prodam ali zamenjam za ZENIT TTL ali drugo zrcalnofleksfotokameru z merjenjem svetlobe skozi lečo in navojem objektiva M 42. Telefon 064-21-822 11702

Prodam plemenske OVCE. Alojz Arh, Sp. Gorje 159 (Poljane) 11703

Ugodno prodam otroško KOLO (do 7 let), krzno JAKNO (koza), št. 38/40 in 300 kosov betonskih KVADROV, 30 cm. Informacije po tel. 23-560 – int. 10 dopoldan 11704

Oddam PSIČKA, mati foksterier, z rodnikom. Telefon 064-25-058 11705

Prodam 3 kW termoakumulacijsko PEČ Sr. Bitnje 64 11706

Prodam večjo količino karlo STREŠNE OPEKE, premiera 34 cm. Šilar, Tominčeva 1, Kranj, tel. 22-158 11707

Menjam BIKA za VOLA. Sp. Duplje 76 11708

Prodam 5 tednov starega BIKCA silentalca. Hajman, Kovor 84 (Brezovo) 11709

Prodam 5 tednov starega BIKCA za rejo. Prebačevo 19, Kranj 11710

Prodam KRAVO simentalko z telekom. Jezerska c. 43, Kranj 11711

Ugodno prodam PRALNI STROJ castor, v dobrem stanju, za primerno ceno. Alojz Kalan, Planina 42, Kranj 11712

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Stražinj 18, Naklo 11713

Prodam 4 kub. m smrekovih DESK in PLOHOV. Svegelj Franci, Zagoriška 1, Bled 11714

Prodam 1000 kg semenskega KROM-PIRJA igor in 300 kg drobnega. Jezerska c. 93, Kranj 11715

Ugodno prodam KAVC (za dve osebi) in dva fotelja. Informacije možne vsak dan od 19. do 20. ure po tel. 24-702 11716

Prodam dravogradjsko STREŠNO OPEKO, 550 kosov. Vprašate lahko po tel. 26-139 po 20. uri 11717

Prodam mlado KRAVO. Drulovka 10, Kranj 11718

Prodam globok otroški VOZIČEK tri-buna in dve VZMETNICI ter KAVC z omarmico in predali. Kranj, C. JLA 27 11719

PRALNI in SIVALNI stroj, poceni prodam. C. na Klanec 22, Kranj 11720

Prodam plemenske OVCE. Žasip, Blejska 15, Bled, tel. 77-634 11721

Prodam lepo ohranjen barvni TELE-VIZOR znamke gorenje (veliki ekran). Naslov v oglašnem oddelku 11722

Prodam aluminij trapez PLOČEVINO, 20 kv. m, rjava. Telefon 44-572 11723

Prodam 2 kW termoakumulacijsko PEČ. Naslov v oglašnem oddelku 11724

Prodam dobro ohranjen SIVALNI STROJ bagat. Bernarda Zupan, Virje 8, Tržič 11725

Prodam jedilni KROMPIR cvetnik. Naslov v oglašnem oddelku 11726

Prodam komplet OSTREŠJE za hišo. Naslov v oglašnem oddelku 11727

Prodam mešana DRVA. Franc Trampuš, Golo brdo 6, Medvode 11728

Prodam TELIČKO križanko, staro tri tedne, za nadaljnjo rejo. Zelnik, Predosje 92, Kranj 11729

Prodam PRAŠIČA za zakol in SVINJO za doptitanje, ki je enkrat prasil. Jože Osterman, Luž 2, Šenčur 11730

Prodam JEDILNICO B-2 BREST Cerknica. Mojca Markuta, Stoščeva 4, Kranj 11731

Prodam novo MIZARSKO DELOVNO MIZO (ponk). Informacije po tel. 82-776 od 19. ure dalje 11732

Krzno JOPO, uvoženo (zajek), temno rjave barve, velikost 40-42, ugodno prodam. Majda Košti, Bled, Alpska 15, tel. 75-150 11733

Prodam tovarniško nov HLADILNIK gorenje 728. Šenčur, Pipanova 32 11734

Prodam 1000 kg ŽELEZA v kolobarjih, premiera 6 in 8 mm. Čermelj, Trboje 88, Kranj 11735

Prodam okrog 100 kg težkega PRASIČA. Gašperlin, Glavarjeva 80, Komenda 11736

Prodam 8 tednov stare PUJSKE. Cilka Prešeren, Žasip, Ledina 10, Bled 11737

Prodam ŽREBETA. Poljšica 6, Zg. Gorje 11738

Prodam baryni TELEVIZOR grundig, ekran 66 cm. Stucin, Pristava 2/A, Tržič 11739

Prodam TERMOAKUMULACIJSKO PEČ (2 kW). Telefon 28-835, popoldan 11681

Prodam OTROŠKO KOLO (od 4 do 7 let). Telefon 61-845 11682

Prodam krzno OGRINJALO. Naslov v oglašnem oddelku 11791

Prodam trajnožarečo PEČ kūppersbusch in FORD ESCORT, neregistriran, na posojilo. Kekič, Gradnikova 2, Kranj 11792

Prodam 6 mesecov brejo TELICO. Osterman, C. na Klanec 19, Kranj 11793

Prodam zimski PLASC za nošenčico (loden), št. 40-42 in dolgo POROČNO OBLEKO, št. 38, svetlo rumene-bele barve; ter kuhinjsko NAPO in novo otroško KOLO za 4 leta. Jože Omejc, Šorljeva 21, Kranj 11794

Prodam 5 tednov starega BIKCA za rejo. Prebačevo 19, Kranj 11795

Prodam očitko POSTELJICO z jogijem. Alič, Kidričeva 27, Kranj 11796

Prodam tračno brušalni stroj. Ivan Mali, Šenčur, Svetlejova 17 11797

Prodam jalovo KRAVO. Hotemaže 21, Preddvor 11798

Prodam dve TELICI simentalki, stari 9 tednov in 5 mesecov, za pleme. Sp. Bitnje 1 11799

Prodam športni VOZIČEK in otroško POSTELJICO z jogijem ter češko klavirsko HARMONIKO. Snežana Živkovič, Partizanska 33, Kranj 11800

Prodam novo 2 kW termoakumulacijsko PEČ. Mesarič Planina 27, Kranj 11801

Prodam mlado KRAVO simentalko pred telivijo. Sp. Duplje 56 11802

Prodam ohranjen SEDEŽNO GAR-NITURO ter KAVC. Pipan, Velika Vlačovična 10, tel. 27-805 11803

Prodam 500 kg ruskih BRIKETOV v vrečah. Telefon 26-121 11804

Prodam jedilni KROMPIR igor in saskia. Jama 32, Mavčiče, tel. 40-156 11805

Prodam 3 kub. m smrekovih PLOHOV in 4 kub. m DESK 30 MM. mm. Vovk, Partizanska 8, Jesenice 11806

LOVSKA PSE – TRILERJE, stare 9 tednov, prodam. Alojz Avsenik, Letališka Št. 12, Lesce 11807

Prodam 50 PODPORNIKOV in 20 LEG za opaženje. Krize 95, tel. 57-076 11808

Prodam komplet VRČ alfa – laval, več VRČEV (kangel), 40-litrskih za mleko, 3000-litrsko CISTERNO pöttinger. Jezerska c. 92/A, Kranj 11809

ITT schaub-lorenz 4600 regie RADI-OJACEVALEC 2x30 W in GRAMOFON HI-FI garrard 25 SP MK IV, poceni prodam. Telefon 064-25-822 11810

Po ugodni ceni prodam »TUVNE«. Naslov: Zagar, Savska Loka 10, Kranj 11811

Prodam KRAVO s teletom ali menjam za jalovo. Mlaka 21, Kranj 11812

Prodam 7 mesecov brejo KRAVO, dobro molznico. Hrastje 51, Kranj 11813

Prodam 7 tednov stare PRAŠIČKE. Sp. Brnik 25, Cerknje 11814

Prodam betonski MEŠALEC. Sp. Brnik 53, Cerknje 11815

Prodam sedem tednov stare PUJSKE. Senturška gora 12, Cerknje 11816

Menjam jalovo TELICO za brejo KRAVO. Zg. Brnik 16, Cerknje 11817

Prodam mesečatega PRAŠIČA, težkega od 130 do 150 kg in polovico mlade KRAVE. Zalog 17, Cerknje 11818

Prodam 6 tednov starega TELIČKA simentala. Glinje 6, Cerknje 11819

ODPRTA JE NOVA VULKANIZACIJSKA DELAVNICA

Vulkanizacija, montaža, demontaža, centriranje gum. Smledniška 94, Črče – Kranj

Prodam KRAVO po izbiri Lenart s Cerknje 11820

Prodam dva roza OLEANDRA, primerna za v večjo vezo. Gostilna na Ves. Grad 14, Cerknje 11821

Prodam 6 m železni PALIC, profil 25 Sp. Brnik 15, Cerknje 11822

Prodam mlado KRAVO, brejo sedem mesecev. Dvorje 39, Cerknje 11823

Prodam 8 tednov staro TELIČKO sivko za pleme. Puštal 19, Škofja Loka 11824

Prodam motorno tlakno ČRPALKO z gnojnico. Uporabna je tudi za gašenje požara. Kremljarjeve izdelave. Rupce, Bodovlje 12, Škofja Loka 11825

Prodan OBLOGE iz naravnega smrekevega lesa za oblaganje stropov in sten – notranje ali zunanjé, širina 70 in 50 mm. Lahko z montažo ali brez. Habjan Lenart 20, Selca 11826

Prodan 8 tednov stare PUJSKE Franc Oblak, Žirovski vrh nad Zalo 11827

Prodan OVCO in OVNA. Marija Horžen, Virmas 89, Škofja Loka 11828

Prodan trajnožarečo PEČ, cena 800 din in ZASTAVO 750, lahko tudi po delih Verbič, Tenetiše 65, Golnik 11829

Prodan TELIČKO frizisko, staro dva tedna, za rejo. Likozar, Jezerska 11830

Prodamo rabljene KANTE za smreko Hišni svet – Janeza Puharja 6, Kranj 11831

Prodan ZAMANJE in obrana zimska JABOLKA. Poljšica 6, Podnart, televizija 70-225 11832

Prodan barvni TELEVIZOR gorjenci dobro ohranjen. Strahinj 96, tel. 47-124 11833

Prodan termoakumulacijsko PEČ, 6 kW. Cadovlje 1, Golnik 11834

Prodan trajnožarečo PEČ. Zg. Brnik 11835

Prodan plemenske ZAJKLJE ali menjam za plemenske ZAJCE. Jože Mršaj Dežmanova 1, Kokrica – Kranj 11836

Prodan staro nekompletne mehanizme STISKALNICO za les, vrtno otroško GUGALNICO, rabljeno PEČ za centralno kurjavo »ATLAS«, 30.000 ccm in dve INP nosilki (trnaverzi), 30 cm, dolgi 3 m. Kranj, Jezerska c. 122 11837

Prodan 6 let staro, brejo KOHINH Anton Korošec, Brod 14, Bohinjska Bistrica 11838

Prodam 130 kg težkega PRASIČA. Visoko 29, Šenčur 11909
Prodam lepa neškropljena zimska JABOLKA, po 10 din za kg. Franc Vidic, Partizanska 8, Bled 11910
Prodam MATERIAL za 185 kv. m demit fasade, rabljena OKNA in VRATA ter prostostojec KOPALNO KAD - 160 cm. Ogled možen vsak dan po 15. ur. Naslov v oglašnem oddelku. 11911

DIAPROJEKTOR »Liesegang A 16 super, nemški, odlično ohranjen, skoraj nerabiljen, z rezervno žarnico in s 7 kartami za skupno 330 diapozitivov in s 130 dodatnimi okvirčki ter s stojalom in platom, v velikosti 125x125 cm, prodam zaradi gradnje hiše, za 7.500 din. K temu poklonim še diafilm kodak.
za 500 din prodam tudi daljnogled HUNTER 8x30. Telefon 064-22-354 11912

KUPIM

Nujno rabim 2-3 kW termoakumulatorjko PEČ. Jerman, telefon 25-686 11854
Kupim 2-3 kW termoakumulacijsko PEČ. Telefon 27-731 11855
Kupim 1500 kosov cementne STREŠNE OPEKE folc. Srednja vas 23, Šenčur 11856
Kupim risalno MIZO, format A1. Telefon 064-22-907 11857
Kupim KRAVO mlekarico; ali menjam za jajivo. Krajnik, Kidričeva 28, Škofja Loka 11858
Kupim večjo količino suhih DRV. Ponudbe po tel. 21-408 od 16. ure dajte 11859
Kupim »PANT« ZAGO za izrez hladovine. Naslov v oglašnem oddelku. 11860

Kupim TELICO ali BIKCA simenke, starega 10 dni. Trata 10, Škofja Loka, tel. 62-039 11861

Kupim STROJ za podšivanje in STROJ za sentalnjec oblog. Bevk, Škofja Loka 23, Škofja Loka, telefon 064-51-203 11862

Kupim SENO - MRVO. Aci Puhar, Greg pri Preddvoru, tel. 45-121 11863

Kupim 2 kub. m svežih smrekovih PLOHOV (5 cm). Alojz Zibelnik, Dežmanova 11741

Kupim 4 kub. m bukovih DRV. Franc Kuretič, Grosova 23, Kokrica - Kranj 11742

Kupim STEDILNIK (4 plin, 2 električna) in električno pečico. Velesovska c. 27, Šenčur 11743

Turistično društvo Gorje pri Bledu ima večje količine »TRAVERZE«, manjši profilovi ali trdnice - ozkočne trdnice 11744

BON ZA PLIN, kupim za 500 din. Naslov v oglašnem oddelku 11745

Kupim CHICKO STOLČEK za dojenčka. Telefon 064-23-006 11746

Kupim PLETILNI STROJ. Naslov v oglašnem oddelku 11747

Kupim 7 kub. m rodotvite ZEMLJE. Telefon 061-310-810 po 19. uri 11748

VOZILA

Prodam osebni avto ZASTAVA 101, letnik 1978. Drago Gril, Golnik 55 11679
Prodam R-16, letnik 1976, registriran do oktobra 1983. Telefon 70-223 11749
Prodam ZASTAVA 101, letnik 1976, registrirano do julija 1983. Voklo 47, Šenčur 11750

Prodam FIAT 126-P, letnik 1978, ČEADO, kombinezon in CB postajo. Emil Jevšek, Godešič 70, Škofja Loka 11751

Kupim osebni avto JUGO 45, star do 1. leta. Ponudbe po tel. 064-25-500 11752
Poceni prodam VW 1300, dobro stanjen. Bogdan Matovič, Bistrica 190, Tržič 11753

Prodam CITROEN GS, letnik 1978, potreben manjšega popravila. Tavčar, Stara Loka 22, Škofja Loka 11754

Po zelo nizki ceni prodam FIAT 1300, letnik 1976, dobro ohranjen in vzdrževan. Danilo Lavtar, Zabukovje 6, Zg. Besnica 11755

Upodno prodam AUDI 80 L, letnik 1973, potreben popravila karoserije. Telefon 40-050 11755

Prodam ZASTAVA 101, dobro ohraneno, letnik november 1976, prevoženih 50.000 km. Ogled od 15. ure dalje, vsak dan. Stevanovič, Kidričeva 19, Kranj, telefon 24-536 11756

Ugodno prodam ZASTAVA 101 lux, letnik 1977. Marko Hafner, Žabnica 68, telefon 44-539 11757

Ugodno prodam AMI 8 break, letnik 1972, Zadraga 15, Duplje 11758

LADO L, letnik 1976, dobro ohraneno, registrirano do 15. 9. 1982, prodam. Prodam tudi nove satelite in polža za volan. Ermožnik, Kranj, Planina 18, tel. 28-956 11759

Prodam ZASTAVA 101, september 1981. Informacije po tel. 25-048 11760

Prodam ZASTAVA 101, zelo dobro ohraneno, prva registracija leta 1976, cca 7.6 SM. Telefon 25-615 11761

Prodam ŠKODA S 100, letnik 1976, za 40.000 din. Telefon 28-187 11762

Ugodno prodam dve ZASTAVI 101, dobro ohranjeni. Moškon, Stoščeva 4, Kranj 11763

Prodam 8 mesecev starega GOLFA. Šestič, UL. Gorenjskega odreda 4, Kranj, tel. 27-215 11764

Prodam TOMOS 90 elektronic. Bojan Benedik, Šutna 73, Žabnica 11765

Prodam ZASTAVA 750, letnik 1970. Preddvor 19 (popoldan) 11766

delih in 8 novih gum. Slavko Bevc, Kamna gorica 61, tel. 79-436 11913
Prodam GS break, letnik 1979. Telefon 21-973 11814
Prodam ZASTAVO 750, za 26.000 din. Kranj - Planina II. Tuga Vidmarja 8, stanovanje 4 11915
Prodam nov MOPED APN-4 na 5 brzin in daljši SEDEŽ. Zupan, Bistrica 162, Tržič, tel. 50-736 11916

Prodam NSU tip 110 SC, celega ali po delih, 10.000 km po generalni, vozen. Brane Bajt, Zminec 9, Škofja Loka 11767

Prodam stroj, menjalnik, zadnja vrata in več manjših delov za Z-101. Pejčič, Mencingerjeva 28, Bohinjska Bistrica 11768

Prodam osebni avto ZASTAVA 750, letnik 1978. Andrej Stravs, Koprivnik 11, Bohinjska Bistrica 11769
Prodam ZASTAVO 750, letnik 1971. Zg. Bitnja 190, Žabnica 11770

Dva amortizerja, zadnja, za alfa sud, nerabiljena, prodam. Telefon 75-150 ali Labovič, Bled, Alpska 15 11771

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977, registrirana do novembra 1983. Erdec, Bistrica 194, Tržič 11772

Prodam osebni avto VW 1302 L, letnik 1971, s prikolico do 300 kg. Poljšica 62, Zg. Gorje (Zatrica) 11773

Prodam OPEL KADET, letnik 1977, registriran do septembra 1983. Odar, Nomenj 49, Bohinjska Bistrica 11774

SIMCO 1100 LE, 1976, prodam. Ogled v delavnicih popoldan. Kokalj, Nazorjeva št. 8, Kranj, tel. 22-946 11862
Prodam ŠKODO 110, letnik 1974 in 126-P, letnik 1977. Ivan Zadražnik, Srednja Bela 33, Preddvor 11863

Prodam ZASTAVO 750, neregistrirano, letnik 1971. Marta Hočevar, Cerknje 214 11864

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1971, registrirano do marca 1983. Novak, Zalog 11865
Prodam dvoinpolsobno STANOVA-NJE na Planini (67 kv. m), centralna, topla voda, v I. nadstropju. Naslov v oglašnem oddelku 11891

Prodam ZASTAVO 101, karoserija 1982, motor 1977/78. Vidic, Lesce, Na Trati 16, tel. 74-368 11867

Ugodno in poceni prodam FIAT 1300, letnik 1974. Informacije na naslov: Rajko Starc, Senično 33, Krže, tel. 57-081 11868

Prodam ZASTAVO 750, registrirano do septembra 1983, letnik 1972. Ogled popoldan. Demšar, Selca 121, Selca 11869

Prodam PRIKOLICO za osebni avto. Ježek, Godešič 70, Škofja Loka 11870

Prodam BMW 1602, letnik 1973, registriran do 15. 9. 1983, v celoti obnovljen, oranžne barve, cena 20 SM. V ravnem vzarem manjši avto. Češnjica 7, Zelezniki 11871

Prodam FIAT 500, celega ali po delih in rezervne dele za AMI 8. Kožuh, Puštal 34, Škofja Loka. Ogled v nedeljo dopoldan 11872

Prodam VW 1200, karamboliran. Ivan Kovačič, Selca 60, Selca 11873

Kupim sprednji vrata za AUDI 80, letnik 1974 s štirimi vrati. Prevodnik, Zmene 19, Škofja Loka 11875

Prodam FORD ESCORT, letnik 1970, ali menjam za manjše vozilo. Možno tudi na kredit. Žiganja vas 32, Tržič 11876

Ugodno prodam ZASTAVO 101, letnik 1976. Čeprav je zelo nizki ceni prodam FIAT 1300, letnik 1976, dobro ohranjen in vzdrževan. Danilo Lavtar, Zabukovje 6, Zg. Besnica 11754

Upodno prodam AUDI 80 L, letnik 1973, potreben popravila karoserije. Telefon 40-050 11755

Prodam ZASTAVO 101, dobro ohraneno, letnik november 1976, prevoženih 50.000 km. Ogled od 15. ure dalje, vsak dan. Stevanovič, Kidričeva 19, Kranj, telefon 24-536 11756

Ugodno prodam ZASTAVA 101 lux, letnik 1977. Marko Hafner, Žabnica 68, telefon 44-539 11757

Ugodno prodam AMI 8 break, letnik 1972, Zadraga 15, Duplje 11758

LADO L, letnik 1976, dobro ohraneno, registrirano do 15. 9. 1982, prodam. Prodam tudi nove satelite in polža za volan. Ermožnik, Kranj, Planina 18, tel. 28-956 11759

Prodam ZASTAVO 101, september 1981. Informacije po tel. 25-048 11760

Prodam ZASTAVO 101, zelo dobro ohraneno, prva registracija leta 1976, cca 7.6 SM. Telefon 25-615 11761

Prodam ŠKODA S 100, letnik 1976, za 40.000 din. Telefon 28-187 11762

Ugodno prodam dve ZASTAVI 101, dobro ohranjeni. Moškon, Stoščeva 4, Kranj 11763

Prodam CITROEN GS, letnik 1978, potreben manjšega popravila. Tavčar, Stara Loka 22, Škofja Loka 11764

Po zelo nizki ceni prodam FIAT 1300, letnik 1976, dobro ohranjen in vzdrževan. Danilo Lavtar, Zabukovje 6, Zg. Besnica 11765

Upodno prodam AUDI 80 L, letnik 1973, potreben popravila karoserije. Telefon 40-050 11755

Prodam ZASTAVO 101, dobro ohraneno, letnik november 1976, prevoženih 50.000 km. Ogled od 15. ure dalje, vsak dan. Stevanovič, Kidričeva 19, Kranj, telefon 24-536 11756

Ugodno prodam ZASTAVA 101 lux, letnik 1977. Marko Hafner, Žabnica 68, telefon 44-539 11757

Ugodno prodam AMI 8 break, letnik 1972, Zadraga 15, Duplje 11758

LADO L, letnik 1976, dobro ohraneno, registrirano do 15. 9. 1982, prodam. Prodam tudi nove satelite in polža za volan. Ermožnik, Kranj, Planina 18, tel. 28-956 11759

Prodam ZASTAVO 101, september 1981. Informacije po tel. 25-048 11760

Prodam ZASTAVO 101, zelo dobro ohraneno, prva registracija leta 1976, cca 7.6 SM. Telefon 25-615 11761

Prodam ŠKODA S 100, letnik 1976, za 40.000 din. Telefon 28-187 11762

Ugodno prodam dve ZASTAVI 101, dobro ohranjeni. Moškon, Stoščeva 4, Kranj 11763

Prodam 8 mesecev starega GOLFA. Šestič, UL. Gorenjskega odreda 4, Kranj, tel. 27-215 11764

Prodam TOMOS 90 elektronic. Bojan Benedik, Šutna 73, Žabnica 11765

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1970. Preddvor 19 (popoldan) 11766

STANOVANJA

Prodam novo 4-sobno STANOVANJE (dve sobi, dva kabina) na Planini II., za gotovino in kredit. Informacije po tel. 22-620 11775

STANOVANJE oddam dekletu. Frančiška Kern, Žanova 18, Kranj 11776

Oddam neopremljeno STANOVANJE v novi hiši. Informacije dobiti po telefonu 79-690 zvečer od 18. ure dalje 11777

I

